

Föreskrifter och anvisningar 1/2013

Bokföring och årsredovisning inom finanssektorn

Dnr
FIVA 9/01.00/2012

Utfärdade
10.1.2013

Gäller från
1.2.2013

FINANSINSPEKTIONEN

telefon 010 831 51

fax 010 831 5328

fornamn.efternamn@finanssivalvonta.fi

www.finansinspektionen.fi

Upplysningar
Institutstillsyn/Kapitaltäckningsanalys

Innehåll

1	Tillämpningsområde och definitioner	9
1.1	Tillämpningsområde	9
1.2	Definitioner	10
2	Regelverk och internationella rekommendationer	11
2.1	Lagstiftning	11
2.2	Europeiska unionens förordningar	11
2.3	Europeiska unionens direktiv	12
2.4	Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter	13
2.5	Internationella och nationella rekommendationer	13
3	Syfte	15
4	Allmänna redovisningsregler	16
4.1	Allmänna redovisningsprinciper	16
4.1.1	<i>Redovisning av transaktioner</i>	16
4.1.2	<i>Nettoredovisning</i>	17
4.1.3	<i>Krav på företagens datasystem</i>	17
4.1.4	<i>Återköpsavtal</i>	18
4.1.5	<i>Värdepapperslån</i>	19
4.1.6	<i>Borttagande av finansiella tillgångar från balansräkningen</i>	19
4.2	Byte av redovisningsprinciper och fel i tidigare perioder	19
4.2.1	<i>Övergång till redovisning av förvaltningsfastigheter till verkligt värde</i>	20
4.3	Poster i utländsk valuta	20
4.4	Andra allmänna bestämmelser	21
4.4.1	<i>lanspråktagen egendom</i>	21
4.4.2	<i>Syndikerade lån</i>	21
5	Värdering och säkringsredovisning av finansiella instrument	22
5.1	Definitioner av finansiella instrument	22
5.1.1	<i>Finansiella tillgångar</i>	22

5.1.2	<i>Finansiella skulder</i>	25
5.1.3	<i>Finansiella derivat och inbäddade derivat</i>	25
5.1.4	<i>Dokumentationskrav</i>	26
5.1.5	<i>Icke-finansiella instrument</i>	26
5.2	Definitioner avseende värdering av finansiella instrument	27
5.2.1	<i>Transaktionskostnader</i>	27
5.2.2	<i>Effektivräntemetoden för beräkning av upplupet anskaffningsvärde (IAS 39.9)</i>	27
5.3	Allmänna värderingsregler för finansiella instrument	28
5.4	Finansiella tillgångar och finansiella skulder som innehas för handel	29
5.4.1	<i>Bokföringsmässigt handelslager</i>	29
5.4.2	<i>Värdering vid anskaffningstillfället</i>	30
5.4.3	<i>Efterföljande värdering</i>	30
5.4.4	<i>Redovisning av vinster och förluster</i>	30
5.4.5	<i>Omklassificering</i>	30
5.5	Poster som vid första redovisningstillfället värderas till verkligt värde via resultatet	31
5.5.1	<i>Omklassificering</i>	32
5.6	Investeringar som hålls till förfall	32
5.6.1	<i>Kriterier för finansiella instrument som hålls till förfall</i>	32
5.6.2	<i>Värdering vid anskaffningstillfället</i>	34
5.6.3	<i>Efterföljande värdering, nedskrivning och återföring av nedskrivning</i>	34
5.6.4	<i>Redovisning av ränteintäkter, vinster, förluster, nedskrivningar och återförda nedskrivningar</i>	35
5.6.5	<i>Omklassificering och hänförliga vinster och förluster</i>	36
5.7	Lånefordringar och kundfordringar	37
5.7.1	<i>Värdering vid anskaffningstillfället</i>	37
5.7.2	<i>Efterföljande värdering och redovisning av vinster och förluster</i>	37
5.7.3	<i>Nedskrivning och icke indrivningsbara finansiella tillgångar</i>	38
5.7.4	<i>Beräkning av nedskrivningsbehovet i två steg</i>	41
5.7.5	<i>Ränteintäkter efter redovisning av nedskrivning</i>	43
5.7.6	<i>Beskrivning av metoden för beräkning av nedskrivningsbehovet för lånefordringar och kundfordringar</i>	44
5.8	Finansiella tillgångar som kan säljas	44
5.8.1	<i>Värdering vid anskaffningstillfället</i>	45
5.8.2	<i>Efterföljande värdering, nedskrivning och återföring av nedskrivning</i>	45
5.8.3	<i>Redovisning av vinster, förluster, nedskrivningar och återförda nedskrivningar</i>	45
5.8.4	<i>Omklassificering</i>	46

5.8.5	<i>Aktier och andelar i dotter- och ägarintresseföretag</i>	46
5.9	Finansiella skulder	47
5.9.1	<i>Värdering vid anskaffningstillfället</i>	47
5.9.2	<i>Efterföljande värdering</i>	47
5.10	Derivatinstrument	47
5.11	Definitioner avseende säkringsredovisning	49
5.12	Säkringsredovisning	50
5.12.1	<i>Identifiering av säkringsförhållande samt säkringsförhållanden</i>	51
5.12.2	<i>Säkringsinstrument</i>	52
5.12.3	<i>Säkrade poster</i>	53
5.12.4	<i>Säkringens effektivitet</i>	55
5.12.5	<i>Värdering av säkringsinstrument och säkrade poster</i>	56
5.12.6	<i>Upphörande med säkringsredovisning</i>	59
6	Värdering till verkligt värde	61
6.2	Metoder för värdering till verkligt värde	61
6.2.1	<i>Finansiella instrument</i>	61
6.2.2	<i>Förvaltningsfastigheter</i>	66
6.3	Redovisning av förändringar i verkligt värde	68
6.3.1	<i>Finansiella instrument</i>	68
6.3.2	<i>Förvaltningsfastigheter</i>	69
7	Materiella och immateriella tillgångar	70
7.1	Immateriella tillgångar	70
7.2	Materiella tillgångar	70
7.2.1	<i>Förvaltningsfastigheter och aktier och andelar i förvaltningsfastigheter</i>	70
7.2.2	<i>Rörelsefastigheter och aktier och andelar i rörelsefastigheter</i>	75
7.2.3	<i>lanspråktagna fastigheter och fastighetsaktier och andelar som utgjort säkerhet för fordran</i>	76
8	Verksamhetsberättelse	77
8.1	Lagstiftning	77
8.2	Nationella rekommendationer	77
8.3	Verksamhetsberättelse för IFRS-företag	78
8.4	Principer för verksamhetsberättelsen	78
8.4.1	<i>Överensstämmelse med bokslutet</i>	78
8.4.2	<i>Komplement och förklaringar till bokslutet</i>	78
8.4.3	<i>Ledningens perspektiv</i>	79
8.4.4	<i>Övriga principer</i>	79

8.5	Verksamhetsberättelsens utformning	80
8.5.1	<i>Tydlighet och sakområden</i>	80
8.5.2	<i>Var informationen ska lämnas</i>	80
8.6	Uppgifter om verksamhet och finansiell ställning	81
8.6.1	<i>Redogörelse över utvecklingen av verksamheten</i>	81
8.6.2	<i>Finansiella nyckeltal och nyckeltal per aktie eller andel</i>	81
8.6.3	<i>Upplysningar om väsentliga händelser</i>	84
8.6.4	<i>Upplysningar om den förväntade framtida utvecklingen</i>	84
8.6.5	<i>Beskrivning av riskhanteringen</i>	85
8.6.6	<i>Förändringar i koncernstrukturen under perioden</i>	85
8.6.7	<i>Förslag till disposition av vinst och fritt eget kapital</i>	86
8.6.8	<i>Övrig information som ska anges i verksamhetsberättelsen</i>	86
8.7	Uppgifter om kapitaltäckningen	87
8.7.1	<i>Uppgifter om kapitaltäckningsstöd</i>	88
8.8	Verksamhetsberättelse för bokföringsskyldig som är aktiebolag	89
8.9	Verksamhetsberättelse för bokföringsskyldig som är andelslag	89
8.9.1	<i>Verksamhetsberättelse för sammanslutningen av inlåningsbanker</i>	89
8.10	Verksamhetsberättelse för finans- och försäkringskonglomerat	89
9	Koncernredovisning	90
9.1	Skyldighet att upprätta koncernbokslut	91
9.2	Koncernbokslutets omfattning	91
9.3	Principer för upprättande av koncernbokslutet	92
9.4	Finansiella leasingavtal	92
9.4.1	<i>Första redovisningen</i>	94
9.4.2	<i>Efterföljande värdering</i>	94
9.4.3	<i>Sale and leaseback-avtal</i>	94
9.5	Koncernbalansräkning, koncernresultaträkning och noter	95
9.6	Särbestämmelser om konsoliderat bokslut för sammanslutningen av inlåningsbanker	95
9.7	Koncernbokslut för finans- och försäkringskonglomerat	96
10	Delårsrapport	97
10.1	Tillämpning	97
10.2	Delårsrapportering	98
10.2.1	<i>Redogörelsedel</i>	98
10.2.2	<i>Tabelldel</i>	99
10.2.3	<i>Resultatjämförelser mellan delårsperioder</i>	100
10.3	Revisorsutlåtande	100

	10.4	Offentliggörande av delårsrapport	100
11		Uppställningsformer för balansräkning och resultaträkning samt tillämpning av uppställningarna	101
	11.1	Balansräkning för kreditinstitut	101
	11.1.1	<i>Aktiva</i>	101
	11.2	Balansräkning för värdepappersföretag	103
	11.2.1	<i>Aktiva</i>	103
	11.3	Tillämpning	105
	11.4	Resultaträkning för kreditinstitut	116
	11.4.1	<i>Resultaträkningens uppställningsform</i>	116
	11.5	Resultaträkning för värdepappersföretag	117
	11.5.1	<i>Resultaträkningens uppställningsform</i>	117
	11.6	Tillämpning	119
	11.7	Koncernbalansräkning för kreditinstitut	127
	11.7.1	<i>Aktiva</i>	127
	11.8	Koncernbalansräkning för värdepappersföretag	129
	11.8.1	<i>Aktiva</i>	129
	11.9	Tillämpning	131
	11.10	Koncernresultaträkning för kreditinstitut	131
	11.10.1	<i>Koncernresultaträkningens uppställningsform</i>	131
	11.10.2	<i>Koncernresultaträkning för värdepappersföretag</i>	132
	11.10.3	<i>Koncernresultaträkningens uppställningsform</i>	132
	11.11	Tillämpning	133
	11.12	Noter till koncernredovisningen	133
12		Noter	134
	12.1	Noter angående tillämpade bokslutsprinciper	134
	12.2	Noter till balansräkningen	135
	12.2.1	<i>Fordringar på kreditinstitut</i>	135
	12.2.2	<i>Fordringar på allmänheten och offentlig sektor</i>	136
	12.2.3	<i>Skuldebrev</i>	136
	12.2.4	<i>Tillgångar som hyrts ut genom leasingavtal</i>	137
	12.2.5	<i>Aktier och andelar</i>	138
	12.2.6	<i>Derivatinstrument</i>	138
	12.2.7	<i>Immateriella tillgångar</i>	140
	12.2.8	<i>Materiella tillgångar</i>	140
	12.2.9	<i>Förvaltningsfastighetsinnehav redovisat till verkligt värde</i>	140
	12.2.10	<i>Förändringar i immateriella och materiella tillgångar under</i>	

	<i>räkenskapsperioden</i>	140
12.2.11	<i>Övriga tillgångar</i>	141
12.2.12	<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>	141
12.2.13	<i>Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder</i>	141
12.2.14	<i>Skuldebrev som kreditinstitutet emitterat till allmänheten</i>	142
12.2.15	<i>Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel</i>	142
12.2.16	<i>Övriga skulder</i>	142
12.2.17	<i>Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter</i>	142
12.2.18	<i>Efterställda skulder</i>	143
12.2.19	<i>Löptidsinformation om kreditinstituts finansiella tillgångar och skulder</i>	143
12.2.20	<i>Specifikation av balansposter i inhemsk och i utländsk valuta och i poster gentemot företag inom samma koncern</i>	143
12.2.21	<i>Värdepapperslån</i>	144
12.2.22	<i>Återköpsavtal avseende värdepapper</i>	144
12.2.23	<i>Finansiella tillgångars och skulders verkliga värden</i>	144
12.2.24	<i>Finansiella tillgångars och skulders verkliga värden och bokföringsvärden och hierarki för verkliga värden</i>	145
12.2.25	<i>Eget kapital</i>	145
12.2.26	<i>Aktiekapital</i>	146
12.2.27	<i>Aktieemissioner, optionsrätter och konvertibler</i>	146
12.2.28	<i>8 kap. 5 och 8 § i ABL (624/2006)</i>	147
12.2.29	<i>Största aktieägare och aktieinnehavets fördelning</i>	147
12.3	<i>Noter till resultaträkningen</i>	147
12.3.1	<i>Ränteintäkter och räntekostnader specificerade enligt balanspost</i>	147
12.3.2	<i>Nettointäkter från leasingverksamhet</i>	148
12.3.3	<i>Intäkter från egetkapitalinstrument</i>	148
12.3.4	<i>Provisionsintäkter och -kostnader</i>	148
12.3.5	<i>Värdepappershandel</i>	149
12.3.6	<i>Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas</i>	149
12.3.7	<i>Nettoresultat av säkringsredovisning</i>	150
12.3.8	<i>Nettointäkter från förvaltningsfastigheter</i>	150
12.3.9	<i>Övriga rörelseintäkter</i>	150
12.3.10	<i>Övriga rörelsekostnader</i>	150
12.3.11	<i>Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar</i>	
12.3.12	<i>Nedskrivningar av krediter, andra åtaganden och övriga finansiella tillgångar</i>	151
12.3.13	<i>Intäkter från och kostnader för övrig verksamhet</i>	151
12.3.14	<i>Upplysningar om rörelsegrenar och geografiska marknadsområden</i>	151

12.4	Noter angående säkerheter och ansvarsförbindelser	152
12.4.1	<i>Ställda säkerheter</i>	152
12.4.2	<i>Pensionsåtaganden</i>	152
12.4.3	<i>Leasing- och andra hyresåtaganden</i>	153
12.4.4	<i>Åtaganden utanför balansräkningen</i>	153
12.4.5	<i>Säkerheter som tagits emot vid överföring enligt lagen om finansiella säkerheter</i>	153
12.4.6	<i>Förmedlingsfordringar och -skulder</i>	153
12.4.7	<i>Andra arrangemang utanför balansräkningen</i>	154
12.5	Noter angående personalen och ledningen	154
12.6	Transaktioner med närstående parter	155
12.6.1	<i>Lånefordringar och andra finansiella fordringar på närstående till kreditinstitutet, investeringar i sådana företag samt garantier och säkerheter ställda för deras räkning för återbetalning av lån från tredje part</i>	
12.7	Innehav i andra företag	156
12.8	Övriga noter	157
12.8.1	<i>Upplýsingar om notariatverksamhet och summa kundmedel som förvaltas</i>	157
12.8.2	<i>Noter om andelsbanker och andra tillsynsobjekt i form av andelslag</i>	157
12.8.3	<i>Noter om revisorsarvoden</i>	157
12.8.4	<i>Noter angående företag under tillsyn som hör till koncernen</i>	158
13	Rapportering till Finansinspektionen	159
13.1	Tillämpningsområde	159
13.2	Regelverk och internationella rekommendationer	160
13.3	Rapportering till Finansinspektionen	160
13.3.1	<i>Verifiering av rapporteringens riktighet</i>	160
13.3.2	<i>Inrapportering av uppgifter för tillsynen</i>	160
13.3.3	<i>Inlämning av bokslutshandlingar</i>	163
14	Upphävda föreskrifter och anvisningar	164

1 Tillämpningsområde och definitioner

1.1 Tillämpningsområde

- (1) Dessa föreskrifter och anvisningar tillämpas på årsredovisningar och koncernredovisningar, dvs. bokslut (finansiella rapporter) och verksamhetsberättelser (förvaltningsberättelser) som upprättas av följande tillsynsobjekt (nedan företag) enligt lagen om Finansinspektionen:
 - kreditinstitut
 - värdepappersföretag
 - holdingföretag för kreditinstitut
 - holdingföretag för värdepappersföretag.
- (2) Om företag enligt stycke 1 ovan upprättar sina årsredovisningar eller koncernredovisningar enligt internationella redovisningsstandarder (IFRS-standarder) med stöd av 146 § i kreditinstitutslagen och 7 a kap. i bokföringslagen, tillämpas dessa föreskrifter och anvisningar på verksamhetsberättelsen endast enligt avsnitt 8.3 "Verksamhetsberättelse för IFRS-företag" och på delårsrapporter endast enligt styckena 3 och 4 i avsnitt 10.1 "Tillämpning". Om företag enligt stycke 1 ovan upprättar bara sin koncernredovisning enligt internationella redovisningsstandarder (IFRS-standarder) med stöd av 146 § i kreditinstitutslagen och 7 a kap. i bokföringslagen, tillämpas dessa föreskrifter och anvisningar på upprättande av årsredovisningen.
- (3) Vidare tillämpas dessa föreskrifter och anvisningar på årsredovisningar och koncernredovisningar som upprättas av finansinstitut som hör till samma finansiella företagsgrupp som ett kreditinstitut eller värdepappersföretag.
- (4) Dessa föreskrifter och anvisningar tillämpas på delårsrapporter som upprättas av följande tillsynsobjekt (nedan företag) enligt lagen om Finansinspektionen:
 - inlåningsbanker, med undantag av kreditinstitut som är medlemmar i sammanslutningen av inlåningsbanker
 - holdingföretag som är moderföretag till en inlåningsbank
 - det centralinstitut som avses i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010).
- (5) Dessa föreskrifter och anvisningar tillämpas på verksamhetsberättelser och koncernredovisningar som upprättas av holdingföretag i ett konglomerat enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004).

1.2 Definitioner

- (6) I dessa föreskrifter och anvisningar används nedan följande definitioner:
- (7) Med företag avses de institut som nämns i styckena 1, 3 och 4 i avsnitt 1.1 i dessa föreskrifter och anvisningar.
- (8) Med IFRS-företag avses företag som upprättar sitt bokslut enligt IFRS-standarderna.
- (9) Tillsynsobjekten, dvs. företagen under Finansinspektionens tillsyn, kallas i dessa föreskrifter och anvisningar för enkelhetens skull och i analogi med IAS 39 bara företag. Enligt kreditinstitutslagen ska vissa förändringar i verkligt värde redovisas mot eget kapital i fonden för verkligt värde. Fonden har konsekvent införlivats i IAS 39-kraven när kreditinstitutslagen föreskriver att den ska användas.

2 Regelverk och internationella rekommendationer

2.1 Lagstiftning

(1) Dessa föreskrifter och anvisningar har samband med följande lagar och förordningar:

- kreditinstitutslagen (121/2007, nedan även KIL)
- lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010)
- lagen om investeringstjänster (747/2012)
- finansministeriets förordning om bokslut, koncernbokslut och verksamhetsberättelse i kreditinstitut och värdepappersföretag (150/2007, nedan även FMF (150/2007))
- lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004)
- statsrådets förordning om finans- och försäkringskonglomerats koncernbokslut (89/2002)
- statsrådets förordning om beräkning av ett finans- och försäkringskonglomerats kapitaltäckning (1193/2004)
- värdepappersmarknadslagen (746/2012, nedan även VML)
- finansministeriets förordning om regelbunden informationsskyldighet för värdepapperssemitter (xxx/2012, nedan även FMF (xxx/2012))
- lagen om bundet långsiktigt sparande (1183/2009, nedan även LS-lagen).

2.2 Europeiska unionens förordningar

(2) Dessa föreskrifter och anvisningar har samband med följande EU-förordningar som är direkt tillämpliga:

- Kommissionens förordning (EG) nr 1725/2003 (32003R1725) av den 29 september 2003 om antagande av vissa redovisningsstandarder i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 (Text av betydelse för EES); (EGT L 261, 13.10.2003, s. 1)
- Kommissionens förordning (EG) nr 2086/2004 (32004R2086) av den 19 november 2004 om ändring av förordning (EG) nr 1725/2003 om antagande av vissa internationella redovisningsstandarder i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 med avseende på införandet av IAS 39 (Text av betydelse för EES); (EUT L 363, 9.12.2004, s. 1–65)
- Kommissionens förordning (EG) nr 1864/2005 (32005R1864) av den 15 november 2005 om ändring av förordning (EG) nr 1725/2003 om antagande av vissa

internationella redovisningsstandarder i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 med avseende på IFRS (International Financial Reporting Standard) nr 1, IAS (International Accounting Standard) nr 32 och 39 (Text av betydelse för EES); (EUT L 299, 16.11.2005, s. 45–57)

- Kommissionens förordning (EG) nr 108/2006 (32006R108) av den 11 januari 2006 om ändring av förordning (EG) nr 1725/2003 om antagande av vissa internationella redovisningsstandarder i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 med avseende på IFRS 1, 4, 6 och 7, IAS 1, 14, 17, 32, 33 och 39, samt tolkning nr 6 från IFRIC (International Financial Reporting Interpretations Committee) (Text av betydelse för EES); (EUT L 24, 27.1.2006, s. 1–36)
- Kommissionens förordning (EG) nr 1329/2006 (32006R1329) av den 8 september 2006 om ändring av förordning (EG) nr 1725/2003 om antagande av vissa internationella redovisningsstandarder i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 med avseende på den internationella redovisningstolkningsskommitténs (IFRIC) tolkningar 8 och 9 (Text av betydelse för EES); (EUT L 247, 9.9.2006, s. 3–8)
- Kommissionens förordning (EG) nr 70/2009 (32009R0070) av den 23 januari 2009 om ändring av förordning (EG) nr 1126/2008 om antagande av vissa internationella redovisningsstandarder i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 med avseende på förbättringar av IFRS-standarder (International Financial Reporting Standards) (Text av betydelse för EES); (EUT L 21, 24.1.2009, s. 16–37)
- Kommissionens förordning (EG) nr 460/2009 (32009R0460) av den 4 juni 2009 om ändring av förordning (EG) nr 1126/2008 om antagande av vissa internationella redovisningsstandarder i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 med avseende på tolkning 16 från International Financial Reporting Interpretations Committee, IFRIC) (Text av betydelse för EES); (EUT L 139, 5.6.2009, s. 6–14)
- Kommissionens förordning (EG) nr 839/2009 (32009R0839) av den 15 september 2009 om ändring av förordning (EG) nr 1126/2008 om antagande av vissa internationella redovisningsstandarder i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 med avseende på Internationell redovisningsstandard (IAS) 39 (Text av betydelse för EES); (EUT L 244, 16.9.2009, s. 6–9)
- IFRS 13 "Värdering till verkligt värde" har antagits av kommittén för redovisningsfrågor (ARC) den 1 juni 2012 för framställning som EU-lagstiftning. Standarden träder i kraft den 1 januari 2013.

2.3 Europeiska unionens direktiv

(3) Dessa föreskrifter och anvisningar har samband med följande EU-direktiv:

- Rådets fjärde direktiv 78/660/EEG (31978L0660) av den 25 juli 1978 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om årsbokslut i vissa typer av bolag (EGT L 222, 14.8.1978, s. 11–31)
- Rådets sjunde direktiv 83/349/EEG (31983L0349) av den 13 juni 1983 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om sammanställd redovisning (EGT L 193, 18.7.1983, s. 1–17)

- Rådets direktiv 86/635/EEG (31986L0635) av den 8 december 1986 om årsbokslut och sammanställd redovisning för banker och andra finansiella institut (EGT L 372, 31.12.1986, s. 1–17)
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/46/EG (32006L0046) av den 14 juni 2006 om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG om årsbokslut i vissa typer av bolag, 83/349/EEG om sammanställd redovisning, 86/635/EEG om årsbokslut och sammanställd redovisning för banker och andra finansiella institut och 91/674/EEG om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag (Text av betydelse för EES) (EUT L 224, 16.8.2006, s. 1–7).

2.4 Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter

- (4) Finansinspektionens rätt att meddela bindande föreskrifter om bokslutet bygger på följande bestämmelser:
- 147 § 2 mom. i kreditinstitutslagen
 - 8 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster
- (5) Finansinspektionens rätt att meddela bindande föreskrifter om bokföringen bygger på följande bestämmelse:
- 35 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008).
- (6) Finansinspektionens rätt att meddela bindande föreskrifter om delårsrapporter bygger på följande bestämmelser:
- 157 § 7 mom. i kreditinstitutslagen
 - 7 kap. 18 § i värdepappersmarknadslagen.

2.5 Internationella och nationella rekommendationer

- (7) Dessa föreskrifter och anvisningar beaktar följande internationella och nationella rekommendationer:
- Kommissionens rekommendation 2000/408/EG (32000H0408) av den 23 juni 2000 om offentliggörande av uppgifter om finansiella instrument och liknande som komplettering till det offentliggörande som krävs enligt rådets direktiv 86/635/EEG om årsbokslut och sammanställd redovisning för banker och andra finansiella institut [delgivet med nr K(2000) 1372]; (EGT L 154, 27.6.2000, s. 36–41)
 - Kommissionens rekommendation 2001/453/EG (32001H0453) av den 30 maj 2001 om redovisning, värdering och lämnande av upplysningar när det gäller miljöaspekter i företags årsbokslut och förvaltningsberättelser [delgivet med nr K(2001) 1495]; (EGT L 156, 13.6.2001 s. 33–42)
 - IFRS-standarder utgivna av IASB (International Accounting Standards Board) och tolkningar jämte motiveringar utfärdade av IFRIC (International Financial Reporting Interpretations Committee).
 - "Supervisory guidance on the use of fair value option for financial instruments by banks", som gavs ut av Baselkommittén för banktillsyn (Baselkommittén) den 14 juni 2006.

- Bokföringsnämndens allmänna anvisning om omräkning av fordringar samt skulder och andra åtaganden i utländsk valuta till euro (13.12.2005).
- Bokföringsnämndens allmänna anvisning om upprättande av finansieringsanalys (30.1.2007).
- Bokföringsnämndens allmänna anvisning om upprättande av verksamhetsberättelse (12.9.2006).
- Bokföringsnämnden allmänna anvisning om redovisning, värdering och lämnande av upplysningar om miljöaspekter i årsbokslut (24.10.2006).
- Bokföringsnämndens allmänna anvisning om uppskjutna skatteskulder och -fordringar (12.9.2006).
- Bokföringsnämndens allmänna anvisning om upprättande av koncernredovisning (7.11.2006).
- Bokföringsnämndens allmänna anvisning om avskrivningar enligt plan (16.10.2007).

3 Syfte

- (1) Informationen i årsredovisningar, koncernredovisningar och delårsrapporter spelar en viktig roll när insättare, investerare och andra utomstående ska bilda sig en uppfattning om företagets finansiella ställning, resultat och operativa risker. För att utomstående ska kunna ta ställning till sundheten i företagets finansiering och riskerna i deras verksamhet måste den finansiella informationen vara begriplig, tillförlitlig, relevant och jämförbar.
- (2) Finansinspektionens års- och koncernredovisningsregler syftar till att säkerställa att de finansiella rapporter som företagen under tillsyn upprättar ger en rättvisande bild av deras finansiella ställning och resultat. Ett ytterligare syfte är att säkerställa att företagen tillämpar de materiella och tekniska redovisningsreglerna på ett så enhetligt sätt som möjligt.
- (3) Med sina regler för verksamhetsberättelsen vill Finansinspektionen säkerställa att alla de företag som omfattas av reglerna lämnar uppgifter om viktiga omständigheter som påverkar utvecklingen av verksamheten, t.ex. upplysningar om utvecklingen av företagets verksamhet och finansiella ställning. Informationen i verksamhetsberättelsen ska stödja och förklara bokslutsredovisningen.
- (4) Finansinspektionens regler om delårsrapporter syftar till att säkerställa att de delårsrapporter som företagen under tillsyn upprättar ger en rättvisande bild av deras resultat och finansiella ställning. Ett ytterligare syfte är att bidra till jämförbarheten mellan delårsrapporterna för de företag som är verksamma i finanssektorn.
- (5) För att uppnå ovannämnda mål har kraven enligt IAS 39 "Finansiella instrument: Redovisning och värdering" (2012) genomförts nationellt genom dessa föreskrifter och anvisningar i den omfattning som särskilt framgår av varje sakområde.

4 Allmänna redovisningsregler

4.1 Allmänna redovisningsprinciper

4.1.1 Redovisning av transaktioner

- (1) Enligt 2 kap. 1 § i bokföringslagen (BFL) ska den bokföringsskyldige i bokföringen som affärshändelser notera utgifter, inkomster, finansiella transaktioner samt därtill hörande rättelse- och överföringsposter.
- (2) Enligt 35 § i lagen om Finansinspektionen kan Finansinspektionen för tillsynsobjekt och för finansiella institut och företag i försäkringsbranschen som hör till samma koncern som ett tillsynsobjekt utfärda för tillsynen nödvändiga tekniska föreskrifter om löpande bokföring av transaktioner samt om bokföring av åtaganden utanför balansräkningen, med avvikelse från 2 kap. 4–10 § i BFL och föreskrifter som har meddelats med stöd av dem.
- (3) Enligt 6 § 4 mom. i lagen om bundet långsiktigt sparande (LS-lagen) ska tjänsteleverantören se till att räntor, vinstutdelning och annan avkastning på placeringen av sparmedlen och medlen från överföring av placeringsobjekt och anknytande rättigheter och från återbetalning av kapital betalas in på sparkontot, om de inte genast placeras på nytt.

FÖRESKRIFT (styckena 4–5)

- (4) Företagen ska bokföra transaktionerna kronologiskt och systematiskt för varje dag. Transaktionerna får redovisas systematiskt som sammanställningar per dag.
- (5) Företagen ska inte tillämpa 3 kap. om utförande av rättelseanteckning i handels- och industriministeriets beslut om de metoder som skall användas vid bokföring (47/1998).

ANVISNING (stycke 6)

- (6) Enligt 5 § 1 mom. i finansministeriets förordning 150/2007 (FMF (150/2007)) ska en post som hör till finansiella tillgångar eller finansiella skulder tas upp i balansräkningen när den bokföringsskyldige ingår avtal om förvärv eller överlåtelse av posten. Köp och försäljningar av finansiella tillgångar ska redovisas per affärsdagen eller per likviddagen, enligt den kutym som tillämpas av den bokföringsskyldige på den ifrågavarande tillgångsgruppen.

FÖRESKRIFT (styckena 7–9)

- (7) Den använda metoden (redovisning per affärsdag eller likviddag) ska tillämpas konsekvent för samtliga köp och försäljningar av finansiella tillgångar som ingår i samma kategori av finansiella tillgångar enligt kapitel 5 "Värdering och säkringsredovisning av finansiella instrument".

- (8) Affärsdag är den dag när företaget åtar sig att köpa eller sälja en tillgång. Affärsdagsredovisning avser a) redovisning av en tillgång som ska erhållas och skyldigheten det medför att betala för den på affärsdagen samt b) borttagande från balansräkningen av en tillgång som säljs, redovisning av vinst eller förlust vid avyttringen samt redovisning av en fordran från köparen för betalning på affärsdagen. I allmänhet börjar inte ränta löpa på tillgången och motsvarande skuld före likviddagen, när äganderätten överläts. (IAS 39 VT 55)
- (9) Likviddag är det datum då en tillgång överläts till eller av företaget. Likviddagsredovisning avser a) redovisning av en tillgång per det datum den erhålls av företaget samt b) borttagande av en tillgång från balansräkningen och redovisning av vinst eller förlust vid avyttringen per det datum den levereras av företaget. När likviddagsredovisning tillämpas, redovisar företaget eventuella förändringar i det verkliga värdet för tillgången som ska erhållas under perioden mellan affärsdag och likviddag, på samma sätt som det redovisar den förvärvade tillgången. Med andra ord redovisas inte förändringen i verkligt värde för tillgångar som redovisas till anskaffningsvärde eller upplupet anskaffningsvärde, den redovisas i resultatet för tillgångar som klassificeras som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet och i eget kapital i fonden för verkligt värde för tillgångar som klassificeras som att de kan säljas. (IAS 39 VT 56)

ANVISNING (stycke 10)

- (10) Företagen bör alltid bokföra tillgångar som uppkommit av placeringar enligt LS-placeringsavtal via sparkontot, även om tillgångarna omedelbart omplaceras, för att bättre kunna genomföra intern kontroll och hantering av operativa risker.

4.1.2 Netto-redovisning

- (11) Enligt 14 § 1 mom. i FMF (150/2007) ska intäcks- och kostnadsposterna redovisas var för sig i resultaträkningen utan att dras av från varandra, om sammanslagningen av intäkten och kostnaden i en post inte är motiverad för att ge en rättvisande bild.
- (12) I 14 § 2 mom. i FMF (150/2007) föreskrivs att om den bokföringsskyldige har en fordran hos den till vilken han själv står i skuld, ska fordran och skulden tas upp var för sig i balansräkningen, om inte den bokföringsskyldige har lagstadgad rätt till kvittning och avser att använda denna rätt. Också de övriga balansposterna ska tas upp utan att de dras av från varandra, om en avräkning inte är motiverad för att ge en rättvisande bild.
- (13) Enligt 14 § 3 mom. i FMF (150/2007) får avtal som ingåtts på de villkor som bestäms i 2 § 2 mom. 1 eller 3 punkten i lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem (1084/1999) samt intäkter och kostnader som föranleds av dem upptas som sammanslagna poster i resultaträkningen eller balansräkningen.

4.1.3 Krav på företagens datasystem

Redovisning av nedskrivningar och kreditförluster

FÖRESKRIFT (styckena 14–18)

- (14) När nuvärdet av framtida beräknade kassaflöden (diskonterade till tillgångens ursprungliga effektiva ränta) på lånefordringar och kundfordringar är lägre än deras redovisade värde ska tillgångarna skrivas ned. Nedskrivningarna ska bokföras i redovisningssystemen så

snart det finns objektiva belägg för en värdeminskning. För objektiva belägg och redovisning av nedskrivningar redogörs närmare i avsnitt 5.7 "Lånefordringar och kundfordringar".

- (15) Företagen ska ha sådana system att de kan lämna följande upplysningar om varje fordran:
- obetalt belopp (brutto)
 - räntefordran beräknad på bruttofordran
 - tidigare nedskrivningar
 - nedskrivningar under räkenskapsperioden, tillkommande nedskrivningar och återföringar
 - bortskrivningar för konstaterade kreditförluster under räkenskapsperioden
 - återvinningar på bortskrivna fordringar.
- (16) Nedskrivningarna ska bokföras i redovisningssystemen trots väntad försäkringsersättning. Förväntad försäkringsersättning ska avräknas i redovisningssystemen från respektive fordran så att summa nedskrivningar och avräknade belopp löpande kan kontrolleras. Den förväntade försäkringsersättningen ska redovisas som ovan när skadeanmälan lämnats in till försäkringsbolaget och försäkringsbolaget har kvitterat mottagandet.
- (17) Om företaget fortsätter att driva in bortskrivna fordringar ska fordringarna och förändringarna i fordringarna redovisas så att de löpande kan kontrolleras. Beslutet om att avbryta indrivningen ska också framgå av registret.
- (18) Beslutet om nedskrivningar och bortskrivningar av fordringar ska dokumenteras och det skriftliga beslutet ska sparas minst sex år efter utgången av det år under vilket räkenskapsperioden gått till ända.

Redovisning av poster utanför balansräkningen

FÖRESKRIFT (stycke 19)

- (19) Garantier ställda av företaget och andra åtaganden utanför balansräkningen och förändringar i dem ska redovisas så att de löpande kan kontrolleras. Register ska sparas minst sex år efter utgången av det år under vilket räkenskapsperioden gått till ända.

4.1.4 Återköpsavtal

FÖRESKRIFT (styckena 20–21)

- (20) Överlåtelse av värdepapper på sådana villkor att mottagaren är skyldig att återlämna och överlåtaren samtidigt är skyldig att återta värdepapperen till ett avtalat pris vid en bestämd tidpunkt eller en tidpunkt som överlåtaren bestämmer (äka återköpsavtal) ska redovisas som en finansiell transaktion både i överlåtarens och i mottagarens bokföring.
- (21) En överlåtelse av värdepapper på sådana villkor att den mottagande parten har en rätt men inte en skyldighet att återlämna värdepapperen eller andra tillgångar till den överförande parten till ett i förväg fastställt pris (oäka återköpsavtal) ska redovisas av den överförande parten som en försäljning och av den mottagande parten som ett köp.

4.1.5 Värdepapperslån

FÖRESKRIFT (styckena 22–25)

- (22) Värdepapperslån redovisas inte som affärstransaktioner vare sig i långgivarens eller i låntagarens bokföring.
- (23) Om låntagaren under lånetiden överlämnar värdepapperen vidare redovisas den mottagna köpeskillingen i låntagarens balansräkning som en tillgång och som en lika stor skuld till långgivaren.
- (24) Om låntagaren under lånetiden köper värdepapper som är föremål för ett låneavtal och som låntagaren har för avsikt att återlämna till långgivaren redovisas anskaffningskostnaden inte som en tillgång i låntagarens balansräkning utan avräknas från skulden till långgivaren. Skillnaden mellan anskaffningskostnaden och det redovisade värdet av skulden redovisas som intäkt eller kostnad för den period då värdepapperen har förvärvats.
- (25) Långgivaren och låntagaren ska föra ett separat register över utlånade och inlånade värdepapper med uppgift också om låntagaren eller långgivaren och låneavtalets slutdatum. Av låntagarens register ska vidare framgå datum och försäljningspris för eventuell vidareförsäljning av inlånade värdepapper och återköpsdatum och återköpspris för sådana värdepapper.

4.1.6 Borttagande av finansiella tillgångar från balansräkningen

FÖRESKRIFT (styckena 26–27)

- (26) Om företagets avtalsenliga rätt till kassaflödena från en finansiell tillgång upphör tas tillgången bort från balansräkningen. Om företaget har överfört en finansiell tillgång och behållit en väsentlig del av de risker och fördelar som är förenade med tillgången ska företaget fortsätta att redovisa tillgången i sin helhet i sin balansräkning.
- (27) I punkterna 15–37 i standard IAS 39 föreskrivs närmare om borttagande av finansiella tillgångar från balansräkningen.

4.2 Byte av redovisningsprinciper och fel i tidigare perioder

- (28) Enligt 3 kap. 3 § 1 mom. 2 punkten i BFL ska konsekvens iaktas i tillämpningen av principer och metoder från en räkenskapsperiod till en annan när bokslutet, verksamhetsberättelsen och den ingående balansen upprättas.

FÖRESKRIFT (styckena 29–31)

- (29) Företaget ska byta redovisningsprincip om någon lag, en förordning som utfärdats med stöd av lag eller en föreskrift som meddelats av Finansinspektionen kräver ett byte.
- (30) Företagen får byta redovisningsprinciper om årsredovisningen därigenom ger tillförlitlig och mer relevant information om effekterna av affärstransaktioner, andra händelser och omständigheter på företagets ställning, resultat och kassaflöden.

- (31) Justeringar för byte av redovisningsprinciper och rättelser av väsentliga fel i tidigare perioder ska redovisas enbart mot eget kapital (balanserad vinst eller förlust) i enlighet med bokföringsnämndens yttrande 1750/2005.

ANVISNING (styckena 32–33)

- (32) Ingående balans för eget kapital för jämförelseåret ska justeras för bytet av redovisningsprincip. Den jämförande informationen även för föregående räkenskapsperiod ska då omräknas.
- (33) Har det väsentliga felet uppstått före jämförelseåret ska ingående balans för eget kapital för jämförelseåret justeras med rättelsen. Den jämförande informationen även för föregående räkenskapsperiod ska då omräknas.

FÖRESKRIFT (styckena 34–36)

- (34) I noterna ska företaget lämna tillräcklig information om bytet av redovisningsprincip och fel i tidigare perioder, bl.a.
- upplysningar om ändrade redovisningsprinciper eller karaktären och beloppet av felet i tidigare perioder
 - en beskrivning av övergångsbestämmelserna.

- (35) Dessa upplysningar behöver inte upprepas i senare perioder.

- (36) I noterna om förändringar i eget kapital ska byte av redovisningsprinciper klart redovisas.

4.2.1 Övergång till redovisning av förvaltningsfastigheter till verkligt värde

- (37) Om företaget börjar redovisa sina förvaltningsfastigheter till verkligt värde är det fråga om ett frivilligt byte av redovisningsprincip. Det primära målet är då att ta fram minst lika tillförlitlig men mer relevant information än i tidigare årsredovisningar.

FÖRESKRIFT (styckena 38–39)

- (38) De förändringar i verkligt värde som härrör från tidigare räkenskapsperioder ska redovisas mot eget kapital under den räkenskapsperiod då den bokföringsskyldige övergår till att tillämpa värdering till verkligt värde enligt 153 § i KIL.
- (39) I noten om förändringar i vinstmedel under eget kapital under räkenskapsperioden enligt FMF (150/2007) ska särskild upplysning lämnas om effekterna av övergången till redovisning till verkligt värde.

4.3 Poster i utländsk valuta

- (40) Enligt 5 kap. 3 § i BFL räknas fordringar i utländsk valuta samt skulder och andra åtaganden i utländsk valuta om till inhemsk valuta enligt kursen på balansdagen. Är fordringar eller skulder eller andra åtaganden i utländsk valuta bundna vid en bestämd kurs genom avtal eller på något annat sätt, får de omräknas till inhemsk valuta enligt denna kurs.

FÖRESKRIFT (stycke 41)

- (41) Omräkningsdifferenserna ska resultatföras som intäkt eller kostnad.

ANVISNING (stycke 42)

- (42) Finansinspektionen rekommenderar att företagen iakttar bokföringsnämndens allmänna anvisning om omräkning av fordringar samt skulder och andra åtaganden i utländsk valuta till euro (13.12.2005).

4.4 Andra allmänna bestämmelser

4.4.1 Ianspråktagen egendom

FÖRESKRIFT (stycke 43)

- (43) Egendom som utgör säkerhet för en fordran och som tagits i anspråk genom realisering av säkerheten ska redovisas i den grupp av tillgångar där den skulle redovisas om den hade förvärvats av företaget självt. Intäkter och kostnader som genereras av den ianspråktaga egendomen ska resultatföras på behörigt sätt.

4.4.2 Syndikerade lån

- (44) I 5 § 2 mom. i FMF (150/2007) föreskrivs att om den bokföringsskyldige medverkar i ett lån som beviljas av flera tillsammans (syndikerat lån), upptas i balansräkningen endast den bokföringsskyldiges del av lånet.
- (45) Artikel 9(2) i direktiv 86/635/EEG föreskriver att om ett kreditinstitut, i fråga om sådana syndikerade lån som avses i stycket ovan, har ställt garantier för högre belopp än vad institutet tillskjutit, ska alla tillskjutna andelar redovisas som åtaganden utanför balansräkningen.

5 Värdering och säkringsredovisning av finansiella instrument

5.1 Definitioner av finansiella instrument

- (1) I redovisningsdirektivet ingår inte någon definition av finansiella instrument. I dessa föreskrifter och anvisningar används definitionerna i de internationella redovisningsstandarderna IAS 32 och IAS 39.
- (2) Till finansiella instrument räknas följande: fordringar, aktier, andelar och övriga tillgångar, inklusive derivat, som tas upp bland aktiva i balansräkningen samt finansiella skulder, inklusive derivat, som tas upp bland passiva. Finansiella tillgångar delas enligt kreditinstitutslagen upp i högst fyra grupper efter syfte.
- (3) Kreditinstitut kan också vid det första redovisningstillfället värdera finansiella instrument till verkligt värde, vilket till innehållet motsvarar valmöjligheten att redovisa till verkligt värde enligt IAS 39.

FÖRESKRIFT (styckena 4–5)

- (4) Termen "investeringar som hålls till förfall" i dessa föreskrifter och anvisningar motsvarar begreppet "fordringsbevis som innehåses tills förfalldagen" i kreditinstitutslagen. "Lånefordringar och kundfordringar" motsvarar till innehållet termen "krediter och med dem jämförbara finansieringsavtal" i kreditinstitutslagen.
- (5) Ett finansiellt instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett företag och en finansiell skuld eller ett egetkapitalinstrument i ett annat företag. (IAS 32.11)

5.1.1 Finansiella tillgångar

FÖRESKRIFT (styckena 6–8)

- (6) En finansiell tillgång är varje tillgång i form av
 - kontanter
 - egetkapitalinstrument i ett annat företag
 - avtalsenlig rätt att
 - erhålla kontanter eller annan finansiell tillgång från ett annat företag eller
 - byta en finansiell tillgång eller finansiell skuld med annat företag under villkor som kan vara förmånliga för företaget eller

- avtal som kommer att eller kan komma att regleras i företagets egna egetkapitalinstrument och är
 - ett instrument som inte är ett derivat och som medför att företaget är eller kan bli förpliktigt att erhålla ett variabelt antal av företagets egna egetkapitalinstrument eller
 - ett derivat som kommer att eller kan komma att regleras på annat sätt än genom att byta ett fastställt kontantbelopp eller annan finansiell tillgång mot ett fastställt antal av företagets egna egetkapitalinstrument. Till företagets egna egetkapitalinstrument räknas inte inlösbare instrument som kategoriserats som egetkapitalinstrument, instrument som ålägger bolaget att till den andra parten överlåta en proportionell andel av bolagets nettotillgångar endast vid upplösning av bolaget eller instrument som är avtal om framtida mottagande eller leverans av företagets egna egetkapitalinstrument. (Delcitat IAS 32.11)
- (7) Finansiella tillgångar delas in i fyra kategorier: finansiella tillgångar och finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet, investeringar som hålls till förfall, lånefordringar och kundfordringar och finansiella tillgångar som kan säljas.
- (8) En finansiell tillgång eller en finansiell skuld värderad till verkligt värde via resultatet är en finansiell tillgång eller en finansiell skuld som uppfyller något av följande villkor.
 - (a) Den klassificeras som att den innehas för handel. En finansiell tillgång eller finansiell skuld klassificeras som att den innehas för handel om den
 - förvärvades eller uppkom med huvudsyfte att säljas eller återköpas på kort sikt
 - vid det första redovisningstillfället ingick i en portfölj med identifierade finansiella instrument som förvaltas tillsammans och för vilka det finns ett bevisat nyligt faktiskt mönster av kortfristiga realiseringar av vinst eller
 - är ett derivat (förutom ett derivat som är ett finansiellt garantiavtal eller ett identifierat och effektivt säkringsinstrument).
 - b) Den redovisas enligt valmöjligheten att redovisa till verkligt värde.
 - Vid det första redovisningstillfället identifieras den som en post värderad till verkligt värde via resultatet. Ett företag kan endast använda denna uttryckliga identifiering när detta är tillåtet enligt stycke 167 i avsnitt 5.10 "Derivatinstrument" eller när detta leder till mer relevant information, eftersom
 - den eliminerar eller i betydande utsträckning minskar inkonsekvenser i värdering eller redovisning ("bristande överensstämmelse i redovisningen") som annars skulle uppkomma vid värdering av tillgångar eller skulder eller redovisning av vinsterna och förlusterna avseende dem på olika grunder eller
 - en grupp av finansiella tillgångar, finansiella skulder eller en kombination av dem förvaltas och resultatet utvärderas baserat på verkligt värde, i enlighet med en dokumenterad riskhanterings- eller investeringsstrategi och information om gruppen tillhandahålls internt på denna grund till företagets nyckelpersoner i ledande ställning (definierade i 25 a § i FMF (150/2007), exempelvis företagets styrelse och verkställande direktör. (IAS 39.9)

ANVISNING (stycke 9)

- (9) Baselkommittén har 2006 gett ut en rekommendation om valmöjligheten att redovisa till verkligt värde enligt IAS 39. Finansinspektionen råder kreditinstituten att beakta vägledningen när de väljer att redovisa finansiella instrument till verkligt värde enligt IAS 39.

FÖRESKRIFT (styckena 10–11)

- (10) Investeringar som hålls till förfall är finansiella tillgångar som inte är derivat med fastställda eller fastställbara betalningar och fastställd löptid som företaget har för avsikt och förmåga att hålla till förfall med undantag av

- de som ett företag vid första redovisningstillfället uttryckligen identifierar som tillhörande kategorin poster värderade till verkligt värde via resultatet
- de som företaget identifierar som att de kan säljas och
- de som motsvarar definitionen på lånefordringar och kundfordringar. (IAS 39.9)

- (11) Företaget ska inte klassificera några tillgångar som tillhörande kategorin investeringar som hålls till förfall om företaget, under innevarande räkenskapsår eller de två föregående räkenskapsåren, har sålt eller omklassificerat mer än ett obetydligt belopp i kategorin investeringar som hålls till förfall före förfallotidpunkten (mer än obetydligt i förhållande till det sammanlagda innehavet i kategorin investeringar som hålls till förfall) med undantag av försäljningar eller omklassificeringar som

- är så nära förfall eller den finansiella tillgångens inlösendatum (exempelvis mindre än tre månader före förfall) att förändringar i marknadsräntan inte skulle ha en betydande inverkan på den finansiella tillgångens verkliga värde
- sker efter det att företaget har erhållit i stort sett hela den finansiella tillgångens ursprungliga nominella belopp genom planmässiga betalningar eller förskottsbetalningar eller
- är hänförliga till en isolerad händelse som företaget inte har kontroll över, som är av engångskaraktär och som inte rimligen kunde förutses av företaget. (IAS 39.9)

ANVISNING (stycke 12)

- (12) Med investeringar som hålls till förfall avses obligationer, bank-, företags- och kommuncertifikat och andra fordringar i form av värdepapper som uppfyller definitionen ovan.

FÖRESKRIFT (styckena 13–16)

- (13) Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte noteras på en aktiv marknad, med undantag av sådana som företaget avser att sälja omedelbart eller inom en nära framtid, som ska klassificeras som att de innehas för handel, och sådana som företaget vid första redovisningstillfället identifierat som tillhörande kategorin poster värderade till verkligt värde via resultatet. Ett innehav som förvärvats i en grupp av tillgångar som inte tillhör kategorin lånefordringar eller kundfordringar (exempelvis ett innehav i en investeringsfond eller liknande fond) ingår inte i kategorin lånefordringar och kundfordringar. (Delcitat IAS 39.9, KIL 151 §, 1 punkten)

- (14) Finansiella tillgångar som kan säljas är sådana tillgångar som inte är derivat där tillgångarna identifieras som att de kan säljas eller inte klassificeras som a) lånefordringar och kundfordringar, b) investeringar som hålls till förfall eller c) finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet. (IAS 39.9)
- (15) Krediter och med dem jämförbara finansieringsavtal får inte klassificeras som finansiella tillgångar som kan säljas.
- (16) Utöver ovan uppräknade finansiella tillgångar enligt IAS 39 tar företaget i sin egen årsredovisning upp också sitt innehav av aktier och andelar i dotter- och ägarintresseföretag.

5.1.2 Finansiella skulder

FÖRESKRIFT (stycke 17)

- (17) En finansiell skuld är varje skuld i form av
- avtalsenlig förpliktelse att
 - erlægga kontanter eller annan finansiell tillgång till ett annat företag eller
 - byta en finansiell tillgång eller finansiell skuld med annat företag under villkor som kan vara oförmånliga för företaget eller
 - avtal som kommer att eller kan komma att regleras i företagets egna egetkapitalinstrument och är
 - ett instrument som inte är ett derivat och som medför att företaget är eller kan bli förpliktigt att överlåta ett variabelt antal av företagets egna egetkapitalinstrument eller
 - ett derivat som kommer att eller kan komma att regleras på annat sätt än genom att byta ett fastställt kontantbelopp eller annan finansiell tillgång mot ett fastställt antal av företagets egna egetkapitalinstrument. (Delcitat IAS 32.11)

5.1.3 Finansiella derivat och inbäddade derivat

FÖRESKRIFT (styckena 18–20)

- (18) Ett derivat är ett finansiellt instrument eller annat avtal som faller inom tillämpningsområdet för dessa föreskrifter och anvisningar och har samtliga tre nedanstående kännetecken:
- dess värde ändras till följd av ändringar i en angiven räntesats, priset på ett finansiellt instrument, ett råvarupris, en valutakurs, ett pris- eller ränteindex, ett kreditbetyg eller ett kreditindex eller annan variabel (som ibland kallas "underliggande" variabel), som inte är specifik för en avtalspart
 - det krävs ingen inledande nettoinvestering eller en initial nettoinvestering som är mindre än vad som skulle krävas för andra typer av avtal som kan förväntas reagera på ett liknande sätt vid förändringar i marknadsfaktorer
 - det regleras vid en framtida tidpunkt. (IAS 39.9)

- (19) Dessa föreskrifter och anvisningar ska tillämpas på sådana avtal om att köpa eller sälja icke-finansiella poster som kan regleras netto med kontanter eller med andra finansiella instrument, eller genom byte av finansiella instrument, som om avtalen var finansiella instrument. Undantagna är de avtal som ingåtts och som fortfarande innehas med syftet att erhålla eller leverera en icke-finansiell post i enlighet med företagets förväntade behov avseende köp, försäljning eller förbrukning. (IAS 39.5)
- (20) Ett inbäddat derivat är en del av ett sammansatt finansiellt instrument som också omfattar ett värdekontrakt som inte är ett derivat, vilket innebär att vissa av det sammansatta instrumentets kassaflöden varierar på ett sätt som liknar kassaflödena för fristående derivat. Ett inbäddat derivat ger upphov till förändringar i vissa eller samtliga av de kassaflöden som annars skulle uppkomma enligt avtalet enligt en angiven räntesats, ett pris på ett finansiellt instrument, ett råvarupris, en valutakurs, ett prisindex, ett kreditbetyg eller kreditindex eller en annan icke-finansiell variabel som inte är specifik för en avtalspart. Ett derivat som är knutet till ett finansiellt instrument men som är avtalsenligt överlåtbart oberoende av detta instrument, eller har en annan motpart än det instrumentet, är inte ett inbäddat derivat utan ett separat finansiellt instrument. (IAS 39.10)

5.1.4 Dokumentationskrav

FÖRESKRIFT (stycke 21)

- (21) Företagen ska genom redovisningsregler eller annan dokumentation visa hur och enligt vilka kriterier finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultatet delas in i kategorierna ovan. Om instrumentet klassificeras som investering som hålls till förfall ska företaget vid förvärvstidpunkten ha en dokumenterad avsikt och förmåga att inneha det till förfall.

ANVISNING (stycke 22)

- (22) Kreditinstitut som utnyttjar valmöjligheten enligt IAS 39 och 151 § 4 mom. i KIL att redovisa finansiella instrument till verkligt värde ska utöver IAS 39 följa dokumentationskraven om redovisning till verkligt värde i Baselkommitténs rekommendation.

5.1.5 Icke-finansiella instrument

- (23) Enligt IAS 39 ska innehav av egetkapitalinstrument som emitterats av ett annat företag redovisas som finansiella tillgångar. IFRS-standarderna känner dock inte till den typen av aktiebaserade boendeformer som avses i lagen om bostadsaktiebolag. Lagen om bostadsaktiebolag tillämpas också på ömsesidiga fastighetsaktiebolag. Förvaltningsfastigheter får redovisas till anskaffningsvärde eller verkligt värde. Som finansiellt instrument betraktas enligt 2 § i FMF (150/2007) varken aktier i ett sådant aktiebolag som avses i 1 eller 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009) eller jämförbara aktier och andelar i sådant bolag vars syfte är att äga och förvalta endast sådana fastigheter som specificeras i företagets bolagsordning eller stadgar.

FÖRESKRIFT (stycke 24)

- (24) Då lagen om bostadsaktiebolag tillämpas på ömsesidiga fastighetsaktiebolag, kan andelar i dem utgöra samma typ av innehav som förvaltningsfastigheter och redovisnings- och värderingsprinciperna enligt 153 § i KIL ska således tillämpas på dem.

5.2 Definitioner avseende värdering av finansiella instrument

5.2.1 Transaktionskostnader

FÖRESKRIFT (styckena 25–26)

- (25) Transaktionskostnader är tillkommande kostnader som är direkt hänförliga till förvärvet, emissionen eller avyttringen av en finansiell tillgång eller en finansiell skuld. En tillkommande kostnad är en som inte hade uppkommit om företaget inte hade förvärvat, emitterat eller avyttrat det finansiella instrumentet. (IAS 39.9)
- (26) Transaktionskostnader omfattar arvoden, avgifter och provisioner till ombud (inklusive anställda som agerar som försäljningsombud), rådgivare, mäklare, myndigheter och börser samt omsättningsskatter och avgifter. Transaktionskostnader omfattar inte premier eller rabatter, finansieringskostnader eller fördelning av interna administrationskostnader eller hanteringskostnader. (IAS 39.9 VT 13)

5.2.2 Effektivräntemetoden för beräkning av upplupet anskaffningsvärde (IAS 39.9)

FÖRESKRIFT (styckena 27–30)

- (27) *Effektivräntemetoden* är en metod för beräkning av det upplupna anskaffningsvärdet för en finansiell tillgång eller finansiell skuld (eller grupp av finansiella tillgångar eller finansiella skulder) och för fördelning i tiden av ränteuttaget eller räntekostnaden över relevant period.
- (28) *Effektiv ränta* är den ränta som exakt diskonterar de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under det finansiella instrumentets förväntade löptid, eller i tillämpliga fall, en kortare period till den finansiella tillgångens eller finansiella skuldens redovisade nettovärde.
- (29) *Vid beräkning av den effektiva räntan* ska företaget vid uppskattningen av betalningar beakta samtliga avtalsvillkor för det finansiella instrumentet (exempelvis förskottsbetalningar, köpoptioner och liknande optioner) men ska inte beakta framtida kreditförluster. Beräkningen innefattar alla avgifter och räntepunkter som erlagts eller erhållits av avtalsparterna och som är en del av den effektiva räntan (se avsnitt 5.2.2.1 "Avgifter som är en del av ett finansiellt instruments effektiva ränta och andra avgifter" nedan), transaktionskostnader och alla andra överkurser och underkurser.
- (30) Det förutsätts att betalningar och förväntad löptid för en grupp av likartade finansiella instrument kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Dock, i de sällsynta fall när det inte går att på ett tillförlitligt sätt uppskatta betalningar eller förväntad löptid för ett finansiellt instrument (eller en grupp av finansiella instrument) ska företaget använda de avtalsenliga betalningarna över hela avtalstiden för det finansiella instrumentet (eller gruppen av finansiella instrument).

5.2.2.1 Avgifter som är en del av ett finansiellt instruments effektiva ränta och andra avgifter

- (31) Intäktsföringen av avgifter för finansiella tjänster beror på ändamålet för avgiften och redovisningen av det finansiella instrument som avgiften gäller. Benämningarna på

avgifterna för finansiella tjänster kanske inte alltid anger typen av tjänst och innehållet i den. Därför är det nödvändigt att skilja mellan följande typer av avgifter:

- avgifter som är en del av ett finansiellt instruments effektiva ränta
- avgifter som intjänas när tjänsterna utförts
- avgifter som intjänas när en väsentlig aktivitet har utförts.

ANVISNING (styckena 32–34)

- (32) Avgifter som är en del av ett finansiellt instruments effektiva ränta bör redovisas mot den effektiva räntan. När ett finansiellt instrument redovisas till verkligt värde och förändringarna i verkligt värde resultatförs, bör avgifterna däremot intäktsföras vid den första redovisningen av instrumentet.
- (33) Uppläggningsavgifter för uppläggning eller förvärv av en finansiell tillgång som enligt IAS 39 inte klassificeras som sådan finansiell tillgång eller finansiell skuld som innehas för handel redovisas i regel mot den effektiva räntan. Sådana uppläggningsavgifter kan till exempel omfatta ersättning för analys av låntagarens ekonomiska ställning, utvärdering och registrering av garantier, panter och andra säkerheter, förhandling om villkoren för instrumentet, framtagning och hantering av dokument samt genomförande av transaktionen. Dessa avgifter är en del av företagets bindande åtagande avseende det finansiella instrument som blir resultatet av åtgärderna och tillsammans med hänförliga direkta kostnader bör de tas upp i balansräkningen och redovisas mot den effektiva räntan.
- (34) En del av det finansiella instrumentets effektiva ränta är inte avgifter för utförda tjänster (t.ex. låneförvaltningskostnader, vissa löftesprovisioner eller förvaltningsavgifter) eller avgifter för utförda väsentliga aktiviteter (t.ex. provisioner för tilldelning av aktier till en kund, avgifter för uppläggning av ett lån från en investerare till en låntagare eller provisioner för syndikerade lån). Sådana avgifter bör intäktsföras när tjänsten eller aktiviteten är utförd.

5.3 Allmänna värderingsregler för finansiella instrument

- (35) Följande finansiella instrument redovisas till verkligt värde i balansräkningen:
- finansiella tillgångar och finansiella skulder som innehas för handel
 - finansiella tillgångar som kan säljas
 - tillgångar och skulder i form av derivat
 - finansiella tillgångar och finansiella skulder som uppfyller vissa kriterier och som vid första redovisningstillfället identifieras som en finansiell tillgång eller finansiell skuld värderad till verkligt värde via resultatet.
- (36) Följande finansiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde eller upplupet anskaffningsvärde:
- lånefordringar och kundfordringar
 - investeringar som hålls till förfall
 - aktier och andelar i dotter- och ägarintresseföretag
 - finansiella tillgångar som borde redovisas till verkligt värde men för vilka det verkliga värdet inte går att fastställa på ett tillförlitligt sätt.

- (37) Om värdet av ovan nämnda tillgångar på balansdagen är lägre än anskaffningsvärdet eller det upplupna anskaffningsvärdet ska tillgångarnas anskaffningsvärde eller upplupna anskaffningsvärde skrivas ned till det lägre värdet.
- (38) I 151 § 6 mom. i KIL föreskrivs att om en fordran har betalats till ett högre (eller lägre) kapitalbelopp än dess nominella värde ska fordran redovisas till det belopp som har betalats. Differensen mellan fordrans nominella värde och anskaffningsvärde resultatförs som intäkt (eller avräknas från intäkterna) och periodiseras som en ökning eller minskning av anskaffningsvärdet.
- (39) I 151 § 6 mom. i KIL föreskrivs att om en skuld har mottagits till ett lägre (eller högre) kapitalbelopp än dess nominella värde ska skulden redovisas till det belopp som har mottagits. Differensen mellan skuldens nominella värde och anskaffningsvärde resultatförs som kostnad (eller avräknas från kostnaderna) och periodiseras som en ökning eller minskning av anskaffningsvärdet.

FÖRESKRIFT (styckena 40–41)

- (40) Skillnaden mellan nominellt värde och anskaffningsvärde enligt stycke 38 ovan eller hänförlig provision eller annan dylik inkomst som är en del av ränteinkomsten ska periodiseras med effektivräntemetoden som intäkt eller avräknas från intäkten över löptiden för fordran.
- (41) Skillnaden mellan nominellt värde och anskaffningsvärde enligt stycke 39 ovan eller hänförlig provision eller annan dylik utgift som är en del av ränteutgiften ska periodiseras med effektivräntemetoden som kostnad eller avräknas från kostnaden över löptiden för fordran.

5.4 Finansiella tillgångar och finansiella skulder som innehas för handel

5.4.1 Bokföringsmässigt handelslager

FÖRESKRIFT (styckena 42–44)

- (42) Handel återspeglar i allmänhet aktiva och ofta återkommande köp och försäljningar och finansiella instrument som innehas för handel används i allmänhet i syfte att generera en vinst på grund av kortfristiga förändringar i priser eller handlares marginal. (IAS 39 VT 14)
- (43) Kategorin finansiella skulder som innehas för handel innefattar
- derivat som inte redovisas som säkringsinstrument
 - förpliktelser att leverera finansiella tillgångar som lånats ut i en blankningsaffär (det vill säga av ett företag som säljer finansiella tillgångar som det har lånat och inte ännu äger)
 - finansiella skulder som uppkommer där avsikten är att återköpa dem på kort sikt (exempelvis ett noterat skuldinstrument i främmande kapital som emittenten kan köpa tillbaka inom en nära framtid beroende på förändringarna i dess verkliga värde) och
 - finansiella skulder som ingår i en portfölj med identifierade finansiella instrument som förvaltas tillsammans och för vilka det finns ett nyligen uppvisat faktiskt mönster av kortfristiga realiseringar av vinst. (Delcitat IAS 39 VT 15)

- (44) Det faktum att en skuld används för att finansiera handelsverksamhet innebär inte i sig att denna skuld innehas för handel. (Delcitat IAS 39 VT 15)

ANVISNING (stycke 45)

- (45) Den bokföringsmässiga definitionen av finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel skiljer sig i kapitaltäckningsanalysen innehållsmässigt från definitionen av handelslager enligt 64 § 2 mom. i KIL.

5.4.2 Värdering vid anskaffningstillfället

FÖRESKRIFT (stycke 46)

- (46) När en finansiell tillgång eller finansiell skuld som innehas för handel redovisas för första gången ska den värderas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. (Delcitat IAS 39.43)

5.4.3 Efterföljande värdering

FÖRESKRIFT (stycke 47)

- (47) Efter den första redovisningen ska företaget värdera finansiella tillgångar, inklusive derivat, som innehas för handel till deras verkliga värden utan avdrag för transaktionskostnader som kan uppkomma vid försäljning eller annat avhändande (Delcitat IAS 39.46). Om ett finansiellt instrument som tidigare redovisades som en finansiell tillgång värderas till verkligt värde och detta värde faller under noll, är det en finansiell skuld som innehas för handel och ska redovisas till verkligt värde. (Delcitat IAS 39 VT 66)

5.4.4 Redovisning av vinster och förluster

FÖRESKRIFT (stycke 48)

- (48) En vinst eller förlust som uppkommer vid en förändring i verkligt värde på en finansiell tillgång eller finansiell skuld ska redovisas i resultatet. (Delcitat IAS 39.55)

5.4.5 Omklassificering

FÖRESKRIFT (styckena 49–54)

- (49) Företag ska inte omklassificera ett derivat från kategorin finansiella tillgångar och finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet medan det innehas eller är utestående (IAS 39.50 a).
- (50) Företaget får, om en finansiell tillgång inte längre innehas i syfte att säljas eller återköpas kortfristigt (oavsett om tillgången kan ha förvärvats eller uppkommit i huvudsakligt syfte att säljas eller återköpas kortfristigt), omklassificera denna finansiella tillgång från kategorin finansiella tillgångar och finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet endast
- i exceptionella fall

- om den finansiella tillgången skulle ha motsvarat definitionen av lånefordringar och kundfordringar (om den inte vid den ursprungliga värderingen hade behövt klassificeras som tillgång som innehas för omsättningsändamål) och om företaget avser och har förmåga att behålla den finansiella tillgången under förutsebar framtid eller till förfall. (Delcitat IAS 39.50 c, delcitat IAS 39.50 B, delcitat IAS 39.50 D)
- (51) Om ett företag i ett exceptionellt fall omklassificerar en finansiell tillgång från kategorin finansiella tillgångar och finansiella skulder värderade till verkligt värde ska denna finansiella tillgång omklassificeras enligt sitt verkliga värde på dagen för omklassificeringen. Ingen vinst eller förlust som redan redovisats i resultatet får återföras. Den finansiella tillgångens verkliga värde på dagen för omklassificeringen blir dess nya anskaffningsvärde respektive upplupna anskaffningsvärde beroende på vad som är tillämpligt. (Delcitat IAS 39.50C)
- (52) En finansiell tillgång som ingår i lånefordringar och kundfordringar omklassificeras från kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet eller från kategorin finansiella tillgångar som kan säljas enligt sitt verkliga värde på dagen för omklassificeringen. Ingen vinst eller förlust avseende en finansiell tillgång som omklassificerats från kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde i resultatet får återföras. Den finansiella tillgångens verkliga värde på dagen för omklassificeringen blir dess nya anskaffningsvärde respektive upplupna anskaffningsvärde beroende på vad som är tillämpligt (Delcitat 39.50F)
- (53) Ett företag får inte omklassificera något finansiellt instrument till kategorin finansiella tillgångar och finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet efter den ursprungliga värderingen. (Delcitat IAS 39.50)
- (54) Följande ändrade omständigheter är inte omklassificeringar enligt styckena 49 och 53 ovan:
- ett derivat som tidigare har varit ett identifierat och effektivt säkringsinstrument i en kassaflödessäkring eller nettoinvesteringssäkring utgör inte längre ett sådant
 - ett derivat blir ett identifierat och effektivt säkringsinstrument i en kassaflödessäkring eller nettoinvesteringssäkring. (Delcitat IAS 39.50A)

5.5 Poster som vid första redovisningstillfället värderas till verkligt värde via resultatet

- (55) 151 § 4 mom. i KIL ska tillämpas endast av kreditinstitut och de ska följa motsvarande bestämmelser i IAS 39 som antagits av EU. Vid första redovisningstillfället får kreditinstitut värdera följande finansiella tillgångar till deras verkliga värde per balansdagen via resultatet:
- krediter och med dem jämförbara finansieringsavtal som inte innehas för handel
 - fordringsbevis som innehas till förfallodagen
 - samt finansiella skulder som inte
 - ingår i poster som innehas för handel eller
 - är derivatinstrument.
- (56) Villkor för redovisning till verkligt värde är enligt 151 § 4 mom. i KIL att

- till tillgången ansluter sig ett eller flera sådana inbäddade derivat som i bokföringen annars skulle värderas separat till sitt verkliga värde
- detta eliminerar inkonsekvenser i värderingen eller bokföringen eller
- detta är baserat på sådana beräkningar utifrån det verkliga värdet som har gjorts i samband med riskhanteringen av de finansiella tillgångarna och skulderna eller den helhet som de utgör.

FÖRESKRIFT (styckena 57–58)

- (57) Finansinspektionen ger inga särskilda tillämpnings- eller tolkningsråd, utan alla som väljer att redovisa till verkligt värde ska följa de krav som ingår i IAS 39.9, IAS 39.11A, IAS 39.50 b och IAS 39 VT4B–VT4K och som antagits av EU.
- (58) Företag som avser att utnyttja valmöjligheten att redovisa till verkligt värde enligt 151 § 4 mom. i KIL och IAS 39 som antagits av EU ska anmäla detta till Finansinspektionen minst tre månader innan.

5.5.1 Omklassificering

FÖRESKRIFT (styckena 59–60)

- (59) Ett företag ska inte omklassificera något finansiellt instrument från kategorin finansiella tillgångar och finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet om instrumentet vid den ursprungliga värderingen redovisades till verkligt värde via resultatet. (IAS 39.50 b)
- (60) Ett företag får inte omklassificera något finansiellt instrument till kategorin finansiella tillgångar och finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet efter den ursprungliga värderingen. (Delcitat IAS 39.50)

5.6 Investeringar som hålls till förfall

5.6.1 Kriterier för finansiella instrument som hålls till förfall

FÖRESKRIFT (styckena 61–71)

- (61) När det gäller definitionen av kategorin investeringar som hålls till förfall innebär fastställda eller fastställbara betalningar och fastställda löptider ett avtal som anger storlek på och tidpunkt för betalningar till innehavaren, såsom betalningar rörande ränta och kapitalbelopp. (Delcitat IAS 39 VT 17)
- (62) En betydande risk för utebliven betalning utesluter inte klassificering av en finansiell tillgång som att den innehas till förfall så länge dess avtalsenliga betalningar är fastställda eller fastställbara och de övriga kriterierna för denna klassificering är uppfyllda. (Delcitat IAS 39 VT 17)
- (63) Ett skuldinstrument med rörlig ränta kan uppfylla kriterierna på kategorin investeringar som hålls till förfall. (Delcitat IAS 39 VT 17)
- (64) Kriterierna för klassificering av en finansiell tillgång som en investering som hålls till förfall är uppfyllda för en finansiell tillgång som kan lösas in av emittenten om innehavaren avser,

- och har möjlighet, att inneha den fram till dess att den blir inlöst eller till förfall och om innehavaren skulle återvinna i stort sett hela det redovisade värdet. (Delcitat IAS 39 VT 18)
- (65) Krediter och med dem jämförbara finansieringsavtal får inte klassificeras som investeringar som hålls till förfall.
- (66) Om villkoren för ett evigt skuldinstrument i främmande kapital innebär räntebetalningar under en ej bestämd period, kan inte instrumentet klassificeras som att det hålls till förfall eftersom det inte finns någon förfallotidpunkt. (Delcitat IAS 39 VT 17)
- (67) Kapitallån enligt 12 kap. i aktiebolagslagen får inte klassificeras som investeringar som hålls till förfall, eftersom de per definition inte har fastställda betalningar eller fastställd löptid.
- (68) Egetkapitalinstrument kan inte vara investeringar som hålls till förfall, antingen för att de har en obegränsad livslängd (såsom stamaktier) eller på grund av att de belopp som innehavaren kan erhålla kan variera på ett sätt som inte kan fastställas i förväg (såsom aktieoptioner, teckningsoptioner och andra rättigheter). (Delcitat IAS 39 VT 17)
- (69) Ett företag har inte för avsikt att till förfall inneha en investering i en finansiell tillgång med fastställd löptid om
- företags avsikt är att inneha den finansiella tillgången under en odefinierad period
 - företaget är redo att sälja den finansiella tillgången (förutom om en situation uppstår som är av engångskaraktär och som inte rimligen kunde ha förutsetts av företaget) som reaktion på förändringar i marknadens räntor eller risker, likviditetsbehov, förändringar i tillgänglighet och avkastning på alternativa investeringar, förändringar av finansieringskällor och villkor, eller förändringar i valutarisk eller
 - emittenten har rätt att reglera den finansiella tillgången till ett belopp som ligger betydligt under dess upplupna anskaffningsvärde. (IAS 39 VT 16)
- (70) Ett företag har inte en påvisad möjlighet att till förfall inneha en investering i en finansiell tillgång med fastställd löptid om
- det inte har tillgängliga finansiella resurser för att fortsätta att finansiera investeringen fram till förfall eller
 - det är föremål för en befintlig juridisk eller annan begränsning som kan förhindra dess avsikt att hålla den finansiella tillgången till förfall. (Emellertid begränsar en emittents köption nödvändigtvis inte företags avsikt att hålla en finansiell tillgång till förfall – se stycke 64 ovan.) (IAS 39 VT 23)
- (71) Försäljningar före förfall kan uppfylla ett villkor i punkt 11 – och därför inte ge upphov till någon fråga om företags avsikt att hålla investeringar till förfall – om de är hänförliga till något av följande
- En betydande försämring av emittentens kreditvärdighet. Exempelvis skulle en försäljning efter en nedgradering av kreditbetyget av ett externt kreditvärderingsföretag inte nödvändigtvis väcka frågan om företags avsikt att inneha andra investeringar till förfall om nedgraderingen ger belägg för en betydande försämring av emittentens kreditvärdighet, jämfört med kreditbetyget vid det första redovisningstillfället. På motsvarande sätt, om företaget använder interna kreditbetyg för att bedöma exponeringar, kan förändringar i dessa interna kreditbetyg underlätta för företaget att identifiera emittenter för vilka det har skett en betydande försämring av

kreditvärdigheten, förutsatt att företagets metod vid tilldelning av interna kreditbetyg och förändringar i dessa betyg ger ett konsekvent, tillförlitligt och objektiva mått på emittenternas kreditkvalitet. Om det finns belägg för att en finansiell tillgång behöver skrivas ned (avsnitt 5.7.3, styckena 103–107) betraktas ofta försämringen i kreditvärdighet som betydande.

- En ändring av skattelagstiftningen, som eliminerar eller i betydande grad minskar avdragsmöjligheter avseende räntan på investeringen som hålls till förfall (men inte en ändring i skattelagstiftning som förändrar de marginalskattesatser som gäller ränteintäkter).
- Ett större rörelseförvärv eller en större avyttring (såsom försäljning av en rörelsegren) som nödvändiggör försäljning eller överlåtelse av investeringar som hålls till förfall för att bibehålla företagets befintliga ränteriskposition eller riktlinjer för kreditrisker (även om rörelseförvärvet är en händelse som företaget har kontroll över, kan förändringar i investeringsportföljen för att bibehålla ränteriskposition eller riktlinjer för kreditrisker snarare vara en konsekvens och inte något som förväntas).
- En förändring i föreskrifter eller lagstadgade krav som i betydande grad ändrar antingen vad som utgör en tillåten investering eller den högsta nivån för vissa typer av investeringar, som därigenom leder till att företaget måste avyttra en investering som hålls till förfall.
- En betydande höjning av branschens kapitaltäckningskrav, av tillsynsmyndigheterna, som innebär att företaget måste genomföra nedskärningar genom att sälja investeringar som hålls till förfall.
- En betydande höjning av riskvikt i kategorin investeringar som hålls till förfall som används för föreskrivna riskbaserade kapitaltäckningskrav. (IAS 39 VT 22)

5.6.2 Värdering vid anskaffningstillfället

FÖRESKRIFT (styckena 72–73)

- (72) När en investering som ska hållas till förfall redovisas första gången, ska företaget värdera den till det verkliga värdet plus transaktionskostnader som är direkt hänförliga till förvärvet. (Delcitat IAS 39.43)
- (73) När företaget använder likviddagsredovisning för en investering som därefter värderas till upplupet anskaffningsvärde redovisas investeringen vid första redovisningstillfället till sitt verkliga värde på affärsdagen. (Delcitat IAS 39.44)

5.6.3 Efterföljande värdering, nedskrivning och återföring av nedskrivning

FÖRESKRIFT (styckena 74–77)

- (74) Efter den första redovisningen ska företaget värdera investeringar som hålls till förfall till upplupet anskaffningsvärde genom användande av effektivräntemetoden. (Delcitat IAS 39.46)
- (75) Företagen ska per den sista dagen i varje rapportperiod bedöma huruvida det finns objektiva belägg som tyder på att en investering som hålls till förfall eller en grupp av sådana investeringar har ett nedskrivningsbehov. Om det finns ett sådant belägg, ska

företaget värdera en eventuell nedskrivning (angående objektiva belägg se avsnitt 5.7.3, styckena 104–107). (Delcitat IAS 39.58)

- (76) Om, under en efterföljande period, beloppet avseende nedskrivningen minskar och minskningen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter att nedskrivningen redovisats (såsom en förbättring av låntagarens kreditbetyg) ska den tidigare redovisade nedskrivningen återföras. Återföringen ska inte resultera i att den finansiella tillgångens redovisade värde vid den tidpunkt när återföringen av nedskrivningen sker överstiger vad det upplupna anskaffningsvärdet hade varit om nedskrivningen inte hade redovisats. (Delcitat IAS 39.65)
- (77) Investeringar som hålls till förfall och är identifierade som säkrade poster värderas enligt bestämmelserna om säkringsredovisning i avsnitt 5.12. (Delcitat IAS 39.46) En investering tillhörande kategorin investeringar som hålls till förfall kan dock inte vara en säkrad post avseende ränterisk eller förtida betalningsrisk. En investering som är kategoriserad som att den hålls till förfall kan emellertid vara en säkrad post avseende risker för förändringar i valutakurser samt kreditrisk. (Delcitat IAS 39.79)

5.6.4 Redovisning av ränteintäkter, vinster, förluster, nedskrivningar och återförda nedskrivningar

FÖRESKRIFT (styckena 78–83)

- (78) Ränta som beräknas med effektivräntemetoden redovisas i resultatet. (Delcitat IAS 39.55b)
- (79) För investeringar som hålls till förfall redovisas en vinst eller förlust i resultatet när investeringen tas bort från balansräkningen eller skrivs ned, samt vid periodisering av överkurs och underkurs. (Delcitat IAS 39.56)
- (80) Om det finns objektiva belägg som visar att det uppkommit ett nedskrivningsbehov för kategorin investeringar som hålls till förfall som redovisas till upplupet anskaffningsvärde, beräknas nedskrivningen som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av uppskattade framtida kassaflöden (exklusive framtida kreditförluster som inte har inträffat) diskonterade till den finansiella tillgångens ursprungliga effektiva ränta (det vill säga den effektiva ränta som beräknades vid det första redovisningstillfället). Tillgångens redovisade värde ska skrivas ned och nedskrivningsbeloppet ska redovisas i resultatet. (Delcitat IAS 39.63)
- (81) När en investering som hålls till förfall eller grupp av sådana investeringar har skrivits ned till följd av en värdeminskning, redovisas ränteintäkten därefter genom att använda den räntesats som använts för att diskontera de framtida kassaflödena i syfte att värdera nedskrivningen. (Delcitat IAS 39 VT 93)
- (82) En återförd nedskrivning ska redovisas i resultatet. (Delcitat IAS 39.65)
- (83) När en investering som hålls till förfall eller en grupp av sådana investeringar är säkringsposter ska vinsten eller förlusten redovisas enligt reglerna för säkringsredovisning i avsnitt 5.12. (Delcitat IAS 39.56)

5.6.5 Omklassificering och hänförliga vinster och förluster

FÖRESKRIFT (styckena 84–90)

- (84) Företaget får omklassificera investeringar som hålls till förfall endast om omklassificeringen
- sker så nära förfall eller den finansiella tillgångens inlösendatum (exempelvis mindre än tre månader före förfall) att förändringar i marknadsräntan inte skulle ha en betydande inverkan på investeringens verkliga värde
 - sker efter det att företaget har erhållit i stort sett hela den finansiella tillgångens ursprungliga nominella belopp genom planmässiga betalningar eller förskottsbetalningar eller
 - är hänförlig till en isolerad händelse som företaget inte har kontroll över, som är av engångskaraktär och som inte rimligen kunde förutses av företaget. (Delcitat IAS 39.9)
- (85) Om det till följd av att företagets avsikt eller förmåga ändras, inte längre är lämpligt att kategorisera en investering som att den tillhör kategorin investeringar som hålls till förfall ska den kategoriseras som tillhörande kategorin finansiella tillgångar som kan säljas och skillnaden mellan dess redovisade värde och verkliga värde ska redovisas mot eget kapital i *fonden för verkligt värde*. (Delcitat IAS 39.51)
- (86) Närhelst omkategorisering avseende mer än ett obetydligt belopp i kategorin investeringar som hålls till förfall inte uppfyller något av villkoren i punkt 11, ska kvarstående investeringar i kategorin investeringar som hålls till förfall omklassificeras till kategorin finansiella tillgångar som kan säljas. Vid sådan omklassificering av investeringar ska skillnaden mellan deras redovisade värden och verkliga värden redovisas mot eget kapital i *fonden för verkligt värde*. (Delcitat IAS 39.52)
- (87) Om företaget har sålt eller omklassificerat investeringar som hålls till förfall så att de måste kategoriseras som finansiella tillgångar som kan säljas, ska de redovisas i denna kategori minst två räkenskapsår efter det räkenskapsår då de såldes eller omklassificerades.
- (88) När "två föregående räkenskapsår" enligt stycke 87 ovan har gått, redovisas investeringar som hålls till förfall enligt sin ursprungliga klassificering, om företaget har för avsikt och förmåga att hålla dem till förfall. Investeringens redovisade verkliga värde per detta datum utgör det nya upplupna anskaffningsvärdet.
- (89) Tidigare vinster och förluster som redovisats direkt mot eget kapital i *fonden för verkligt värde* enligt stycke 85 och som avser investeringar som hålls till förfall omklassificerade till finansiella tillgångar som kan säljas ska redovisas enligt följande. Vinsten eller förlusten ska periodiseras i resultatet över den återstående löptiden för investeringen tillhörande kategorin investeringar som hålls till förfall genom användande av effektivräntemetoden. (Delcitat IAS 39.54)
- (90) Skillnaden mellan det nya upplupna anskaffningsvärdet och beloppet vid förfallotidpunkten ska också periodiseras över investeringens återstående löptid genom användande av effektivräntemetoden, liknande periodisering av överkurs och underkurs. (Delcitat IAS 39.54)

5.7 Lånefordringar och kundfordringar

- (91) Till lånefordringar och kundfordringar räknas krediter och med dem jämförbara finansieringsavtal som inte innehas för handel. Finansieringsavtal jämförbara med krediter är till exempel leasing-, factoring- och avbetalningsavtal eller återköps- och försäljningsavtal, s.k. repor.

Värdering av lånefordringar och kundfordringar

FÖRESKRIFT (stycke 92)

- (92) Enligt den allmänna principen för värdering av finansiella instrument ska lånefordringar och kundfordringar redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Om värdet på balansdagen är lägre än det upplupna anskaffningsvärdet på grund av värdeminskning, redovisas fordringarna till upplupet anskaffningsvärde efter nedskrivning.

5.7.1 Värdering vid anskaffningstillfället

FÖRESKRIFT (styckena 93–95)

- (93) När lånefordringar och kundfordringar som inte innehas för handel och inte värderas till verkligt värde redovisas första gången värderas de till verkligt värde plus transaktionskostnader som är direkt hänförliga till förvärvet (delcitat IAS 39.43). Det verkliga värdet vid anskaffningstillfället är vanligen transaktionspriset (det vill säga det verkliga värdet för den ersättning som erlagts).
- (94) Exempelvis kan det verkliga värdet för ett räntefritt långfristigt lån eller en långfristig fordran uppskattas som nuvärdet av alla framtida kontantbetalningar diskonterade till rådande marknadsränta (marknadsräntor) för ett likartat instrument (likartat i fråga om valuta, villkor, typ av ränta och andra faktorer) med ett likartat kreditbetyg. Ytterligare utlånat belopp är en minskning av ränteintäkt såvida det inte uppfyller villkoren för redovisning som någon annan typ av tillgång. (Delcitat IAS 39 VT 64)
- (95) Om företaget ger ut ett lån med en ränta som inte motsvarar marknadsräntan (exempelvis 5 procent när marknadsräntan för likartade lån är 8 procent) och erhåller ett arvode i förskott som ersättning, redovisar företaget lånet till sitt verkliga värde, det vill säga efter avdrag för erhållet arvode. Företaget periodiserar avdraget i resultatet genom att använda effektivräntemetoden. (IAS 39 VT 65)

5.7.2 Efterföljande värdering och redovisning av vinster och förluster

FÖRESKRIFT (styckena 96–101)

- (96) Transaktionskostnaderna för lånefordringar och kundfordringar inräknas med effektivräntemetoden i upplupet anskaffningsvärde och periodiseras i resultatet över löptiden för fordran.
- (97) Efter den första redovisningen ska lånefordringar och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde genom användande av effektivräntemetoden. (IAS 39.46a)
- (98) Instrument som klassificeras som lånefordringar och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde utan att beakta företagets avsikt att hålla dem till förfall. (IAS 39 VT 68)

- (99) För de lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde redovisas en vinst eller förlust i resultatet när fordran tas bort från balansräkningen eller skrivs ned, samt vid periodisering av överkurs och underkurs. (Delcitat IAS 39.56)
- (100) I avsnitt 4.1.1 "Redovisning av transaktioner" i dessa föreskrifter och anvisningar ingår en närmare beskrivning av principerna för likviddagsredovisning respektive affärsdagsredovisning.
- (101) När en lånefordran eller kundfordran eller en grupp av lånefordringar och kundfordringar är säkringsposter ska vinsten eller förlusten redovisas enligt föreskrifterna i avsnitt 5.12 "Säkringsredovisning". (Delcitat IAS 39.56)

Omklassificeringar

FÖRESKRIFT (stycke 102)

- (102) Finansiella tillgångar som efter det första redovisningstillfället klassificerats som lånefordringar och kundfordringar får inte omklassificeras under innehavstiden.

5.7.3 Nedskrivning och icke indrivningsbara finansiella tillgångar

FÖRESKRIFT (styckena 103–114)

- (103) Företagen ska per den sista dagen i varje rapportperiod bedöma huruvida det finns objektiva belägg som tyder på att en lånefordran eller kundfordran eller en grupp av lånefordringar och kundfordringar har ett nedskrivningsbehov. Om sådana belägg finns ska företaget tillämpa stycke 110 för att fastställa beloppet för en eventuell nedskrivning. (Delcitat IAS 39.58)

Objektiva belägg för en nedskrivning

- (104) En finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar har ett nedskrivningsbehov och skrivs ned endast om det finns objektiva belägg för en nedskrivning till följd av att en eller flera händelser inträffat efter det att tillgången redovisats första gången (en "förlusthändelse") och att denna händelse (eller händelser) har en inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången eller gruppen av finansiella tillgångar som kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. (Delcitat IAS 39.59)
- (105) Det kan vara omöjligt att identifiera en enda, åtskild händelse som orsakade nedskrivningsbehovet. I stället kan den kombinerade effekten av flera händelser ha orsakat nedskrivningsbehovet. (Delcitat IAS 39.59)
- (106) Förluster som väntas till följd av framtida händelser, oavsett hur sannolika de är, redovisas inte. (Delcitat IAS 39.59)
- (107) Objektiva belägg för att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar har ett nedskrivningsbehov innefattar observerbara uppgifter som kommer tillgångens innehavare till del angående följande förlusthändelser
- a) betydande finansiella svårigheter hos emittenten eller gäldenären
 - b) ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller försenade betalningar av räntor eller kapitalbelopp

c) beviljande av långgivaren, av ekonomiska eller juridiska skäl som sammanhänger med låntagarens ekonomiska svårigheter, av en eftergift som långgivaren annars inte hade övervägt

d) det blir sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion

e) upphörande av en aktiv marknad för tillgången i fråga på grund av finansiella svårigheter eller

f) observerbara uppgifter som tyder på att det finns en mätbar minskning av de uppskattade framtida kassaflödena från en grupp av finansiella tillgångar sedan dessa tillgångar redovisades första gången, trots att minskningen ännu inte kan identifieras som hörande till någon av de enskilda finansiella tillgångarna i gruppen inklusive

(i) negativa förändringar i betalningsstatus för låntagare i gruppen (exempelvis ett ökat antal försenade betalningar eller ett ökat antal kreditkortsinnehavare som nått sin kreditgräns och som betalar lägsta tillåtna månadsbelopp) eller

(ii) inhemska eller lokala ekonomiska villkor som har koppling till uteblivna betalningar inom tillgångarna i gruppen (exempelvis en ökning av arbetslösheten i låntagarnas geografiska område, en minskning av fastighetspriserna avseende hypotekslån i berört område, en nedgång i oljepriserna vid lån till oljeproducenter, eller ogynnsamma förändringar av branschvillkor som påverkar låntagarna i gruppen). (Delcitat IAS 39.59)

(108) Att en aktiv marknad försvinner på grund av att ett företags finansiella instrument inte längre är föremål för allmän handel är inte ett belägg för att en nedskrivning ska göras. En nedgradering av ett företags kreditvärdighet är inte i sig ett belägg för nedskrivning, även om det kan vara ett belägg för en nedskrivning i kombination med annan tillgänglig information. Att det verkliga värdet för en finansiell tillgång sjunker under dess anskaffningsvärde eller upplupna anskaffningsvärde är inte nödvändigtvis ett belägg på ett nedskrivningsbehov (exempelvis en minskning av det verkliga värdet på ett innehav i ett skuldinstrument till följd av en höjning av den riskfria räntan). (IAS 39.60)

(109) I vissa fall kan de observerbara uppgifter som krävs för att uppskatta beloppet på en nedskrivning för en finansiell tillgång vara begränsade eller inte längre helt relevanta vid rådande omständigheter. Exempelvis kan detta vara fallet när en låntagare hamnat i ekonomiska svårigheter och det saknas historik för liknande låntagare. I sådana fall använder företaget erfarenhet och omdöme för att uppskatta beloppet på en eventuell nedskrivning. På motsvarande sätt använder ett företag erfarenhet och omdöme vid justering av observerbara uppgifter för en grupp av finansiella tillgångar för att återspegla rådande omständigheter (se stycke 126). Användandet av rimliga uppskattningar och bedömningar är ett viktigt inslag i arbetet med att upprätta finansiella rapporter och undergräver inte dessas tillförlitlighet. (IAS 39.62)

(110) Om det finns objektiva belägg som visar att det uppkommit ett nedskrivningsbehov för kategorin lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde, beräknas nedskrivningen som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av uppskattade framtida kassaflöden (exklusive framtida kreditförluster som inte har inträffat) diskonterade till den finansiella tillgångens ursprungliga effektiva ränta (det vill säga den effektiva ränta som beräknades vid det första redovisningstillfället). Tillgångens

redovisade värde ska skrivas ned. Nedskrivningsbeloppet ska redovisas i resultatet. (Delcitat IAS 39.63)

- (111) Metoden för uppskattning av värdeminskningen beaktar alla kreditexponeringar, inte bara dem som har för låg kreditkvalitet. Om exempelvis företaget använder ett internt kreditvärderingssystem beaktar det alla kreditbetyg, inte bara dem som återspeglar en allvarlig kreditförsämring. (IAS 39 VT 85)
- (112) Processen för att uppskatta beloppet för en nedskrivning kan leda antingen till ett enda belopp eller till ett intervall med möjliga belopp. I det senare fallet redovisar företaget en nedskrivning motsvarande den bästa uppskattningen i detta intervall och beaktar då all relevant tillgänglig information, innan de finansiella rapporterna utfärdas, om de förutsättningar som rådde per balansdagen. (IAS 39 VT 86)
- (113) Nedskrivning av en finansiell tillgång som redovisas till upplupet anskaffningsvärde beräknas utifrån det finansiella instrumentets ursprungliga effektiva ränta, eftersom diskontering till aktuell marknadsränta skulle leda till en värdering till verkligt värde av finansiella tillgångar som annars värderas till upplupet anskaffningsvärde. (Delcitat IAS39.VT 84)
- (114) Om en tillgång i kategorin lånefordringar och kundfordringar har rörlig ränta är diskonteringsatsen för beräkning av värdeminskning enligt stycke 110 i detta avsnitt den aktuella effektiva räntan (eller räntorna) som är fastställd (eller fastställda) enligt avtalet. Som praktisk lösning kan långgivaren beräkna värdeminskningen för en finansiell tillgång som redovisas till upplupet anskaffningsvärde baserat på ett instruments verkliga värde genom användande av ett observerbart marknadspris. (Delcitat IAS 39 VT 84)

Ändrade lånevillkor

FÖRESKRIFT (stycke 115)

- (115) Om villkoren för tillgångar i kategorin lånefordringar och kundfordringar omförhandlas eller på annat sätt ändras på grund av låntagarens eller emittentens ekonomiska problem, beräknas värdeminskningen genom användande av den ursprungliga effektiva räntan innan villkoren ändrades. Kassaflöden som är hänförliga till kortfristiga fordringar diskonteras inte om effekten av diskonteringen är oväsentlig. (Delcitat IAS 39 VT 84)

Uppskattning av framtida kassaflöden för säkerhet

FÖRESKRIFT (stycke 116)

- (116) Beräkningen av nuvärdet för de uppskattade framtida kassaflödena för en finansiell tillgång som används som säkerhet återspeglar de kassaflöden som skulle bli följden vid legalt ianspråktagande av tillgången minus kostnader för att anskaffa och sälja säkerheten, oavsett om legalt ianspråktagande av tillgången är sannolikt eller ej. (Delcitat IAS 39 VT 84)

Redovisning av säkerhet

FÖRESKRIFT (styckena 117–118)

- (117) En säkerhet uppfyller villkoren för att tas upp som en tillgång först när de risker och förmåner som är förenade med säkerheten har överförts på långgivaren. Säkerheten för en

finansiell tillgång som minskat i värde särredovisas alltså inte förrän den har tagits i anspråk.

- (118) En säkerhet redovisas som en tillgång först när den har överlåtits till långivaren. Till vilket värde den tas upp beror på tillgångsslaget.

Återföring av nedskrivning

FÖRESKRIFT (stycke 119)

- (119) Om, under en efterföljande period, beloppet avseende nedskrivningen minskar och minskningen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter att nedskrivningen redovisats (såsom en förbättring av låntagarens kreditbetyg) ska den tidigare redovisade nedskrivningen återföras. Återföringen ska inte resultera i att den finansiella tillgångens redovisade värde vid den tidpunkt när återföringen av nedskrivningen sker överstiger vad det upplupna anskaffningsvärdet hade varit om nedskrivningen inte hade redovisats. Återföringsbeloppet ska redovisas i resultatet. (IAS 39.65)

5.7.4 Beräkning av nedskrivningsbehovet i två steg

FÖRESKRIFT (stycke 120)

- (120) Nedskrivningsbehovet beräknas i två steg. Företaget bedömer huruvida det föreligger objektiva belägg för nedskrivning enskilt för finansiella tillgångar som är enskilt betydande, och enskilt eller i grupp för finansiella tillgångar som inte är enskilt betydande (se styckena 104–107 i detta avsnitt). Om företaget fastställer att det inte föreligger några objektiva belägg för nedskrivning av en enskild bedömd finansiell tillgång, oavsett om den är betydande eller inte, inkluderar företaget tillgången i en grupp av finansiella tillgångar med likartade kreditriskegenskaper och bedömer kollektivt tillgångarnas nedskrivningsbehov. Tillgångar vars nedskrivningsbehov bedöms enskilt och för vilka en nedskrivning redovisas eller fortsätter att redovisas inkluderas inte i en samlad bedömning av nedskrivningsbehovet. (IAS 39.64)

Samlad bedömning av nedskrivningsbehov

- (121) I praktiken kan olika metoder användas för gruppering av tillgångar för prövning av nedskrivningsbehov och beräkning av historiska och förväntade förlustsiffror. Tillgångarna kan till exempel grupperas på ett eller flera sätt enligt följande egenskaper:
- a) sannolika förluster eller kreditrisker
 - b) tillgångsslag (t.ex. bostadslån, kreditkortskredit)
 - c) geografiskt läge
 - d) typ av säkerhet
 - e) typ av motpart (t.ex. konsument, kommersiell eller stat)
 - f) förseningsstatus
 - g) löptid. (IAS 39 BC122)

FÖRESKRIFT (styckena 122–124)

- (122) I syfte att göra en samlad utvärdering av värdeminskningar grupperas finansiella tillgångar utifrån likartade kreditriskegenskaper som ger indikationer om låntagarens förmåga att betala alla förfallna belopp enligt avtalsvillkoren (exempelvis baserat på en kreditriskutvärdering eller betygsprocess som beaktar tillgångstyp, bransch, geografisk

plats, typ av säkerhet, förseningsstatus och andra relevanta faktorer). De valda egenskaperna är relevanta för uppskattningen av framtida kassaflöden för grupper av sådana tillgångar genom att de ger indikationer på långivares förmåga att betala alla förfallna belopp enligt de avtalade villkoren för de tillgångar som utvärderas.
(Delcitat IAS 39 VT 87)

(123) Dock skiljer sig sannolikheter för förlust och annan förluststatistik på gruppnivå mellan a) tillgångar som har utvärderats enskilt avseende värdeminskning och inte har minskat i värde och b) tillgångar som inte har utvärderats enskilt avseende värdeminskning, med följden att olika nedskrivningsbelopp kan krävas. Om företaget inte har en grupp av tillgångar med likartade riskegenskaper gör det inte den ytterligare utvärderingen.
(Delcitat IAS 39 VT 87)

(124) Nedskrivningar som redovisas gruppvis representerar ett mellansteg under väntan på identifiering av värdeminskning av enskilda tillgångar i den grupp av finansiella tillgångar vars nedskrivningsbehov bedöms samlat. Så snart det finns tillgänglig information som särskilt anger värdeminskningar på enskilda tillgångar som minskade i värde i en grupp, tas dessa tillgångar bort från gruppen. (IAS 39 VT 88)

Samlad bedömning av framtida kassaflöden

ANVISNING (stycke 125)

(125) Följande faktorer är avgörande i processen för en samlad prövning av nedskrivningsbehovet för en grupp av tillgångar:

a) Framtida kassaflöden i en grupp med finansiella tillgångar vars värdeminskning bedöms samlat ska uppskattas baserat på förlusthistorik.

b) Företag som inte har någon företagsspecifik erfarenhet av värdeminskning eller otillräcklig erfarenhet ska använda en jämförelsegrupps erfarenhet för jämförbara grupper av finansiella tillgångar.

c) Förlusthistoriken ska justeras baserat på aktuella observerbara uppgifter för att återspegla effekterna av aktuella förutsättningar som inte påverkade den period som förlusthistoriken täcker och för att eliminera effekterna av förutsättningar som inte längre föreligger.

d) Uppskattningarna av förändringar i framtida kassaflöden ska vara konsekventa med förändringar i hänförliga observerbara uppgifter.

e) Den metod som används ska omprövas för att minska eventuella skillnader mellan uppskattningar och faktiska kassaflöden.

FÖRESKRIFT (styckena 126–129)

(126) Framtida kassaflöden i en grupp med finansiella tillgångar vars värdeminskning bedöms samlat uppskattas baserat på förlusthistorik för tillgångar med kreditriskegenskaper som motsvarar dem i gruppen. Företag som inte har någon företagsspecifik erfarenhet av värdeminskning eller otillräcklig erfarenhet använder en jämförelsegrupps erfarenhet för jämförbara grupper av finansiella instrument. Förlusthistoriken justeras baserat på aktuella observerbara uppgifter för att återspegla effekterna av aktuella förutsättningar som inte påverkade den period på vilken förlusthistoriken är baserad och för att eliminera effekterna

av förutsättningar som inte längre föreligger. Uppskattningar av förändringar i framtida kassaflöden återspeglar och är konsekventa med förändringar i hänförliga observerbara uppgifter från period till annan (såsom förändringar i sysselsättningsgrad, fastighetspriser, råvarupriser, betalningsstatus eller andra faktorer som är indikationer på uppkomna värdeminskningar i gruppen och deras storlek). Den metod och de antaganden som används för att uppskatta framtida kassaflöden omprövas regelbundet för att minska eventuella skillnader mellan uppskattningar av förluster och faktiska förluster. (IAS 39 VT 89)

- (127) Som ett exempel på tillämpning av föregående stycke kan ett företag fastställa, baserat på tidigare erfarenheter, att en av huvudorsakerna till utebliven betalning av kreditkortslån är låntagarens död. Företaget kanske noterar att dödstalet är oförändrat år från år. Vissa av låntagarna i företagens grupp av kreditkortslån har dött detta år, vilket indikerar att dessa lån har minskat i värde, även om, vid årets slut, företaget ännu inte vet vilka låntagare som har dött. Det är lämpligt att redovisa en nedskrivning av dessa "uppkomna men ej rapporterade" värdeminskningar. Det är emellertid inte lämpligt att redovisa en nedskrivning avseende dödsfall som väntas inträffa under en kommande period eftersom den erforderliga värdeminskningshändelsen (låntagarens död) ännu inte har inträffat. (IAS 39 VT 90)
- (128) Vid användande av förlusthistorik vid uppskattning av framtida kassaflöden är det viktigt att information om förlusthistoriken tillämpas på grupper som definieras på ett sätt som är i överensstämmelse med grupper för vilka dessa förlustsiffror observerades. Därför ska den metod som används medföra att varje grupp kan hänföras till information om tidigare förluster i grupper av tillgångar med likartade kreditriskegenskaper och relevanta observerbara uppgifter som återspeglar aktuella förutsättningar. (IAS 39 VT 91)
- (129) Formelbaserade angreppssätt eller statistiska metoder kan användas för att fastställa nedskrivningar i en grupp av finansiella tillgångar (exempelvis för mindre lån) så länge de är i överensstämmelse med kraven i styckena 110, 119, 120, 122, 123, 124, 126, 127 och 128 i detta avsnitt. En modell som används ska införliva effekten av pengars tidsvärde, beakta kassaflöden för hela återstående livslängden för en tillgång (inte bara nästa år), beakta ålder på lån i portföljen och inte ge upphov till en nedskrivning vid det första redovisningstillfället för en finansiell tillgång. (IAS 39 VT 92)

5.7.5 Ränteintäkter efter redovisning av nedskrivning

FÖRESKRIFT (styckena 130–132)

- (130) När en finansiell tillgång eller grupp av likartade finansiella tillgångar har skrivits ned till följd av en värdeminskning, redovisas ränteintäkten därefter genom att använda den räntesats som använts för att diskontera de framtida kassaflödena i syfte att värdera nedskrivningen. (IAS 39 VT 93)
- (131) Intäkter redovisas endast när det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen kommer att tillfalla företaget. Om osäkerhet uppstår vad avser möjligheten att erhålla betalning för belopp som redan redovisats som intäkt, redovisas det belopp för vilket betalning inte längre är sannolik som en kostnad i stället för som en justering av det intäktsbelopp som ursprungligen redovisats.

- (132) Belopp som redovisats som ränteintäkt men inte influtit eller sannolikt inte kommer att inflyta redovisas i resultaträkningen i posten "nedskrivningar av krediter och andra åtaganden".

5.7.6 Beskrivning av metoden för beräkning av nedskrivningsbehovet för lånefordringar och kundfordringar

FÖRESKRIFT (stycke 133)

- (133) Företaget eller koncernen ska dokumentera metoden för beräkning av behovet av nedskrivning av lånefordringar. Med stöd av IAS 39 bestämmer företagen själva vilka processer och metoder de använder. Beskrivningen ska åtminstone innehålla en redogörelse för följande:
- Processbeskrivning. I den beskrivs hur bedömningsprocessen löper genom organisationen. Av beskrivningen ska framgå berednings- och handläggningsansvariga och beslutsprocessen i organisationen. Beskrivningen ska omfatta hela processen från objektiva belägg till nedskrivning eller redovisning av kreditförlust.
 - Kriterier för objektiva belägg. Företaget ska så entydigt som möjligt fastställa kriterierna för när objektiva belägg för ett nedskrivningsbehov föreligger.
 - Enskild bedömning av nedskrivningsbehov. Beskrivningen ska omfatta kriterierna för sådana lånefordringar eller kundfordringar som är enskilt betydande och för vilka nedskrivningsbehovet ska bedömas enskilt.
 - Beaktande av säkerheter vid bedömningen av framtida kassaflöden. Av beskrivningen ska framgå bland annat hur och med vilka metoder framtida kassaflöden från olika typer av säkerheter uppskattas och hur de inräknas i den enskilda och i den samlade bedömningen av nedskrivningsbehovet.
 - Gruppering av lånefordringar och kundfordringar för samlad bedömning av nedskrivningsbehov. Beskrivningen ska innehålla kriterierna och metoderna för uppdelningen av fordringar i olika grupper.
 - Samlad bedömning av framtida kassaflöden. Företaget ska fastställa och beskriva hur och med vilka metoder de framtida kassaflödena från grupperna uppskattas.
 - Redovisning av nedskrivningar och kreditförluster. Beskrivningen ska innehålla reglerna för redovisning av nedskrivningar, kreditförluster och återföringar, räntor som intäktförs och uteblivna ränteintäkter.

5.8 Finansiella tillgångar som kan säljas

ANVISNING (stycke 134)

- (134) Finansiella tillgångar som kan säljas betecknas av att de inte innehas för handel eller att de är räntebärande instrument som inte hålls till förfall. Till finansiella tillgångar som hålls till förfall räknas också sådana aktier och andelar i kategorin långfristiga investeringar som varken medför bestämmande inflytande, betydande inflytande eller gemensamt bestämmande inflytande. Enligt kreditinstitutslagen får lånefordringar och kundfordringar inte klassificeras som finansiella tillgångar som kan säljas.

5.8.1 Värdering vid anskaffningstillfället

FÖRESKRIFT (stycke 135)

- (135) När en finansiell tillgång som kan säljas redovisas första gången, ska företaget värdera den till det verkliga värdet plus transaktionskostnader som är direkt hänförliga till förvärvet av den finansiella tillgången. (Delcitat IAS 39.43)

5.8.2 Efterföljande värdering, nedskrivning och återföring av nedskrivning

FÖRESKRIFT (styckena 136–139)

- (136) Efter den första redovisningen ska företaget värdera finansiella tillgångar som kan säljas till deras verkliga värden utan avdrag för transaktionskostnader som kan uppkomma vid försäljning eller annat avhändande. (Delcitat IAS 39.46)
- (137) Investeringar i egetkapitalinstrument som inte har ett noterat marknadspris på en aktiv marknad och vars verkliga värde inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt ska värderas till anskaffningsvärde. (Delcitat IAS 39.46c)
- (138) Ett företag ska per varje balansdag bedöma huruvida det finns objektiva belägg som tyder på att en finansiell tillgång som kan säljas eller en grupp av finansiella tillgångar som kan säljas har ett nedskrivningsbehov. (Se stycket om objektiva belägg i avsnitt 5.7.3.) (Delcitat IAS 39.58)
- (139) Utöver de olika typerna av händelser i styckena 104–107 innefattar objektiva belägg som tyder på ett nedskrivningsbehov för en investering i ett egetkapitalinstrument information om betydande förändringar med en ogynnsam inverkan som har inträffat i den tekniska miljö, marknadsmiljö, ekonomiska miljö eller juridiska miljö i vilken emittenten verkar, och tyder på att det kanske inte går att återvinna anskaffningsvärdet för investeringen i egetkapitalinstrumentet. En betydande eller utdragen minskning av det verkliga värdet för en investering i ett egetkapitalinstrument under dess anskaffningsvärde är också objektiva belägg för ett nedskrivningsbehov. (IAS 39.61)

5.8.3 Redovisning av vinster, förluster, nedskrivningar och återförda nedskrivningar

FÖRESKRIFT (styckena 140–146)

- (140) En vinst eller förlust på en finansiell tillgång i kategorin finansiella tillgångar som kan säljas ska redovisas direkt mot eget kapital i *fonden för verkligt värde*, förutom vad gäller nedskrivningar och valutavinster och valutaförluster, fram till att den finansiella tillgången tas bort från balansräkningen, per vilken tidpunkt den ackumulerade vinsten eller förlusten som tidigare redovisats i eget kapital ska redovisas i resultatet. (Delcitat IAS 39.55b)
- (141) När en minskning i det verkliga värdet för en finansiell tillgång kategoriserad som att den kan säljas har redovisats direkt mot eget kapital i *fonden för verkligt värde* och det finns objektiva belägg för att en nedskrivning av tillgången ska göras, ska den ackumulerade förlust som har redovisats i *fonden för verkligt värde* omklassificeras från fonden till resultatet även om den finansiella tillgången inte har tagits bort från balansräkningen. (Delcitat IAS 39.67)

- (142) Beloppet på den ackumulerade förlust som omklassificeras från fonden för verkligt värde i eget kapital till resultatet enligt stycke 141 ska vara skillnaden mellan förvärvskostnaden (efter avdrag för återbetalning av kapitalbelopp och periodisering) och aktuellt verkligt värde, efter avdrag för eventuell nedskrivning på den finansiella tillgången som tidigare redovisats i resultatet. (Delcitat IAS 39.68)
- (143) Om det finns objektiva belägg för att en nedskrivning ska göras för ett onoterat egetkapitalinstrument som inte redovisas till verkligt värde eftersom dess verkliga värde inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, beräknas nedskrivningsbeloppet som skillnaden mellan den finansiella tillgångens redovisade värde och nuvärdet av uppskattade framtida kassaflöden diskonterade till aktuell marknadsavkastning för en likartad finansiell tillgång. Sådana nedskrivningar ska inte återföras. (Delcitat IAS 39.66)
- (144) Nedskrivningar som redovisas i resultatet för en investering i ett egetkapitalinstrument som är klassificerat som finansiell tillgång som kan säljas ska inte återföras via resultatet. (IAS 39.69)
- (145) Om, under en efterföljande period, det verkliga värdet på ett skuldinstrument som klassificerats som finansiell tillgång som kan säljas ökar och ökningen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffade efter att nedskrivningen redovisades i resultatet, ska nedskrivningen återföras, där det återförda beloppet redovisas i resultatet. (IAS 39.70)
- (146) När de finansiella tillgångarna eller en grupp av finansiella tillgångar är säkringsposter ska vinsten eller förlusten redovisas enligt föreskrifterna i avsnitt 5.12 "Säkringsredovisning". (Delcitat IAS 39.56)

5.8.4 Omklassificering

FÖRESKRIFT (styckena 147–149)

- (147) En tillgång som har kategoriserats som en finansiell tillgång som kan säljas kan omklassificeras som en investering som kan hållas till förfall enligt avsnitt 5.6.5.
- (148) En finansiell tillgång som har kategoriserats som att den kan säljas och redovisats till anskaffningsvärde för att dess verkliga värde inte har gått att fastställa på ett tillförlitligt sätt ska redovisas till verkligt värde senast vid utgången av den period då en tillförlitlig värdering har varit möjlig.
- (149) Går verkligt värde inte längre att fastställa på ett tillförlitligt sätt för en finansiell tillgång som har kategoriserats som att den kan säljas och tidigare redovisats till verkligt värde, ska den redovisas till anskaffningsvärde senast vid utgången av den period då en tillförlitlig värdering inte längre är möjlig. Den finansiella tillgångens redovisade verkliga värde per detta datum utgör det nya anskaffningsvärdet.

5.8.5 Aktier och andelar i dotter- och ägarintresseföretag

FÖRESKRIFT (stycke 150)

- (150) Aktier och andelar som medför bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen (BFL) eller utgör ägarandelar i ägarintresseföretag enligt 1 kap. 7 § i samma lag ska företaget särredovisa som en egen kategori i sin bokföring.

5.9 Finansiella skulder

- (151) Här tas inte upp finansiella skulder som värderas till verkligt värde via resultatet; de behandlas i avsnitt 5.4 och 5.5 ovan.

5.9.1 Värdering vid anskaffningstillfället

FÖRESKRIFT (styckena 152–153)

- (152) En finansiell skuld redovisas på balansdagen till sitt nominella värde när det nominella värdet är verkligt värde. Exempel på sådana skulder är inlåning som är betalbar på anfordran.
- (153) Om en skuld har mottagits till ett lägre (eller högre) kapitalbelopp än dess nominella värde ska skulden redovisas till det belopp som har mottagits, det vill säga till verkligt värde. När en finansiell skuld som kan säljas redovisas första gången, ska företaget värdera den till det verkliga värdet plus transaktionskostnader som är direkt hänförliga till emissionen av den finansiella skulden. (Delcitat IAS 39.43)

5.9.2 Efterföljande värdering

FÖRESKRIFT (styckena 154–156)

- (154) Differensen mellan skuldens nominella värde och anskaffningsvärde resultatförs som kostnad eller intäkt och periodiseras som en ökning eller minskning av anskaffningsvärdet. Skillnaden mellan nominellt värde och anskaffningsvärde eller hänförlig provision eller annan dylik utgift som är en del av ränteutgiften periodiseras med effektivräntemetoden som kostnad över löptiden för skulden.
- (155) Efter det första redovisningstillfället ska företaget värdera alla finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde genom användande av effektivräntemetoden. (IAS 39.47)
- (156) När de finansiella skulderna är säkringsposter ska vinsten eller förlusten redovisas enligt föreskrifterna i avsnitt 5.12 "Säkringsredovisning". (Delcitat IAS 39.56)

5.10 Derivatinstrument

FÖRESKRIFT (styckena 157–162)

- (157) Finansiella derivat som vid säkringsredovisning inte behandlas som säkringsinstrument räknas till finansiella tillgångar eller finansiella skulder som innehåses för handel. Finansiella derivat definieras i avsnitt 5.1.3 i dessa föreskrifter och anvisningar och redovisningen av dem till verkligt värde behandlas i avsnitt 5.3 och 5.4.

Avskiljande av inbäddade derivat från värdkontraktet

- (158) Ett derivat som är knutet till ett finansiellt instrument men som är avtalsenligt överlåtbart oberoende av detta instrument, eller har en annan motpart än det instrumentet, är inte ett inbäddat derivat utan ett separat finansiellt instrument. Inbäddade derivat definieras i avsnitt 5.1.3 i dessa föreskrifter och anvisningar.

- (159) Ett inbäddat derivat ska skiljas från värdkontraktet och redovisas som ett derivat i enlighet med dessa föreskrifter och anvisningar endast om
- a) det inbäddade derivatets ekonomiska egenskaper och risker inte är nära förknippade med värdkontraktets ekonomiska egenskaper och risker
 - b) ett separat instrument med samma villkor som det inbäddade derivatet skulle uppfylla definitionen på ett derivat och
 - c) det sammansatta instrumentet inte värderas till verkligt värde med förändringar i verkligt värde redovisade i nettoresultatet (dvs. ett derivat som är inbäddat i en finansiell tillgång eller en finansiell skuld till verkligt värde via resultatet avskiljs inte). (Delcitat IAS 39.11)
- (160) Ett företag ska bedöma om ett inbäddat derivat ska avskiljas från värdkontraktet och redovisas som ett derivat när företaget först blir avtalspart. Efterföljande ny bedömning är förbjuden, såvida det inte sker
- a) en ändring i kontraktsvillkoren som i betydande grad ändrar de kassaflöden som annars skulle krävas enligt kontraktet eller
 - b) en omklassificering av en finansiell tillgång från kategorin som värderas till verkligt värde via resultatet, i vilka fall en ny bedömning krävs. (Delcitat IFRIC 9.7)
- (161) Ett inbäddat derivats ekonomiska egenskaper och risker är inte nära förknippade med värdkontraktet i följande exempel. I följande exempel redovisar företaget det inbäddade derivatet separat från värdkontraktet, förutsatt att villkoren i punkterna b och c i stycke 159 ovan är uppfyllda.
- En option eller bestämmelse att automatiskt förlänga den återstående löptiden för ett skuldinstrument är inte nära förknippad med värdskuldinstrumentet såvida det inte samtidigt sker en justering till marknadsräntan vid förlängningstidpunkten. Om företaget emitterar ett skuldinstrument och innehavaren av detta skuldinstrument utfärdar en köpoption på skuldinstrumentet till en tredje part, betraktar emittenten köpoptionen som en förlängning av löptiden för skuldinstrumentet förutsatt att emittenten kan krävas att delta i eller underlätta försäljning av skuldinstrumentet till följd av att köpoptionen utnyttjas. (IAS 39 VT 30c)
- (162) Det inbäddade derivatets ekonomiska egenskaper och risker är nära förknippade med värdkontraktets ekonomiska egenskaper och risker i följande exempel. I detta exempel redovisar företaget inte ett inbäddat derivat separat från värdkontraktet.
- Ett inbäddat derivat där det underliggande instrumentet är en räntesats eller ett ränteindex som kan förändra det räntebelopp som annars skulle erläggas eller erhållas avseende ett värdränteavtal eller försäkringsavtal är nära förknippat med värdkontraktet såvida inte det kombinerade avtalet kan regleras på ett sådant sätt att innehavaren inte skulle återfå praktiskt taget hela sin redovisade investering eller att det inbäddade derivatet skulle kunna åtminstone fördubbla innehavarens första avkastning på värdkontraktet och skulle kunna ge en avkastning som är åtminstone dubbelt så stor som vad den marknadsmässiga avkastningen skulle vara för ett avtal med samma villkor som värdkontraktet. (IAS 39 VT 33a)

ANVISNING (stycke 163)

- (163) Ytterligare vägledning om styckena 161 och 162 lämnas i IAS 39 VT 30 och VT 33.

FÖRESKRIFT (styckena 164–167)

- (164) Om ett inbäddat derivat avskiljs, ska värdkontraktet redovisas enligt dessa föreskrifter och anvisningar om det är ett finansiellt instrument och enligt andra tillämpliga föreskrifter och anvisningar om det inte är ett finansiellt instrument. (Delcitat IAS 39.11)
- (165) Om ett företag enligt dessa föreskrifter och anvisningar måste avskilja ett inbäddat derivat från värdkontraktet, men inte kan värdera det inbäddade derivatet separat vare sig vid anskaffningen eller vid en efterföljande balansdag, ska det identifiera hela det sammansatta instrumentet som en finansiell tillgång eller en finansiell skuld värderad till verkligt värde via resultatet. (Delcitat IAS 39.12)
- (166) Om ett företag inte på ett tillförlitligt sätt kan fastställa det verkliga värdet på ett inbäddat derivat utifrån derivatets villkor och bestämmelser (exempelvis på grund av att det inbäddade derivatet är baserat på ett onoterat egetkapitalinstrument), är det inbäddade derivatets verkliga värde skillnaden mellan det sammansatta instrumentets verkliga värde och värdkontraktets verkliga värde, om dessa kan fastställas i enlighet med dessa föreskrifter och anvisningar. Om företaget inte kan fastställa det inbäddade derivatets verkliga värde med denna metod, tillämpas stycke 165 ovan och det sammansatta instrumentet identifieras som värderat till verkligt värde via resultatet. (IAS 39.13)

Finansiella tillgångar och skulder som omfattas av valmöjligheten att redovisa till verkligt värde

- (167) Oaktat stycke 159, i det fall ett kontrakt innehåller ett eller flera inbäddade derivat, kan ett företag identifiera hela det sammansatta kontraktet som en finansiell tillgång eller finansiell skuld värderad till verkligt värde via resultatet utom ifall
- a) det inbäddade derivatet (eller derivaten) inte i betydande utsträckning förändrar de kassaflöden som annars skulle krävas enligt avtalet eller
 - b) det tydligt framgår, med liten eller ingen analys, när ett liknande sammansatt instrument först beaktas, att avskiljande av det inbäddade derivatet (eller derivaten) är förbjudet, såsom en option med rätt till förtida inlösen som är inbäddad i ett lån som tillåter innehavaren att i förväg betala lånet motsvarande ungefär dess upplupna anskaffningsvärde. (IAS 39.11A)

5.11 Definitioner avseende säkringsredovisning

FÖRESKRIFT (styckena 168–173)

- (168) Vid säkringsredovisning antas säkringsinstrumentet ge ett effektivt skydd mot finansiella risker i de säkrade posterna.
- (169) Ett säkringsinstrument är ett identifierat derivat eller (endast vid en säkring av risken för förändringar i utländska valutakurser) en identifierad finansiell tillgång som inte är ett derivat eller en finansiell skuld som inte är ett derivat vars verkliga värde eller kassaflöden väntas uppväga förändringar i en identifierad säkrad posts verkliga värde eller kassaflöden. (IAS 39.9)
- (170) En säkrad post är en tillgång, en skuld, ett bindande åtagande eller en mycket sannolik prognostiserad transaktion eller nettoinvestering i en utlandsverksamhet som

- exponerar företaget för risk för förändringar i verkligt värde eller framtida kassaflöden och
 - är identifierad som säkrad. (IAS 39.9)
- (171) Med en säkrings effektivitet avses i vilken utsträckning förändringar i en säkrad posts verkliga värde eller kassaflöden som är hänförliga till en säkrad risk uppvägs av förändringar i säkringsinstrumentets verkliga värde eller kassaflöden. (IAS 39.9)
- (172) En prognostiserad transaktion är en ej bindande men förväntad framtida transaktion. (IAS 39.9)
- (173) Ett bindande åtagande är en bindande överenskommelse rörande ett byte av en angiven mängd resurser till ett angivet pris vid en viss framtida tidpunkt eller flera angivna framtida tidpunkter. (IAS 39.9)

ANVISNING (stycke 174)

- (174) Med "en angiven mängd resurser" i avsnitt 173 avses till exempel en angiven mängd kontanter eller andra finansiella tillgångar som byts ut mot finansiella instrument eller tillgångar som ska erhållas.

5.12 Säkringsredovisning

- (175) I dessa föreskrifter och anvisningar beskrivs huvudprinciperna för säkringsredovisning avseende följande delområden:
- identifiering av säkringsförhållande samt säkringsförhållanden
 - tillgängliga säkringsinstrument
 - säkrade poster
 - krav på en säkrings effektivitet
 - värdering av säkringsinstrument och säkrade poster
 - upphörande med säkringsredovisning.
- (176) Syftet med säkringsredovisning är
- vid säkring av verkligt värde att förändringarna i säkringsinstrumentets och den säkrade postens verkliga värden uppvägs av varandra
 - vid säkring av kassaflöde att förändringarna i kassaflöden som är hänförliga till säkringsinstrumentet och den säkrade posten redovisas i samma period
 - vid säkring av en nettoinvestering i en utlandsverksamhet att effekten på eget kapital av omräkningsdifferenserna vid redovisning i koncernen elimineras mot förändringarna i den säkrade postens värde.

FÖRESKRIFT (stycke 177)

- (177) Även om enskilda företag i en koncern eller divisioner inom ett företag kan ingå säkringstransaktioner med andra företag i koncernen eller andra divisioner inom företaget, elimineras sådana koncerninterna transaktioner i koncernredovisningen. Därför uppfyller sådana säkringstransaktioner inte villkoren för säkringsredovisning i koncernredovisningen. De kan emellertid uppfylla villkoren för säkringsredovisning i

enskilda eller separata finansiella rapporter för enskilda företag i koncernen förutsatt att de står utanför det enskilda företag som rapporteringen gäller. (Delcitat IAS 39.73)

5.12.1 Identifiering av säkringsförhållande samt säkringsförhållanden

FÖRESKRIFT (styckena 178–180)

(178) Ett säkringsförhållande uppfyller villkoren för säkringsredovisning endast om samtliga av följande villkor är uppfyllda.

a) När säkringen ingås finns det en formell identifiering och dokumentation av säkringsförhållandet samt företagets mål för riskhantering och riskhanteringsstrategi avseende säkringen. Denna dokumentation ska omfatta identifiering av

- säkringsinstrumentet
- den säkrade posten eller transaktionen
- karaktären på den risk som säkras samt
- hur företaget kommer att bedöma säkringens effektivitet vad gäller att täcka av exponeringen mot förändringar i den säkrade postens verkliga värde eller kassaflöden som är hänförliga till den säkrade risken.

b) Säkringen förväntas vara mycket effektiv i att uppnå motverkande förändringar i verkligt värde eller kassaflöden som är hänförliga till den säkrade risken, i överensstämmelse med den ursprungligen dokumenterade strategin för detta specifika säkringsförhållande.

c) För kassaflödessäkringar måste en prognostiserad transaktion som är föremål för säkring vara mycket sannolik och måste innebära en exponering för förändringar i kassaflöden som ytterst kan påverka rapporterat resultat.

d) Effektiviteten i säkringen kan mätas på ett tillförlitligt sätt, det vill säga att det verkliga värdet eller kassaflödena för den säkrade posten som är hänförlig till den säkrade risken och det verkliga värdet på säkringsinstrumentet kan mätas på ett tillförlitligt sätt.

e) Säkringen bedöms fortlöpande och fastställdes som att ha varit mycket effektiv under den räkenskapsperiod för vilken säkringen identifierades. (IAS 39.88)

(179) Det finns tre slags säkringsförhållanden:

a) Säkring av verkligt värde: en säkring av exponering för förändringar i verkligt värde på en redovisad tillgång eller skuld eller ett oredovisat bindande åtagande, eller en identifierbar del av sådan tillgång eller skuld eller sådant bindande åtagande, som är hänförlig till en viss risk och som skulle kunna påverka resultatet.

b) Kassaflödessäkring: en säkring av exponeringen för variationer i kassaflöden som

i) är hänförliga till en viss risk som är kopplad till en redovisad tillgång eller skuld (såsom alla eller vissa framtida räntebetalningar på en skuld med rörlig ränta) eller en mycket sannolik prognostiserad transaktion och

ii) skulle kunna påverka resultatet.

c) Säkring av en nettoinvestering i en utlandsverksamhet. (IAS 39.86)

- (180) En säkring av en valutarisk i ett bindande åtagande kan redovisas som en säkring av verkligt värde eller en kassafödessäkring. (IAS 39.87)

5.12.2 Säkringsinstrument

FÖRESKRIFT (styckena 181–189)

Instrument som uppfyller villkoren för säkringsredovisning

- (181) Dessa föreskrifter och anvisningar begränsar inte de omständigheter under vilka ett derivat kan identifieras som ett säkringsinstrument förutsatt att villkoren i stycke 178 är uppfyllda, förutom vad gäller vissa utfärdade optioner. En finansiell tillgång som inte är ett derivat eller en finansiell skuld som inte är ett derivat kan emellertid identifieras som ett säkringsinstrument endast för en säkring av en valutarisk. (IAS 39.72)

- (182) När det gäller säkringsredovisning, kan bara instrument som innefattar en extern part (det vill säga en part som står utanför den koncern, det segment eller det enskilda företag som rapporteringen gäller) identifieras som säkringsinstrument. (Delcitat IAS 39.73)

Identifiering av säkringsinstrument

- (183) Normalt finns det ett enda verkligt värde för säkringsinstrumentet i sin helhet och de faktorer som förorsakar förändringar i det verkliga värdet är avhängiga av varandra. Sålunda identifierar företaget säkringsförhållandet för säkringsinstrumentet i sin helhet. De enda tillåtna undantagen är

- a) att skilja realvärdet och tidsvärdet åt i ett optionsavtal och som säkringsinstrument identifiera endast förändringen i optionens realvärde och undanta dess tidsvärde; och
- b) att skilja räntedelen och avistapriset åt i ett terminskontrakt.

Dessa undantag är tillåtna eftersom en options realvärde och en terminspremie vanligen kan värderas separat. En dynamisk säkringsstrategi där både optionens realvärde och tidsvärde bedöms kan uppfylla villkoren för säkringsredovisning. (IAS 39.74)

- (184) En andel av hela säkringsinstrumentet, exempelvis 50 procent av nominellt belopp, kan identifieras som säkringsinstrumentet i ett säkringsförhållande. Ett säkringsförhållande kan emellertid inte identifieras för endast en del av den period under vilken säkringsinstrumentet förblir utestående. (IAS 39.75)

- (185) Ett enskilt säkringsinstrument kan identifieras som en säkring av flera typer av risker förutsatt att

- a) de säkrade riskerna tydligt kan identifieras
- b) säkringens effektivitet kan visas och
- c) det är möjligt att säkerställa en särskild identifiering mellan säkringsinstrumentet och skilda riskpositioner. (IAS 39.76)

- (186) Ett säkringsinstrument kan samtidigt användas för säkring exempelvis av såväl ränte- eller aktierisken som valutarisken. Den grupp av finansiella tillgångar eller finansiella skulder som säkras mot ränte- eller aktierisk och valutarisk och säkringsinstrumenten ska då identifieras för sig. Likaså särredovisas värdeförändringarna till följd av förändringar i räntor eller aktiekurser och förändringarna i värdet av de säkringsinstrument som skyddar

mot dessa, och värdeförändringarna till följd av förändringar i valutakurser och förändringarna i värdet av de säkringsinstrument som skyddar mot dessa.

- (187) Den potentiella förlusten på en option som ett företag utfärdar kan vara betydligt högre än den potentiella vinsten på en säkrad post som är hänförlig till optionen. Med andra ord är en utfärdad option inte effektiv när det gäller att minska en säkrad posts resultatexponering. Därför uppfyller inte en utfärdad option villkoren för säkringsinstrument såvida den inte är identifierad som en täckning av en köpt option, inklusive en som är inbäddad i ett annat finansiellt instrument (exempelvis en utfärdad köpoption som används för att säkra en inlösningsbar skuld). Omvänt gäller att en köpt option har potentiella vinster som motsvarar eller överstiger förlusterna och därför kan minska resultatexponeringen avseende förändringar i verkliga värden eller kassaflöden. Därför kan en sådan option uppfylla villkoren för ett säkringsinstrument. (IAS 39 VT 94)
- (188) Ett företags egna egetkapitalinstrument ingår inte i företagets finansiella tillgångar eller finansiella skulder och kan därför inte identifieras som säkringsinstrument. (IAS 39 VT 97)
- (189) Ett derivatinstrument eller ett instrument som inte är ett derivat (eller en kombination av derivatinstrument och instrument som inte är derivat) kan identifieras som ett säkringsinstrument i en säkring av en nettoinvestering i en utlandsverksamhet. Säkringsinstrumentet (eller säkringsinstrumenten) kan innehåsa av vilket (eller vilka) företag som helst i koncernen så länge kraven på identifiering, dokumentation och effektivitet i stycke 178 uppfylls. I synnerhet ska koncernens säkringsstrategi tydligt dokumenteras på grund av möjligheten till olika identifieringar på olika nivåer i koncernen. (IFRIC 16.14)

5.12.3 Säkrade poster

FÖRESKRIFT (styckena 190–200)

- (190) Den säkrade posten kan vara
- a) en redovisad tillgång eller skuld, ett ej redovisat bindande åtagande, en mycket sannolik prognostiserad transaktion eller en nettoinvestering i en utlandsverksamhet
 - b) en grupp av tillgångar, skulder, bindande åtaganden, mycket sannolika prognostiserade transaktioner eller nettoinvesteringar i utlandsverksamheter med likartade riskegenskaper eller
 - c) i en portföljsäkring av endast ränterisk, en del av den portfölj med finansiella tillgångar eller finansiella skulder som delar den risk som säkras. (IAS 39.78)
- (191) Den säkrade posten kan inte vara
- en sammanlagd nettoposition enligt stycke 200
 - en investering tillhörande kategorin investeringar som hålls till förfall avseende ränterisk eller risk för förtida betalning eftersom identifiering av en investering som tillhörande kategorin investeringar som hålls till förfall kräver en avsikt att inneha investeringen till förfall utan att beakta förändringar i verkligt värde eller kassaflöden som är hänförliga till ränteändringar, för en sådan investering. En investering som är kategoriserad som att den hålls till förfall kan emellertid vara en säkrad post avseende risker för förändringar i valutakurser samt kreditrisk. (Delcitat IAS 39.79)

- (192) När det gäller säkringsredovisning kan endast tillgångar, skulder, bindande åtaganden och mycket sannolika prognostiserade transaktioner som innefattar en extern part identifieras som säkrade poster. Därmed följer att säkringsredovisning kan tillämpas på transaktioner mellan företag i samma koncern endast i de enskilda eller separata finansiella rapporterna för dessa företag och inte i koncernens konsoliderade redovisning. (Delcitat IAS 39.80)
- (193) Ett undantag är valutarisken för en koncernintern monetär post (exempelvis en skuld/fordran mellan två dotterföretag) som kan uppfylla villkoren för en säkrad post i koncernredovisningen om den leder till en exponering för vinster eller förluster i utländsk valuta som inte elimineras i sin helhet i koncernredovisningen. Vinster och förluster i utländsk valuta på koncerninterna monetära poster i koncernredovisningen elimineras inte när den koncerninterna monetära posten utgör en transaktion mellan två koncernföretag som har olika funktionella valutor. (Delcitat IAS 39.80)
- (194) Den säkrade risken kan identifieras som den exponering för utländsk valuta som uppstår mellan utlandsverksamhetens funktionella valuta och den funktionella valutan för ett moderföretag (det närmaste, mellanvarande eller yttersta moderföretaget) till den utlandsverksamheten. Det faktum att nettoinvesteringen innehas via ett mellanvarande moderföretag påverkar inte karaktären för den ekonomiska risk som uppstår vid exponeringen för utländsk valuta för det yttersta moderföretaget. (IFRIC 16.12)
- (195) En exponering för en valutarisk som uppkommer vid en nettoinvestering i en utlandsverksamhet kan uppfylla villkoren för säkringsredovisning endast en gång i koncernredovisningen. (Delcitat IFRIC 16.13)
- (196) Ett företag kan också identifiera enbart ändringar i kassaflödena eller det verkliga värdet för en säkrad post över eller under ett angivet pris eller annan variabel (en ensidig risk). Realvärdet för en köpt option som är ett säkringsinstrument (förutsatt att den har samma huvudsakliga villkor som den identifierade risken), men inte dess tidsvärde, återspeglar en ensidig risk i en säkrad post. (Delcitat IAS 39 VT 99BA)

Identifiering av finansiella poster som säkrade poster

- (197) Om den säkrade posten är en finansiell tillgång eller finansiell skuld, kan den vara en säkrad post avseende de risker som sammanhänger med endast en del av dess kassaflöden eller verkliga värde (såsom en eller flera utvalda avtalsenliga kassaflöden eller delar av dem eller en procentuell andel av det verkliga värdet) förutsatt att effektiviteten kan mätas. Exempelvis kan en identifierbar och separat mätbar andel av räntexponeringen för en räntebärande tillgång eller räntebärande skuld identifieras som den säkrade risken (såsom en riskfri räntedel eller referensräntedel av den totala ränterisken exponeringen för ett säkrat finansiellt instrument). (IAS 39.81)

Identifiering av icke-finansiella poster som säkrade poster

- (198) Om den säkrade posten är en icke-finansiell tillgång eller icke-finansiell skuld ska den identifieras som en säkrad post

a) för valutarisker eller

b) i sin helhet för alla risker, på grund av svårigheten att avskilja och mäta tillämplig andel av kassaflöden eller förändringar i verkligt värde som sammanhänger med särskilda risker förutom vad gäller valutarisker. (IAS 39.82)

Identifiering av grupper av poster som säkrade poster

- (199) Likartade tillgångar eller likartade skulder ska läggas ihop och säkras som grupp endast om de enskilda tillgångarna eller enskilda skulderna i gruppen delar den riskexponering som identifieras som säkrad. Dessutom ska den förändring i verkligt värde som är hänförlig till den säkrade risken i varje enskild post i gruppen förväntas vara ungefär proportionell mot den sammanlagda förändringen i verkligt värde som är hänförlig till den säkrade risken i gruppen med poster. (IAS 39.83)
- (200) Eftersom ett företag bedömer säkringens effektivitet genom att jämföra förändringen i verkligt värde eller kassaflödet för ett säkringsinstrument (eller grupp med likartade säkringsinstrument) och en säkrad post (eller grupp med likartade säkrade poster), uppfyller inte en jämförelse av ett säkringsinstrument med en sammanlagd nettoposition (exempelvis alla fastförräntade tillgångar och fastförräntade skulder med likartade löptider), i stället för med en viss säkrad post, villkoren för säkringsredovisning. (IAS 39.84)

5.12.4 Säkringens effektivitet

FÖRESKRIFT (styckena 201–208)

- (201) Säkringens effektivitet ska bedömas genom att jämföra förändringen i verkligt värde eller kassaflödet för ett säkringsinstrument (eller grupp med likartade säkringsinstrument) och en säkrad post (eller grupp med likartade säkrade poster) både i förväg och i efterhand.
- (202) Dessa föreskrifter och anvisningar anger inte någon viss metod för bedömning av säkringens effektivitet. Den metod företaget väljer för bedömning av säkringens effektivitet beror på företagets riskhanteringsstrategi. I vissa fall använder företaget olika metoder för olika typer av säkringar. Ett företags dokumentation av säkringsstrategin ska innefatta dess metoder för bedömning av effektivitet. (Delcitat IAS 39 VT 107)
- (203) En säkring betraktas som mycket effektiv endast om bägge de följande villkoren är uppfyllda:
- a) När säkringen ingås och under efterföljande perioder förväntas säkringen vara mycket effektiv när det gäller att resultera i motverkande förändringar i verkligt värde eller kassaflöden som är hänförliga till den säkrade risken under den period för vilken säkringen är identifierad.
 - b) De faktiska resultaten av säkringen ligger inom intervallet 80–125 procent. (Delcitat IAS 39 VT 105)
- (204) En sådan förväntan kan visas på olika sätt, inklusive en jämförelse av tidigare förändringar i verkligt värde eller kassaflöden för den säkrade posten som är hänförliga till den säkrade risken med tidigare förändringar i verkligt värde eller kassaflöden för säkringsinstrumentet, eller genom att visa på ett starkt statistiskt samband mellan det verkliga värdet eller kassaflöden för den säkrade posten och dem för säkringsinstrumentet. (Delcitat IAS 39 VT 105)
- (205) En ränteswapp, exempelvis, kan förväntas vara en effektiv säkring om de nominella beloppen, löptid, räntejusteringspunkter, datum för räntebetalningar och betalningar av nominella belopp samt grunden för ränteberäkningar är samma för säkringsinstrumentet och den säkrade posten. (Delcitat IAS 39 VT 108)
- (206) Stycke 183 a tillåter ett företag att skilja ett optionsavtals realvärde och tidsvärde åt och identifiera enbart ändringen i optionens realvärde som säkringsinstrument. En sådan

identifiering kan leda till ett säkringsförhållande som är fullständigt effektivt i att uppnå motverkande förändringar i kassaflöden hänförliga till en säkrad ensidig risk för en prognostiserad transaktion, om de huvudsakliga villkoren för den prognostiserade transaktionen och säkringsinstrumentet är desamma. (IAS 39 VT 110A)

- (207) Om ett företag identifierar en köpt option i sin helhet som säkringsinstrument för en ensidig risk som uppstår på grund av en prognostiserad transaktion är säkringsförhållandet inte fullständigt effektivt. Detta beror på att den premie som betalats för optionen innefattar tidsvärde medan, vilket anges i stycke 196, en identifierad ensidig risk inte innefattar en options tidsvärde. I den situationen blir det därför ingen motverkan mellan de kassaflöden som är hänförliga till den erlagda optionspremiens tidsvärde och den identifierade säkrade risken. (IAS 39 VT 110B)
- (208) Säkringens effektivitet ska bedömas när säkringen ingås och fortlöpande efteråt under den period för vilken säkringen är identifierad. Säkringens effektivitet ska bedömas som minimum per den tidpunkt företaget upprättar resultat- och riskrapporter för ledningen, myndigheterna eller allmänheten. Om företaget upptäcker att säkringsförhållandet till följd av någon händelse eller förändrade omständigheter inte längre uppfyller effektivitetskriterierna, ska företaget upphöra med säkringsredovisningen. Utöver metoden för bedömning av effektiviteten ska också de absoluta beloppen för värdeförändringarna beräknas för kontroll att kriterierna för säkringsredovisning uppfylls.

5.12.5 Värdering av säkringsinstrument och säkrade poster

FÖRESKRIFT (styckena 209–223)

- (209) Om det finns ett identifierat säkringsförhållande mellan ett säkringsinstrument och en säkrad post vid säkring av verkligt värde, kassaflöde eller nettoinvestering i en utlandsverksamhet, ska redovisning av vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet och den säkrade posten följa styckena nedan. (IAS 39.71)
- Säkring av verkligt värde
- (210) Om en säkring av verkligt värde uppfyller villkoren i stycke 178 i avsnitt 5.12.1 "Identifiering av säkringsförhållande samt säkringsförhållanden" under perioden ska den redovisas enligt följande:
- a) vinsten eller förlusten från omvärdering av säkringsinstrumentet till verkligt värde (för ett säkringsinstrument som är ett derivat) eller från omvärdering av en valutakomponent i dess redovisade värde (för ett säkringsinstrument som inte är ett derivat) ska redovisas i resultatet och
- b) den vinst eller förlust på den säkrade posten som är hänförlig till den säkrade risken ska justera det redovisade värdet av den säkrade posten och redovisas i resultatet. Detta gäller om den säkrade posten annars redovisas till anskaffningsvärde. Redovisning i resultatet av den vinst eller förlust som är hänförlig till den säkrade risken tillämpas om den säkrade posten är en finansiell tillgång kategoriserad som att den kan säljas. (IAS 39.89)
- (211) Varje justering som uppkommer på grund av stycke 210 b avseende det redovisade värdet för ett säkrat finansiellt instrument på vilket effektivräntemetoden används ska periodiseras i resultatet. (Delcitat IAS 39.92)

- (212) Periodiseringen kan påbörjas så snart en justering finns och ska påbörjas inte senare än när den säkrade posten upphör att justeras för förändringar i det verkliga värde som är hänförligt till den risk som säkras. Justeringen baseras på en omräknad effektiv ränta per det datum när periodiseringen börjar. (Delcitat IAS 39.92)
- (213) Om, i fallet med en säkring av verkligt värde avseende ränterisken för en portfölj med finansiella tillgångar eller finansiella skulder (och endast i en sådan säkring), det inte är praktiskt genomförbart med periodisering genom användande av en omräknad effektiv ränta, ska emellertid justeringen periodiseras genom användande av en linjär avskrivningsmetod. Justeringen ska vara periodiserad i sin helhet vid förfall av det finansiella instrumentet, eller i fallet med en portföljsäkring av ränterisk, vid utgång av relevant räntestrukturperiod. (Delcitat IAS 39.92)
- (214) När ett oredovisat bindande åtagande identifieras som en säkrad post, redovisas den efterföljande ackumulerade förändringen i verkligt värde för det bindande åtagandet, som är hänförligt till den säkrade risken, som en tillgång eller skuld med en motsvarande vinst eller förlust redovisad i resultatet. Förändringarna i verkligt värde för säkringsinstrumentet redovisas också i resultatet. (IAS 39.93)
- (215) När ett företag ingår ett bindande åtagande att förvärva en tillgång eller ta på sig en skuld och det bindande åtagandet är en säkrad post i en säkring av verkligt värde, justeras det första redovisade värdet för tillgången eller skulden, som är följden av att företaget uppfyller sitt bindande åtagande, så att det innefattar den ackumulerade förändringen i det bindande åtagandets verkliga värde som är hänförligt till den säkrade risk som redovisats i balansräkningen. (IAS 39.94)

Säkring av kassaflöde

- (216) Om en kassaflödessäkring uppfyller villkoren i stycke 178 i avsnitt 5.12.1 "Identifiering av säkringsförhållande samt säkringsförhållanden" under perioden ska den redovisas enligt följande:
- a) Den del av vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet som bestämts vara en effektiv säkring ska redovisas direkt mot eget kapital i *fonden för verkligt värde*.
- b) Den ineffektiva delen av vinsten eller förlusten för säkringsinstrumentet ska redovisas i resultatet. (IAS 39.95)
- (217) Mer exakt redovisas en kassaflödessäkring enligt följande:
- a) Den separata komponent i eget kapital som är förknippad med den säkrade posten justeras till det lägre av följande (i absoluta belopp):
- Den ackumulerade vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet från den tidpunkt säkringen ingicks och
 - Den ackumulerade förändringen i verkligt värde (nuvärde) av förväntade framtida kassaflöden från den säkrade posten från den tidpunkt säkringen ingicks
- b) Återstående vinst eller förlust för säkringsinstrumentet eller identifierad del av det (som inte är en effektiv säkring) redovisas i resultatet och
- c) Om ett företags dokumenterade riskhanteringsstrategi för ett särskilt säkringsförhållande undantar en särskild del av vinsten eller förlusten eller hänförliga kassaflöden för

säkringsinstrumentet (se styckena 178 a, 183 och 184), redovisas den undantagna delen av vinst eller förlust enligt följande:

- a) En vinst eller förlust på en finansiell tillgång eller finansiell skuld som är kategoriserad som en finansiell tillgång eller finansiell skuld värderad till verkligt värde via resultatet ska redovisas i resultatet
- b) En vinst eller förlust på en finansiell tillgång i kategorin finansiella tillgångar som kan säljas ska redovisas direkt mot eget kapital i fonden för verkligt värde. (Delcitat IAS 39.96)

Säkring av kassaflöden för en prognostiserad transaktion som leder till redovisning av en finansiell tillgång eller skuld

- (218) Om en säkring av en prognostiserad transaktion senare leder till redovisning av en finansiell tillgång eller en finansiell skuld, ska de hänförliga vinster eller förluster som redovisats direkt mot eget kapital i fonden för verkligt värde i enlighet med stycke 216 omklassificeras från fonden för verkligt värde i eget kapital till resultatet under samma period eller samma perioder under vilken eller vilka de säkrade prognostiserade kassaflödena påverkar resultatet (såsom i de perioder där ränteutäkt eller räntekostnad redovisas). Om ett företag förväntar sig att en förlust som redovisats direkt mot eget kapital i fonden för verkligt värde, helt eller delvis, inte kommer att återvinnas under en eller flera framtida perioder, ska det emellertid omklassificera det belopp som inte väntas bli återvunnet och redovisa det i resultatet. (IAS 39.97)

Säkring av kassaflöden för en prognostiserad transaktion som leder till redovisning av en icke-finansiell tillgång eller skuld

- (219) Om en säkring av en prognostiserad transaktion därefter leder till redovisning av en icke-finansiell tillgång eller en icke-finansiell skuld, eller en prognostiserad transaktion för en icke-finansiell tillgång eller icke-finansiell skuld blir ett bindande åtagande för vilket säkringsredovisning av verkligt värde tillämpas, ska företaget anta som redovisningsprincip a eller b nedan:
- a) Det omklassificerar och redovisar de hänförliga vinster och förluster som redovisats direkt mot eget kapital i fonden för verkligt värde i enlighet med stycke 216 i resultatet i samma period eller samma perioder under vilken eller vilka den förvärvade tillgången eller påtagna skulden påverkar resultatet (såsom i de perioder där avskrivningskostnad eller kostnad för sålda varor redovisas). Om ett företag väntar sig att en förlust som redovisats direkt mot eget kapital i fonden för verkligt värde, helt eller delvis, inte kommer att återvinnas under en eller flera framtida perioder, ska det emellertid omklassificera det belopp som inte väntas bli återvunnet och redovisa det i resultatet.
 - b) Det tar bort de hänförliga vinster och förluster som redovisats direkt mot eget kapital i enlighet med stycke 216 och inkluderar dem i det första anskaffningsvärdet eller annat redovisat värde för tillgången eller skulden. (IAS 39.98)

- (220) Ett företag ska anta antingen a eller b i stycke 219 som sin redovisningsprincip och ska tillämpa principen konsekvent på alla säkringar för vilka stycke 219 är tillämpligt. (IAS 39.99)

Övrig kassaflödessäkring

- (221) För kassaflödessäkringar som inte omfattas av styckena 218 och 219 ska belopp som redovisats direkt mot eget kapital i fonden för verkligt värde redovisas i resultatet under samma period eller perioder under vilken eller vilka den säkrade prognostiserade transaktionen påverkar resultatet (exempelvis när en prognostiserad försäljning inträffar). (IAS 39.100)

Säkring av en nettoinvestering i en utlandsverksamhet

- (222) Säkringar av en nettoinvestering i en utlandsverksamhet, inklusive en säkring av en monetär post som redovisas som en del av en nettoinvestering, ska redovisas på ett liknande sätt som kassaflödessäkringar:
- a) Den del av vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet som bestämts vara en effektiv säkring ska redovisas direkt mot eget kapital i *fonden för verkligt värde*.
- b) Den ineffektiva delen ska redovisas i resultatet. (Delcitat IAS 39.102)
- (223) Den vinst eller förlust på säkringsinstrumentet som är hänförlig till den effektiva delen av säkringen och som redovisats direkt mot eget kapital i fonden för verkligt värde ska omklassificeras från eget kapital till resultatet vid avyttring eller delavyttring av utlandsverksamheten. (Delcitat IAS 39.102)

5.12.6 Upphörande med säkringsredovisning

FÖRESKRIFT (styckena 224–226)

- (224) Ett företag ska framåtriktat upphöra med säkringsredovisningen (enligt stycke 210) av förändringar i verkligt värde om
- a) säkringsinstrumentet förfaller, säljs, avvecklas eller löses in (i detta syfte är ersättning eller en överflyttning av ett säkringsinstrument till ett annat säkringsinstrument inte förfall eller avveckling om sådan ersättning eller överflyttning är en del av företagets dokumenterade säkringsstrategi)
- b) säkringen inte längre uppfyller kriterierna för säkringsredovisning i stycke 178 i avsnitt 5.12.1 "Identifiering av säkringsförhållande samt säkringsförhållanden" eller
- c) företaget häver identifieringen. (IAS 39.91)
- (225) Vid varje av följande omständigheter ska företaget framåtriktat upphöra med säkringsredovisningen av exponeringar för variationer i kassaflöden (enligt styckena 216–221):
- a) Säkringsinstrumentet förfaller, säljs, avvecklas eller löses in (i detta syfte är ersättning eller en överflyttning av ett säkringsinstrument till ett annat säkringsinstrument inte förfall eller avveckling om sådan ersättning eller överflyttning är en del av företagets dokumenterade säkringsstrategi). I detta fall ska den ackumulerade vinsten eller förlusten avseende säkringsinstrumentet, som ännu har redovisats direkt mot eget kapital i fonden för verkligt värde från perioden när säkringen var effektiv (se stycke 216 a), kvarstå som separat post i eget kapital fram till dess att den prognostiserade transaktionen inträffar. När transaktionen inträffar tillämpas stycke 218, 219 eller 221.
- b) Säkringen uppfyller inte längre kriterierna för säkringsredovisning i stycke 178. I detta fall ska den ackumulerade vinsten eller förlusten avseende säkringsinstrumentet, som

ännu har redovisats direkt mot eget kapital i fonden för verkligt värde från perioden när säkringen var effektiv, kvarstå som separat post i eget kapital fram till dess att den prognostiserade transaktionen inträffar. När transaktionen inträffar tillämpas stycke 218, 219 eller 221.

c) Den prognostiserade transaktionen förväntas inte längre inträffa, i vilket fall den ackumulerade vinsten eller förlusten avseende säkringsinstrumentet, som ännu har redovisats direkt mot eget kapital i fonden för verkligt värde från perioden när säkringen var effektiv, ska omklassificeras från eget kapital till resultatet. En prognostiserad transaktion som inte längre är mycket sannolik kan fortfarande förväntas inträffa.

d) Företaget häver identifieringen. När det gäller säkringar av en prognostiserad transaktion, ska den ackumulerade vinsten eller förlusten avseende säkringsinstrumentet, som ännu har redovisats direkt mot eget kapital i fonden för verkligt värde från perioden när säkringen var effektiv, kvarstå som separat post i eget kapital fram till dess att den prognostiserade transaktionen inträffar eller inte längre förväntas inträffa. När transaktionen inträffar tillämpas stycke 218, 219 eller 221. Om transaktionen inte längre förväntas inträffa, ska den ackumulerade vinsten eller förlusten som redovisats direkt mot eget kapital redovisas i resultatet. (IAS 39.101)

(226) När b och c enligt stycke 224 och b–d enligt stycke 225 inträffar ska säkringsinstrumentet omklassificeras från säkrande till icke-säkrande. Omklassificeringen, som innebär att användningssyftet ändras, ska motiveras och dokumenteras i ett skriftligt beslut som fattats inom ramen för de befogenheter som gäller inom företaget.

6 Värdering till verkligt värde

6.1 Redovisning till verkligt värde

FÖRESKRIFT (styckena 1–3)

- (1) Företagen ska redovisa vissa finansiella instrument till verkligt värde. Också förvaltningsfastigheter och aktier och andelar i förvaltningsfastigheter får redovisas till verkligt värde.
- (2) Det verkliga värdet av finansiella instrument beräknas för varje instrument för sig. Om företaget inte kan fastställa verkligt värde på ett tillförlitligt sätt enligt avsnitt 6.2.1 ska instrumentet redovisas till anskaffningsvärde.
- (3) Det verkliga värdet av förvaltningsfastigheter beräknas för varje fastighet för sig. Om företaget beslutar värdera förvaltningsfastigheterna till verkligt värde, ska redovisning till verkligt värde tillämpas på alla förvaltningsfastigheter. Om det i undantagsfall redan vid förvärv av en förvaltningsfastighet tydligt framgår att verkligt värde inte konsekvent går att fastställa på ett tillförlitligt sätt, ska fastigheten redovisas till anskaffningsvärde.

6.2 Metoder för värdering till verkligt värde

6.2.1 Finansiella instrument

- (4) I 7 § 1 mom. i finansministeriets förordning 150/2007 (FMF (150/2007)) föreskrivs att marknadsvärdet ska betraktas som verkligt värde för de finansiella instrument för vilka en tillförlitlig marknad med lätthet kan bestämmas.

FÖRESKRIFT (styckena 5–10)

- (5) Med en aktiv marknad avses en marknad där transaktioner med tillgången eller skulden äger rum med tillräcklig frekvens och volym för att ge fortlöpande prisinformation. (IFRS 13 Bilaga A)
- (6) Med huvudmarknad avses marknaden med störst volym och aktivitetsnivå för tillgången eller skulden. (IFRS 13 Bilaga A)
- (7) Med mest fördelaktig marknad avses den marknad som maximerar det belopp som skulle erhållas vid försäljning av tillgången eller som minimerar det belopp som skulle betalas vid överlåtelse av skulden, med beaktande av transaktionskostnader och transportkostnader. (IFRS 13 Bilaga A)
- (8) Det verkliga värdet är det pris som vid värderingstidpunkten skulle erhållas vid försäljning av en tillgång eller betalas vid överlåtelse av en skuld genom en transaktion under normala förhållanden på huvudmarknaden (eller den mest fördelaktiga marknaden) på aktuella

marknadsvillkor ("exit price"), oavsett om priset är direkt observerbart eller beräknat med hjälp av en annan värderingsmetod. (IFRS 13.24)

- (9) Verkligt värde för ett finansiellt instrument fastställs enligt följande hierarki av verkliga värden, som bygger på graden av tillförlitlighet vid värdering till verkligt värde:
- verkligt värde då en tillförlitlig marknad med lätthet kan bestämmas för instrumentet (nivå 1)
 - ett värde som kan härledas från marknadsvärdet på instrumentets beståndsdelar eller på likartade finansiella instrument (nivå 2)
 - ett värde som kan härledas från värderingsmetoder som är allmänt vedertagna (nivå 3)
 - anskaffningsvärdet om verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt enligt punkterna ovan.
- (10) Transaktionskostnaderna inräknas i det verkliga värdet för ett finansiellt instrument beroende på gruppen av finansiellt instrument enligt kapitel 5 "Värdering och säkringsredovisning av finansiella instrument".

6.2.1.1 *Finansiella skulder*

FÖRESKRIFT (styckena 11–13)

- (11) Vid fastställande av verkligt värde antas att den finansiella skulden överlåts till en marknadsaktör vid värderingstidpunkten. Vid överlåtelse av den finansiella skulden antas att den finansiella skulden fortsättningsvis skulle vara utestående. Skulden skulle inte regleras med motparten eller på annat sätt utsläckas vid värderingstidpunkten. (Delcitat IFRS 13.34)
- (12) När ett noterat pris för överlåtelse av en identisk eller liknande skuld inte finns tillgängligt och en annan part innehar en identisk post som tillgång, ska företaget värdera skulden till dess verkliga värde sett utifrån perspektivet av en marknadsaktör som vid värderingstidpunkten innehar den identiska posten som tillgång. I sådana fall ska företaget värdera skulden till dess verkliga värde på följande sätt:
- a) Enligt det noterade priset på en aktiv marknad för en identisk post som innehas som tillgång av en annan part, om priset är tillgängligt.
 - b) Om detta pris inte är tillgängligt, enligt andra observerbara indata, exempelvis det noterade priset på en marknad som inte är aktiv för en identisk post som innehas som tillgång av en annan part.
 - c) Om de observerbara priserna i a och b inte är tillgängliga, med hjälp av en annan värderingsmetod, såsom
 - (i) en redovisning över resultaträkningen (t.ex. en nuvärdesmetod som beaktar de framtida kassaflöden som en marknadsaktör kan förvänta sig från innehavet av skulden)
 - (ii) en marknadsmetod (t.ex. med användning av noterade priser för liknande skulder som innehas som tillgångar av andra parter). (Delcitat IFRS 13.37–38)

- (13) En skulds verkliga värde återspeglar effekten av risken för utebliven fullgörelse. Risken för utebliven fullgörelse innefattar men måste eventuellt inte vara begränsad till företagets egen kreditrisk (dvs. att en part i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sin skyldighet och därigenom förorsakar motparten en finansiell förlust). Risken för utebliven fullgörelse antas vara densamma före och efter överlåtelsen av skulden. (Delcitat IFRS 13.42)

6.2.1.2 Marknads- och kreditriskpositioner – undantag från värdering till verkligt värde

FÖRESKRIFT (styckena 14–16)

- (14) Ett företag som innehar en grupp av finansiella tillgångar och finansiella skulder är exponerat för marknadsrisk (dvs. för valutarisk, ränterisk och andra prisrisker) och för kreditrisken hos varje motpart. Om företaget förvaltar gruppen av finansiella tillgångar och finansiella skulder på grundval av sin nettoexponering för antingen marknadsrisk eller kreditrisk, får företaget tillämpa ett undantag från föreskrifterna i detta avsnitt om värdering till verkligt värde. Undantaget gör det möjligt för ett företag att värdera en grupp av finansiella tillgångar och finansiella skulder till verkligt värde på grundval av det pris som skulle erhållas vid försäljning av en lång nettoposition (dvs. en tillgång) med en viss riskexponering eller vid överlåtelse av en kort nettoposition (dvs. en skuld) med en viss riskexponering genom en transaktion mellan marknadsaktörer under normala förhållanden och på aktuella marknadsvillkor vid värderingstidpunkten. Följaktligen ska ett företag konsekvent värdera en grupp av finansiella tillgångar och finansiella skulder till verkligt värde enligt hur marknadsaktörerna skulle prissätta nettoriskexponeringen vid värderingstidpunkten. (IFRS 13.48)
- (15) Ett företag får endast utnyttja undantaget i stycke 14 om företaget
- a) förvaltar gruppen av finansiella tillgångar och finansiella skulder på basis av företagets nettoexponering för en viss marknadsrisk (eller risker) eller kreditrisken hos en viss motpart i enlighet med företagets dokumenterade riskhanterings- eller investeringsstrategi
 - b) på basis av detta förser sådana nyckelpersoner i ledande ställning inom företaget som definierats i 25 a § i FMF (150/2007) med information om gruppen av finansiella tillgångar och finansiella skulder och
 - c) måste eller har valt att varje balansdag värdera dessa finansiella tillgångar och finansiella skulder till verkligt värde i balansräkningen. (IFRS 13.49)
- (16) Undantaget vid värdering till verkligt värde enligt avsnitt 14–15 gäller inte utformningen av bokslutet, utan endast värderingen.

6.2.1.3 Värderingsmetoder

FÖRESKRIFT (styckena 17–23)

- (17) Ett företag ska vid värdering till verkligt värde använda värderingsmetoder som är lämpliga under omständigheterna och för vilka tillräckliga uppgifter finns tillgängliga, samtidigt som användningen av relevanta observerbara indata maximeras och användningen av icke observerbara indata minimeras. (IFRS 13.61)
- (18) De två vanligaste värderingsmetoderna vid värdering av finansiella tillgångar och finansiella skulder till verkligt värde är marknadsmetoden och avkastningsmetoden. Vid

värdering av finansiella instrument till verkligt värde ska företaget tillämpa värderingsmetoder som överensstämmer med den ena eller bägge av ovan nämnda metoder.

- (19) Marknadsmetoden använder priser eller annan relevant information som genereras av marknadstransaktioner med identiska eller jämförbara (dvs. liknande) tillgångar, skulder eller en grupp av tillgångar och skulder, som en verksamhet. (IFRS 13.B5)
- (20) Avkastningsmetoden räknar om framtida belopp (exempelvis kassaflöden eller intäkter och kostnader) till ett enda nuvärde (dvs. ett diskonterat värde). När avkastningsmetoden används återspeglar värderingen till verkligt värde marknadens nuvarande förväntningar om dessa framtida belopp. Denna typ av värdering omfattar till exempel nuvärdesmetoden och optionsvärderingsmodellerna. (Delcitat IFRS 13.B10, Delcitat IFRS 13.B11)
- (21) Om transaktionspriset är det verkliga värdet vid första redovisningen och en värderingsmetod med observerbara indata används för värdering till verkligt värde under senare perioder, ska värderingsmetoden kalibreras så att resultatet av värderingsmetoden vid första redovisningen är lika med transaktionspriset. Kalibreringen ser till att värderingsmetoden återspeglar nuvarande marknadsvillkor och hjälper ett företag att avgöra om en justering av värderingsmetoden är nödvändig. (Delcitat IFRS 13.64)
- (22) Vid företagets värderingar till verkligt värde med hjälp av en värderingsmetod eller värderingsmetoder som använder icke observerbara indata efter första redovisningen ska företaget se till att dessa värderingsmetoder återspeglar observerbara marknadsuppgifter. (Delcitat IFRS 13.64)
- (23) Värderingsmetoder som används för värdering till verkligt värde ska tillämpas konsekvent. En förändring av en värderingsmetod eller dess tillämpning är dock på sin plats om förändringen leder till att värderingen ger en lika eller mer korrekt bild av det verkliga värdet under omständigheterna. (Delcitat IFRS 13.65)

6.2.1.4 Hierarki av verkliga värden

FÖRESKRIFT (styckena 24–26)

- (24) De indata som ska användas vid värdering till verkligt värde är de antaganden som marknadsaktörerna skulle använda vid prissättning av tillgången eller skulden, däribland antaganden om risk, exempelvis
- a) den risk som finns i en viss värderingsmetod som används för värdering till verkligt värde (exempelvis en värderingsmodell) och
 - b) den risk som finns i indata till värderingsmetoden.
- Indata kan vara observerbara eller icke observerbara.
- Indata för olika hierarkiska nivåer är olika. (IFRS 13 Bilaga A)
- (25) Om en tillgång eller skuld som värderas till verkligt värde har en köpkurs och en säljkurs (exempelvis indata från en marknad där handlare köper och säljer för egen räkning), ska den kurs inom skillnaden mellan köp- och säljkurserna som under omständigheterna ger mest korrekt bild av det verkliga värdet användas för värdering till verkligt värde, oavsett hur dessa indata rangordnas (dvs. nivå 1, 2 eller 3, se styckena 27–41). (Delcitat IFRS 13.70)

- (26) Värderingen av finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde bygger på en hierarki av verkliga värden. I syfte att öka konsekvensen och jämförbarheten av värderingar till verkligt värde delas indata för de värderingsmetoder som används i värderingen in i tre nivåer.

Nivå 1

FÖRESKRIFT (styckena 27–30)

- (27) Indata på nivå 1 är noterade priser (ojusterade) på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder som företaget har tillgång till vid värderingstidpunkten. (IFRS 13.76)
- (28) Ett noterat pris på en aktiv marknad är den mest tillförlitliga uppgiften om verkligt värde och ska användas utan justering för värdering till verkligt värde alltid när det finns tillgängligt. (Delcitat IFRS 13.77)
- (29) Indata på nivå 1 finns tillgängliga för många finansiella tillgångar och finansiella skulder. Vissa av dessa kan vara föremål för handel på flera aktiva marknader (exempelvis på olika börser). Därför ligger betoningen på nivå 1 på att avgöra följande:
- (a) huvudmarknaden för tillgången eller skulden eller, i avsaknad av en huvudmarknad, den mest fördelaktiga marknaden för tillgången eller skulden
 - (b) huruvida företaget vid värderingstidpunkten kan genomföra en transaktion med tillgången eller skulden till detta pris på denna marknad. (IFRS 13.78)
- (30) Om ett företag innehar en position i en enda tillgång eller skuld (däribland en position som består av ett stort antal identiska tillgångar eller skulder, såsom innehav av finansiella instrument) och tillgången eller skulden handlas på en aktiv marknad, ska tillgången eller skulden värderas till verkligt värde inom nivå 1 som produkten av det noterade priset på den enskilda tillgången eller skulden och kvantiteten av företagets innehav. (Delcitat IFRS 13.80)

Nivå 2

FÖRESKRIFT (styckena 31–34)

- (31) Indata på nivå 2 är andra indata än de noterade priserna på nivå 1 och direkt eller indirekt observerbara för tillgången eller skulden. (IFRS 13.81)
- (32) Om tillgången eller skulden har en viss avtalstid ska indata på nivå 2 i alla väsentliga avseenden vara observerbara under hela avtalstiden för tillgången eller skulden. Indata på nivå 2 innefattar följande:
- (a) noterade priser för liknande tillgångar eller skulder på aktiva marknader
 - (b) noterade priser för identiska eller liknande tillgångar eller skulder på marknader som inte är aktiva
 - (c) andra indata än noterade priser, vilka är observerbara för tillgången eller skulden, exempelvis
 - (i) räntor och avkastningskurvor som är observerbara i normalt angivna intervall

- (ii) implicita volatiliteter och
 - (iii) kreditspreadar
- (d) marknadsbekräftade indata. (IFRS 13.82)
- (33) Om det på en aktiv marknad finns finansiella instrument med likartade avkastnings- och riskegenskaper, värderas instrumentet till samma värde korrigerat för skillnaden mellan instrumentens avkastnings- och riskegenskaper.
- (34) En justering av indata på nivå 2 som är betydande för hela värderingen kan leda till att en värdering till verkligt värde hänförs till nivå 3 i hierarkin, om justeringen använder betydande icke observerbara indata. (IFRS 13.84)

Nivå 3

FÖRESKRIFT (styckena 35–41)

- (35) Indata på nivå 3 är icke observerbara indata för tillgången eller skulden. (IFRS 13.86)
- (36) Icke observerbara indata ska användas för värdering till verkligt värde i den utsträckning observerbara indata inte finns tillgängliga, vilket tar hänsyn till situationer med liten eller ingen marknadsaktivitet för tillgången eller skulden vid värderingstidpunkten (Delcitat IFRS 13.87)
- (37) Icke observerbara indata ska återspegla de antaganden som marknadsaktörerna skulle använda för att prissätta tillgången eller skulden, inbegripet antaganden om risk. (Delcitat IFRS 13.87)
- (38) Antaganden om risk innefattar den risk som finns i en viss värderingsmetod som används för värdering till verkligt värde (exempelvis en värderingsmodell) och den risk som finns i indata för värderingsmetoden. En värdering utan justering för risk skulle inte vara en värdering till verkligt värde om marknadsaktörerna gör en sådan justering vid prissättningen av tillgången eller skulden. (Delcitat IFRS 13.88)
- (39) Ett företag ska ta fram icke observerbara indata med hjälp av den under omständigheterna bästa tillgängliga informationen, vilket kan omfatta företagets egna uppgifter. När icke observerbara indata tas fram kan ett företag börja med sina egna uppgifter, men det ska justera dessa uppgifter om rimligen tillgänglig information tyder på att andra marknadsaktörer skulle använda andra uppgifter. (Delcitat IFRS 13.89)
- (40) Ett företag måste inte göra stora ansträngningar för att få tag på information om marknadsaktörernas antaganden. Det ska dock ta hänsyn till rimligen tillgänglig information om marknadsaktörernas antaganden. (Delcitat IFRS 13.89)
- (41) Nuvärdesbaserade metoder kan användas för att uppskatta det aktuella marknadspriset på eget kapitalinstrument för vilka det inte finnas några observerbara priser.

6.2.2 Förvaltningsfastigheter

- (42) Företaget kan redovisa förvaltningsfastigheter antingen till anskaffningsvärde eller till verkligt värde. Väljs redovisning till verkligt värde ska alla förvaltningsfastigheter värderas enligt samma metod.

- (43) Enligt 8 § 1 mom. i FMF (150/2007) betraktas marknadsvärdet, om detta motsvarar det faktiska marknadsläget och balansdagens förhållanden, som verkligt värde för förvaltningsfastigheter.
- (44) I 8 § 2 mom. i FMF (150/2007) föreskrivs att i en situation som avviker från 1 mom. får som verkligt värde betraktas nuvärdet av de nettokassaflöden som väntas uppkomma genom fastighetstillgångarna, om dessa kan värderas på ett tillförlitligt sätt.

FÖRESKRIFT (styckena 45–52)

- (45) Bedömningen av verkligt värde får inte påverkas av särskilda villkor och omständigheter såsom en ovanlig finansiering, sale and leaseback-avtal eller särskilda villkor som utlovats av personer med anknytning till transaktionen. (Delcitat IAS 40.36 (2004))
- (46) Den bästa uppgiften om ett verkligt värde erhålls normalt från aktuella priser på en aktiv marknad för likartade fastigheter, med samma läge och i samma skick, och som är föremål för likartade hyresavtal och andra avtal. Företaget ska omsorgsfullt identifiera förekommande olikheter beträffande fastighetens karaktär, läge och skick eller i villkoren i hyresavtal och andra avtal som är förknippade med fastigheten. (IAS 40.45 (2004))
- (47) Verkligt värde är knutet till en viss tidpunkt. Eftersom marknadsvillkoren kan förändras, kan det belopp som redovisas som verkligt värde visa sig vara felaktigt eller ej tillämpligt om det uppskattades vid en annan tidpunkt. Definitionen av verkligt värde utgår också från att parterna fullgör sina respektive prestationer samtidigt, utan möjlighet att göra en sådan omförhandling av priset som skulle kunna ske i en transaktion mellan kunniga, intresserade och oberoende parter, om tidpunkterna för ingående och genomförande av avtalet skiljer sig åt. (IAS 40.39 (2004))
- (48) När det verkliga värdet av en förvaltningsfastighet fastställs, undviker företaget dubbel inräkning av sådana tillgångar och skulder som särredovisas. Exempelvis:
- Utrustning såsom hissar eller luftkonditioneringsanläggningar utgör ofta en integrerad del av en byggnad och ingår därför normalt i det verkliga värdet på förvaltningsfastigheten i stället för att redovisas separat som enskilda materiella anläggningstillgångar.
 - Om ett kontor hyrs ut möblerat, ingår normalt det verkliga värdet för möblerna i det verkliga värdet för kontoret eftersom hyresinkomsterna avser det möblerade kontoret. När möbler ingår i förvaltningsfastighetens verkliga värde, redovisar inte företaget möblerna som separata tillgångar.
 - Förutbetalda eller upplupna hyresinkomster enligt ett operationellt leasingavtal ingår inte i förvaltningsfastighetens verkliga värde, eftersom de redovisas som separata skulder respektive tillgångar.
 - Det verkliga värdet av en förvaltningsfastighet som innehas genom ett leasingavtal återspeglar förväntade kassaflöden (inklusive hyror som väntas flyta in). Detta innebär att om en erhållen värdering av en fastighet exkluderar de betalningar som förväntas bli erlagda, måste eventuella redovisade leasingskulder inräknas för att det verkliga värdet av förvaltningsfastigheten ska kunna fastställas. (IAS 40.50)
- (49) I avsaknad av aktuella priser på en aktiv marknad enligt beskrivningen ovan, beaktar företaget uppgifter av skilda slag, inklusive

- aktuella priser på en aktiv marknad för fastigheter av annat slag, i annat skick och med annat läge (eller som omfattas av avvikande hyresavtal eller andra avtal), vilka justerats med hänsyn till dessa skillnader
- senaste priser för liknande fastigheter på mindre aktiva marknader efter det att justeringar gjorts för att beakta eventuella förändringar i ekonomiska förutsättningar, som skett sedan de senaste transaktionerna. (IAS 40.46a och 46b (2004)).

(50) Uppskattningarna av de framtida betalningsströmmarna till nuvärde baseras på villkoren i befintliga hyresavtal och andra avtal och (om möjligt) på externa faktorer såsom aktuella marknadshyror för liknande fastigheter med samma läge och i samma skick. (Delcitat IAS 40.46c (2004))

(51) Som diskonterings-sats används en räntesats som återspeglar marknadens bedömning av osäkerheten i storleken på, och tidpunkten för, framtida betalningar. (Delcitat IAS 40.46c (2004))

(52) Uppskattningar och diskonterings-satser enligt ovan kan i vissa fall leda till skilda bedömningar av en förvaltningsfastighets verkliga värde. I sådana fall gör företaget en analys av orsakerna till skillnaderna för att på så sätt komma fram till det mest sannolika värdet inom ett intervall av rimliga värden. (IAS 40.47 (2004))

6.3 Redovisning av förändringar i verkligt värde

(53) Förändringar i det verkliga värdet av finansiella instrument, förvaltningsfastigheter och aktier och andelar i förvaltningsfastigheter kan bero på

- en skillnad mellan anskaffningsvärdet vid förvärvstidpunkten och det verkliga värdet vid slutet av perioden eller
- en skillnad mellan det redovisade verkliga värdet vid början av perioden och det verkliga värdet vid slutet av perioden.

6.3.1 Finansiella instrument

FÖRESKRIFT (styckena 54–56)

(54) Beroende på typen av finansiella tillgångar eller finansiella skulder redovisas förändringar i verkligt värde antingen i resultatet eller mot eget kapital i fonden för verkligt värde.

(55) Förändringarna resultatförs när instrumentet är

- en finansiell tillgång eller skuld som innehas för handel
- en post som redovisas enligt valmöjligheten att redovisa till verkligt värde
- ett finansiellt derivat som inte säkringsredovisas enligt avsnitt 5.12
- ett finansiellt derivat som enligt avsnitt 5.12 redovisas som en säkring av verkligt värde.

(56) Förändringarna redovisas i fonden för verkligt värde när instrumentet är

- en finansiell tillgång som kan säljas
- ett finansiellt derivat som enligt avsnitt 5.12 redovisas som en säkring av kassaflöde.

6.3.2 Förvaltningsfastigheter

- (57) Som räkenskapsperiodens intäkt eller kostnad bokförs enligt 153 § 3 mom. i KIL differensen mellan det verkliga värdet vid bokslutstidpunkten och bokslutsvärdet i föregående bokslut för en förvaltningsfastighet eller, om denna egendom har anskaffats under räkenskapsperioden, differensen till anskaffningsvärdet.

7 Materiella och immateriella tillgångar

7.1 Immateriella tillgångar

- (1) Enligt 5 kap. 5 a § 1 mom. i bokföringslagen (BFL, delcitat) ska anskaffningsutgiften för koncessioner, patent, licenser, varumärken och liknande rättigheter och tillgångar aktiveras.
- (2) Enligt 5 kap. 8 och 11 § i BFL (delcitat) får utvecklingsutgifter och andra utgifter med lång verkningstid aktiveras med iakttagande av särskild försiktighet.
- (3) Enligt 5 kap. 5 a § 2 mom. och 8 § 2 mom. i BFL ska de aktiverade anskaffnings- och utvecklingsutgifterna för immateriella tillgångar avskrivas under sin verkningstid enligt plan inom högst fem år, om inte en längre avskrivningstid, högst 20 år, av särskild anledning kan anses överensstämja med god bokföringssed.

FÖRESKRIFT (stycke 4)

- (4) När anskaffningsutgifter för inköpta programvaror aktiveras ska de tas upp i gruppen immateriella tillgångar som immateriella rättigheter till den del det är fråga om licenser eller andra motsvarande rättigheter och till övriga delar som övriga utgifter med lång verkningstid. Om anskaffningsutgifterna för programvaror ingår i anskaffningsutgiften för en maskinvara får de med beaktande av väsentlighetsprincipen tas upp i sin helhet även bland materiella tillgångar (maskiner och inventarier).

7.2 Materiella tillgångar

7.2.1 Förvaltningsfastigheter och aktier och andelar i förvaltningsfastigheter

- (5) Som materiella tillgångar ska företagen under tillsyn redovisa fastigheter och aktier och andelar i fastighetsbolag (aktiebolag enligt 1 eller 2 § i lagen om bostadsaktiebolag). De kan innehas för att inrymma företagets egna lokaler som rörelsefastigheter eller innehas i investeringssyfte. Sådana fastigheter och aktier och andelar i fastighetsbolag som innehas i investeringssyfte kallas förvaltningsfastigheter.

FÖRESKRIFT (stycke 6)

- (6) Aktier och andelar i fastighetsbolag som inte är bostadsaktiebolag enligt 1 eller 2 § i lagen om bostadsaktiebolag redovisas som materiella tillgångar med fastigheter och fastighetsbolagsaktier och -andelar särredovisade efter användningssyfte.

Definition av förvaltningsfastighet

FÖRESKRIFT (stycke 7)

- (7) Med förvaltningsfastigheter avses fastigheter eller fastighetsbolagsaktier som innehas i syfte att generera hyresinkomster eller värdestegring eller en kombination av dessa snarare än för användning i produktionen eller tillhandahållandet av varor och tjänster eller för administrativa ändamål eller försäljning i den löpande verksamheten. (Delcitat IAS 40.5)

ANVISNING (stycke 8)

- (8) Exempel på förvaltningsfastigheter:
- Mark som innehas snarare för att ge en långsiktig värdestegring än för en snar försäljning i den löpande verksamheten. Byggnader i företagets ägo som hyrs ut enligt ett eller flera operationella leasingavtal.
 - Outhyrda byggnader som innehas för att hyras ut enligt ett eller flera operationella leasingavtal.
 - Förvaltningsfastigheter som byggs om för att också efter ombyggnaden användas som förvaltningsfastigheter.

FÖRESKRIFT (stycke 9)

- (9) Vissa fastigheter består av en del som innehas för att generera hyresintäkter eller värdestegring och en annan del som innehas för att användas i produktionen eller tillhandahållandet av varor och tjänster eller för administrativa ändamål. Om delarna kan säljas var för sig, redovisas delarna var för sig. Om delarna inte kan säljas var för sig, utgör fastigheten en förvaltningsfastighet endast om en obetydlig del utnyttjas i produktionen eller för tillhandahållande av varor eller tjänster eller för administrativa syften. (Delcitat IAS 40.10)

ANVISNING (stycke 10)

- (10) Om en del av en fastighet inte kan säljas för sig kan något värde inte heller fastställas för delen, som då inte kan värderas eller redovisas som en fristående materiell tillgång.

FÖRESKRIFT (styckena 11–12)

- (11) I vissa fall förekommer att ett företag erbjuder andra tjänster åt dem som utnyttjar företagets fastigheter. Företaget behandlar en sådan fastighet som en förvaltningsfastighet om tjänsterna svarar för en obetydlig del av det totala avtalet. Ett exempel är när ägaren till en kontorsfastighet erbjuder hyresgästerna övervakning och löpande underhåll. (IAS 40.11)
- (12) Om företaget äger fastigheter som hyrs ut till och utnyttjas av moderföretaget eller ett annat dotterföretag, kan en sådan fastighet inte utgöra en förvaltningsfastighet i koncernredovisningen, eftersom fastigheten ur koncernens synvinkel är en rörelsefastighet. I det företag som äger fastigheten kan emellertid fastigheten utgöra en förvaltningsfastighet om den motsvarar definitionen på en förvaltningsfastighet, och därför redovisar företaget i egenskap av leasegivare fastigheten som en förvaltningsfastighet i sin egen årsredovisning. (IAS 40.15)

Värdering vid anskaffningstillfället

FÖRESKRIFT (styckena 13–15)

- (13) En förvaltningsfastighet ska vid första redovisningstillfället redovisas till anskaffningsvärde enligt 4 kap. 5 § i BFL.
- (14) Till anskaffningsvärdet (som i finsk lagstiftning går under benämningen anskaffningsutgift) räknas de rörliga utgifterna för anskaffning av en tillgång. I anskaffningsvärdet får också inräknas fasta utgifter och ränteutgifter enligt 4 kap. 5 § i BFL. När en förvaltningsfastighet redovisas till sitt verkliga värde får ränteutgifterna däremot inte aktiveras.
- (15) Anskaffningsvärdet för en förvaltningsfastighet som ägaren själv låtit uppföra utgörs av kostnaderna vid den tidpunkt då alla arbeten slutförts. Fram till den tidpunkten redovisas fastigheten som övriga materiella tillgångar. Från och med den tidpunkten blir fastigheten förvaltningsfastighet.

Efterföljande värdering

- (16) Förvaltningsfastigheter som enligt 153 § 1 mom. i kreditinstitutslagen (KIL) redovisats som materiella tillgångar får tas upp till verkligt värde per balansdagen.

FÖRESKRIFT (styckena 17–19)

- (17) Företag som redovisar förvaltningsfastigheter till verkligt värde ska tillämpa samma värderingsprincip på alla sådana tillgångar i alla företag i koncernen.
- (18) Företaget kan alltså välja att redovisa alla sina förvaltningsfastigheter antingen till verkligt värde eller till anskaffningsvärde. Den valda redovisningsprincipen ska enligt de allmänna bokslutsprinciperna i 3 kap. 3 § i BFL tillämpas konsekvent. Avvikelse från redovisning till verkligt värde får göras endast i särskilda fall när verkligt värde inte går att fastställa på ett tillförlitligt sätt.

Verkligt värde

- (19) Verkligt värde är det pris till vilket en fastighet skulle kunna överlåtas mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Det verkliga värdet för en fastighet kan baseras på marknadsvärdet, företagets egna bedömningar eller på värderingar av en utomstående värderingsman. Principerna för redovisning till verkligt värde beskrivs i kapitel 6 i dessa föreskrifter och anvisningar.

ANVISNING (stycke 20)

- (20) Framför allt under osäkra och föränderliga marknadsförutsättningar är det befogat att anlita utomstående värderare.

FÖRESKRIFT (stycke 21)

- (21) En utomstående värderingsman ska vara oberoende med erkända och relevanta kvalifikationer och med aktuella kunskaper i värdering av fastigheter av den typ och med det läge som är aktuellt.

ANVISNING (styckena 22–23)

- (22) Bland annat följande faktorer avgör om utomstående värderingsmän ska anlitas eller ej:

- fastighetens betydelse/väsentlighet i årsredovisningen
- fastighetstyp och användningssyfte
- förändringar/fluktuationer i fastighetens verkliga värde (konjunkturkänslighet)
- allmänna konjunkturer och marknadsförändringar
- företagets egen erfarenhet och kompetens
- kostnad/nytta av värderingsinstrumentet.

(23) Oavsett om värderingen av förvaltningsfastigheternas verkliga värde utförs internt eller av en utomstående värderingsman ska rekommendationerna i IVS (International Valuation Standards) utgivna av IVSC (International Valuation Standards Committee) följas.

FÖRESKRIFT (styckena 24–25)

(24) Skillnaden mellan verkligt värde och redovisat värde (eller anskaffningsvärde om fastigheten förvärvats under räkenskapsperioden) ska redovisas som intäkt eller kostnad för räkenskapsperioden.

(25) På förvaltningsfastigheter som tagits upp till verkligt värde redovisas inga avskrivningar.

ANVISNING (stycke 26)

Byte till verkligt värde

(26) Enligt 8 § 3 mom. i finansministeriets förordning 150/2007 (FMF (150/2007)) ska de förändringar i det verkliga värdet som härrör från tidigare räkenskapsperioder redovisas som eget kapital under den räkenskapsperiod då den bokföringsskyldige övergår till att tillämpa den värdering till verkligt värde som avses i 153 § i KIL.

FÖRESKRIFT (stycke 27)

(27) Företaget ska dokumentera den använda metoden för beräkning av verkligt värde.

Anskaffningsvärde

FÖRESKRIFT (styckena 28–31)

(28) Företag som väljer att redovisa förvaltningsfastigheter till anskaffningsvärde ska värdera alla sina förvaltningsfastigheter till anskaffningsvärde. Företaget ska dock i årsredovisningen uppge det verkliga värdet på sitt bestånd av förvaltningsfastigheter.

(29) Fastigheterna ska värderas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

(30) Fastighetens anskaffningsvärde ska avskrivas (resultatföras som kostnad) systematiskt över tillgångens nyttjandeperiod. Avskrivningsmetoden ska spegla de framtida ekonomiska fördelarna av fastigheten. Från det avskrivningsbara beloppet (anskaffningsvärdet) ska avräknas fastighetens restvärde. Nyttjandeperiod är den tid under vilken företaget räknar med att få avkastning från fastigheten.

- (31) Företaget ska vid slutet av räkenskapsperioden dokumentera och se över kriterierna för nyttjandeperiod, avskrivningsmetod och restvärde. Avskrivningsplanen ska revideras och avskrivningarna för perioden korrigeras om översynen ger anledning till det.

Nedskrivningar

FÖRESKRIFT (styckena 32–33)

- (32) Vid redovisning till anskaffningsvärde ska företaget i samband med varje årsredovisning bedöma om det finns tecken på ett nedskrivningsbehov för förvaltningsfastigheterna. Tecken på nedskrivningsbehov är ett markant lägre marknadsvärde eller bevis på inkurans eller fysisk skada.
- (33) Om den sannolika framtida inkomsten från en förvaltningsfastighet varaktigt är lägre än det ännu oavskrivna anskaffningsvärdet, ska tillgången skrivas ned med skillnaden och nedskrivningen kostnadsföras.

Uppskrivning

FÖRESKRIFT (styckena 34–35)

- (34) Förvaltningsfastigheter som redovisas till anskaffningsvärde får skrivas upp enligt 5 kap. 17 § i BFL. Endast tillgångar som inte avskrivs enligt plan kan skrivas upp, dvs. mark eller vattenområden eller värdepapper som inte är finansiella instrument. Ett uppskrivningsvillkor är att det sannolika försäljningsvärdet på balansdagen varaktigt är väsentligt högre än det ursprungliga anskaffningsvärdet.
- (35) Försäljningsvärdet och uppskrivningsbehovet ska fastställas med konsekvens och särskild försiktighet. Uppskrivningskriterierna och metoden för beräkning av försäljningsvärdet ska dokumenteras oavsett om värderingen utförs internt eller av en oberoende värderingsman med erkända och relevanta kvalifikationer.

ANVISNING (stycke 36)

- (36) Vid bedömning av uppskrivningsbehovet bör rekommendationerna i IVS (International Valuation Standards) utgivna av IVSC (International Valuation Standards Committee) följas.

FÖRESKRIFT (styckena 37–38)

- (37) Uppskrivningen ska redovisas som en ökning av anskaffningsvärdet på mark eller aktier och andelar i fastigheter och mot eget kapital i uppskrivningsfonden.
- (38) Uppskrivningsbehovet ska ses över i samband med varje årsredovisning och uppskrivningar som visar sig obefogade ska återföras.

Borttagande från balansräkningen

FÖRESKRIFT (styckena 39–40)

- (39) En förvaltningsfastighet ska inte längre redovisas som tillgång i balansräkningen när den avyttras eller när den slutgiltigt tas ur bruk och några framtida ekonomiska fördelar inte väntas uppkomma vid en avyttring. (IAS 40.66)

- (40) Vinst eller förlust till följd av en utrangering eller avyttring av en förvaltningsfastighet ska utgöras av skillnaden mellan vad som erhållits vid avyttringen och tillgångens redovisade värde och ska redovisas i resultaträkningen under den period när utrangeringen eller avyttringen sker. (IAS 40.69)

7.2.2 Rörelsefastigheter och aktier och andelar i rörelsefastigheter

- (41) Rörelsefastigheter är enligt detaljmotiveringen till 37 § i kreditinstitutslagen (1607/1993), som upphävdes genom kreditinstitutslagen (121/2007), fastigheter som innehas av företaget (ägare eller leasetagare genom ett finansiellt leasingavtal) för produktion av varor eller tjänster eller för administrativa ändamål.

Värdering vid anskaffningstillfället

- (42) Rörelsefastigheter ska redovisas till anskaffningsvärde, som i lagen kallas anskaffningsutgift, enligt 4 kap. 5 § i BFL.

Efterföljande värdering

FÖRESKRIFT (styckena 43–45)

- (43) Rörelsefastigheter ska redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för avskrivningar enligt plan och nedskrivningar.
- (44) Fastighetens anskaffningsvärde ska avskrivas (resultatföras som kostnad) systematiskt över tillgångens nyttjandeperiod. Avskrivningsmetoden ska spegla de framtida ekonomiska fördelarna av fastigheten. Från det avskrivningsbara beloppet (anskaffningsvärdet) ska avräknas fastighetens restvärde. Nyttjandeperiod är den tid under vilken företaget använder fastigheten för sin egen verksamhet.
- (45) Företaget ska vid slutet av räkenskapsperioden dokumentera och se över kriterierna för nyttjandeperiod, avskrivningsmetod och restvärde. Avskrivningsplanen ska revideras och avskrivningarna för perioden korrigeras om översynen ger anledning till det.

Uppskrivning

FÖRESKRIFT (styckena 46–47)

- (46) Företaget får skriva upp rörelsefastigheter enligt 5 kap. 17 § i BFL. Endast tillgångar som inte avskrivs enligt plan kan skrivas upp, dvs. mark eller vattenområden eller värdepapper som inte är finansiella instrument. Ett uppskrivningsvillkor är att det sannolika försäljningsvärdet på balansdagen varaktigt är väsentligt högre än det ursprungliga anskaffningsvärdet.
- (47) Försäljningsvärdet och uppskrivningsbehovet ska fastställas med konsekvens och särskild försiktighet. Uppskrivningskriterierna och metoden för beräkning av försäljningsvärdet ska dokumenteras oavsett om värderingen utförs internt eller av en oberoende värderingsman med erkända och relevanta kvalifikationer.

ANVISNING (stycke 48)

- (48) Vid bedömning av uppskrivningsbehovet bör rekommendationerna i IVS (International Valuation Standards) utgivna av IVSC (International Valuation Standards Committee) följas.

FÖRESKRIFT (styckena 49–50)

- (49) Uppskrivningen ska redovisas som en ökning av anskaffningsvärdet på mark eller aktier och andelar i fastigheter och mot eget kapital i uppskrivningsfonden.
- (50) Uppskrivningsbehovet ska ses över i samband med varje årsredovisning och uppskrivningar som visar sig obefogade ska återföras.

Borttagande från balansräkningen

FÖRESKRIFT (styckena 51–52)

- (51) En rörelsefastighet ska inte längre redovisas som tillgång i balansräkningen när den avyttras eller när den slutgiltigt tas ur bruk och några framtida ekonomiska fördelar inte väntas uppkomma vid en avyttring.
- (52) Vinst eller förlust till följd av borttagande från balansräkningen ska utgöras av skillnaden mellan vad som erhållits vid avyttringen och tillgångens redovisade värde och ska redovisas i resultaträkningen. Eventuella uppskrivningar ska först återföras.

7.2.3 lanspråktaga fastigheter och fastighetsaktier och andelar som utgjort säkerhet för fordran

FÖRESKRIFT (stycke 53)

- (53) Ett fastighetsinnehav som utgjort säkerhet redovisas som en tillgång först när det har överlåtits till företaget (jfr avsnitt 5.7.3 "Nedskrivning och icke indrivningsbara finansiella tillgångar"). När säkerheten tas i anspråk ska företaget bestämma fastighetens framtida användning, som avgör i vilken tillgångspost fastigheten sedan redovisas. Värderingsmetoden beror på tillgångsslaget.

8

Verksamhetsberättelse

8.1 Lagstiftning

- (1) Företagen under tillsyn ska enligt 150 § i kreditinstitutslagen (KIL) till sitt bokslut bifoga en verksamhetsberättelse med information om viktiga omständigheter som gäller verksamhetens utveckling.
- (2) Enligt 150 § i KIL ska företag som omfattas av kapitaltäckningskrav enligt kreditinstitutslagen till sin verksamhetsberättelse bifoga en kapitaltäckningsanalys med information om sin kapitalbas enligt 45–48 § och kapitalkrav enligt 55 § 1 mom. i KIL.
- (3) Enligt 155 § 2 mom. i KIL ska verksamhetsberättelsen för ett moderbolag innehålla information om koncernens verksamhet och kapitaltäckning.
- (4) Närmare bestämmelser om verksamhetsberättelsen finns i finansministeriets förordning om bokslut, koncernbokslut och verksamhetsberättelse i kreditinstitut och värdepappersföretag (FMF (150/2007)). Bestämmelser om allmänna uppgifter som ska anges i verksamhetsberättelsen finns i förordningens 16 § och bestämmelser om uppgifter som ska anges finns i 17 §.
- (5) Övriga bestämmelser om verksamhetsberättelsen finns i
 - 3 kap. 1 § 5–6 mom. i bokföringslagen (1336/1997, BFL). Dessutom ska följande anvisningar och författningar följas:
 - Om företaget under tillsyn är ett aktiebolag ska det upprätta sin verksamhetsberättelse enligt 8 kap. 1 § 2–3 mom., 2 §, 5 § 1 mom., 3 mom. 1 punkten och 4 mom. samt 7–8 § i aktiebolagslagen (624/2006, ABL).
 - Om företaget under tillsyn är ett andelslag ska det upprätta sin verksamhetsberättelse enligt 6 kap. 7 § 2 mom. i lagen om andelslag (1488/2001, AnIL).
 - Om företaget under tillsyn är en sparbank ska det upprätta sin verksamhetsberättelse enligt 130 a § 1 mom. i sparbankslagen (1502/2001, SBL).
 - Hypoteksföreningar upprättar sin verksamhetsberättelse enligt 20 a § i lagen om hypoteksföreningar.

8.2 Nationella rekommendationer

- (6) Verksamhetsberättelsen ska dessutom upprättas enligt avsnitt 2.11 (personal) och 2.12 (miljöfaktorer) i bokföringsnämndens allmänna anvisning av den 12 september 2006 om upprättande av verksamhetsberättelse, om sådan information är väsentlig för att beskriva företagets verksamhet.

8.3 Verksamhetsberättelse för IFRS-företag

FÖRESKRIFT (styckena 7–8)

- (7) Om ett företags aktier, aktierelaterade värdepapper eller därmed jämförbara värdepapper tas upp till handel på en reglerad marknad, ska företaget under tillsyn upprätta sin verksamhetsberättelse enligt kapitel 7 om verksamhetsberättelse i Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar x/2012 om informationskyldighet för emittenter. Dessutom ska företaget under tillsyn informera om kapitaltäckningen enligt avsnitt 8.7 i dessa föreskrifter och anvisningar. Företaget under tillsyn ska rapportera sina nyckeltal enligt kapitel 8 om nyckeltal i föreskrifterna och anvisningarna x/2012 utom uppgifterna enligt avsnitt 8.4 om finansiella nyckeltal, som företaget ska rapportera enligt avsnitt 8.6.2, stycke 38 i dessa föreskrifter och anvisningar.
- (8) Om företagets obligationer, övriga skuldförbindelser eller andra värdepapper (t.ex. warranten) tas upp till handel på en reglerad marknad och om företagets hemstat för den regelbundna informationsskyldigheten enligt 7:3 § i värdepappersmarknadslagen (VML) är Finland, ska företaget under tillsyn upprätta sin verksamhetsberättelse enligt kapitel 7 om verksamhetsberättelse i föreskrifterna och anvisningarna x/2012 om informationsskyldighet för emittenter på det sätt som beskrivs närmare i avsnitt 12.3.1 i föreskrifterna och anvisningarna x/2012. Företaget under tillsyn ska också följa bestämmelserna om verksamhetsberättelse i värdepappersmarknadslagen och i 9–11 § i finansministeriets förordning (xxx/2012). Företaget under tillsyn ska ytterligare följa tillämpliga bestämmelser om verksamhetsberättelser i bokföringslagen och relevant associationsrätt. Vidare ska företaget under tillsyn lämna uppgifter i sin verksamhetsberättelse enligt avsnitt 8.6 om uppgifter om verksamhet och finansiell ställning i dessa föreskrifter och anvisningar med undantag av uppgifterna enligt avsnitt 8.6.2 samt uppgifter om kapitaltäckningen enligt avsnitt 8.7. Företaget under tillsyn ska rapportera sina nyckeltal enligt avsnitten 8.2–8.3 i föreskrifterna och anvisningarna x/2012 och avsnitt 8.6.2, stycke 38 i dessa föreskrifter och anvisningar.

8.4 Principer för verksamhetsberättelsen

8.4.1 Överensstämmelse med bokslutet

FÖRESKRIFT (styckena 9–10)

- (9) Verksamhetsberättelsen ska ge en bild som överensstämmer med bokslutet. Verksamhetsberättelsen får inte innehålla uppgifter som står i strid med bokslutet.
- (10) I verksamhetsberättelsen ska användas samma begrepp och terminologi som i bokslutet.

8.4.2 Komplement och förklaringar till bokslutet

ANVISNING (styckena 11–13)

- (11) Verksamhetsberättelsen bör komplettera och förklara de uppgifter som lämnas i bokslutet.
- (12) Verksamhetsberättelsen är ett komplement till bokslutet genom att företaget i den kan ge fördjupad information om olika poster i sitt bokslut och förklara hur omständigheter och händelser har påverkat olika poster.

- (13) Verksamhetsberättelsen kan också förtydliga bokslutet genom närmare upplysningar om företagets verksamhet, finansiella ställning och resultat. Även om upplysningarna inte ingår i bokslutet kan företaget anse att de behövs för att analysera det gångna räkenskapsåret och den framtida utvecklingen av verksamheten.

8.4.3 Ledningens perspektiv

ANVISNING (styckena 14–17)

- (14) Verksamhetsberättelsen bör spegla undertecknarnas, dvs. styrelsens och verkställande direktörens, syn på företagets verksamhet och utveckling.
- (15) Verksamhetsberättelsen ska utgå från samma antaganden och bedömningar som företagets strategi, ekonomiska mål och verksamhetsstyrning. Verksamhetsberättelsen ska också beskriva företagets syn på utvecklingen av verksamheten i förhållande till branschutvecklingen och branschförändringarna.
- (16) Verksamhetsberättelsen ska ge en översikt över det gångna räkenskapsåret och det som hänt under året. Men ofta är det också nödvändigt att belysa faktorer som påverkar företagets verksamhet i framtiden för att läsaren ska kunna se räkenskapsåren som ett kontinuum och bedöma hur och i vilken riktning verksamheten utvecklas på längre sikt.
- (17) Med utgångspunkt i den information som lämnas i verksamhetsberättelsen ska det vara möjligt att bedöma hur den framtida utvecklingen av verksamheten påverkas av det som hänt under räkenskapsåret.

8.4.4 Övriga principer

FÖRESKRIFT (styckena 18–19)

- (18) Informationen i verksamhetsberättelsen ska vara balanserad och fullständig med beaktande av verksamhetens omfattning och struktur.
- (19) Verksamhetsberättelsen för ett moderföretag ska också innehålla uppgifter om frågor som är väsentliga för utvecklingen av koncernens verksamhet. Om företaget är moderföretag i en koncern ska nyckeltalen gälla koncernen.

ANVISNING (styckena 20–21)

- (20) Både positiv och negativ information med relevans för verksamheten ska lämnas i verksamhetsberättelsen. Uppgifterna ska behandlas objektivt.
- (21) I verksamhetsberättelsen för moderföretaget i en koncern ska frågor som är väsentliga för koncernen betonas i stället för information om moderföretaget.

8.5 Verksamhetsberättelsens utformning

8.5.1 Tydlighet och sakområden

FÖRESKRIFT (stycke 22)

- (22) Verksamhetsberättelsen ska till sin utformning vara tydlig och begriplig. Verksamhetsberättelsen ska vara tydligt identifierbar och avgränsad från annan finansiell dokumentation i samma dokument.

ANVISNING (styckena 23–24)

- (23) Företagets ledning bestämmer den närmare utformningen av verksamhetsberättelsen. Verksamhetens art, omfattning och komplexitet, den valda strategin och omvärldshändelser bör speglas i verksamhetsberättelsens form och innehåll och i den redovisade informationen.
- (24) De saker som tas upp i verksamhetsberättelsen grupperas så att de blir begripliga och konsekventa. Till exempel uppgifterna om finansiell ställning och resultat och viktigare nyckeltal kan presenteras som en helhet oavsett enligt vilka regelverk de redovisas.

8.5.2 Var informationen ska lämnas

ANVISNING (styckena 25–28)

- (25) Det är i regel inte nödvändigt att lämna samma uppgifter både i bokslutet och i verksamhetsberättelsen.
- (26) Om föreskriven information inte lämnas i verksamhetsberättelsen bör där finnas en hänvisning till motsvarande information i bokslutet.
- (27) I verksamhetsberättelsen görs hänvisningar till information i bokslutet om begriplighet och tydlighet så kräver.
- (28) Vid en avvägning mellan att redovisa föreskriven information i verksamhetsberättelsen eller i bokslutet bör verksamhetsberättelsen ses å ena sidan som ett självständigt dokument och å andra sidan som ett dokument som kompletterar och förtydligar bokslutet.

Samband mellan information i bokslutet och verksamhetsberättelsen och information om kapitaltäckningen

- (29) Enligt 82–83 § i KIL är det möjligt att offentliggöra all föreskriven information om kapitaltäckningen eller delar av den i verksamhetsberättelsen och/eller bokslutet. Den information som ska offentliggöras om kapitaltäckningen är till sitt innehåll i vissa delar identisk med den information som ska lämnas i bokslutet och verksamhetsberättelsen.
- (30) Om företaget under tillsyn inkluderar informationen om kapitaltäckningen i sin verksamhetsberättelse eller i noterna till bokslutet enligt 82–83 § i KIL, behöver samma uppgifter inte lämnas dubbelt.

8.6 Uppgifter om verksamhet och finansiell ställning

- (31) Utöver uppgifter enligt 150 § i KIL krävs enligt FMF (150/2007) också uppgifter om verksamhet och finansiell ställning enligt avsnitten 8.6.1–8.6.8 i dessa föreskrifter och anvisningar.

8.6.1 Redogörelse över utvecklingen av verksamheten

- (32) Enligt 16 § 1 mom. 1 punkten i FMF (150/2007) ska i verksamhetsberättelsen ingå en redogörelse som ger en rättvisande bild av utvecklingen och resultatet av den bokföringsskyldiges verksamhet samt av den bokföringsskyldiges ställning, inklusive en beskrivning av de viktigaste framtida riskerna och osäkerhetsfaktorerna.
- (33) Enligt 16 § 4 mom. i FMF (150/2007) ska redogörelsen vara en balanserad och fullständig analys av utvecklingen och resultatet av den bokföringsskyldiges verksamhet och ställning, och den ska ta hänsyn till omfattningen och komplexiteten av den bokföringsskyldiges verksamhet. Analysen ska vid behov innehålla hänvisningar till och ytterligare upplysningar om de belopp som tas upp i årsbokslutet.

8.6.2 Finansiella nyckeltal och nyckeltal per aktie eller andel

- (34) Enligt 16 § 5 mom. i FMF (150/2007) ska i verksamhetsberättelsen anges nyckeltal som på ett lämpligt sätt beskriver hur den bokföringsskyldiges verksamhet, finansiella ställning och resultat har utvecklats. Enligt 16 § 6 mom. i FMF (150/2007) ska i fråga om nyckeltalen och de viktigaste posterna i resultat- och balansräkningen ingå en sådan tabell i verksamhetsberättelsen som upptar allra minst de tre senaste räkenskapsperioderna.

ANVISNING (stycke 35)

- (35) Om företaget inte har varit verksamt under tre hela räkenskapsperioder redovisas nyckeltalen för den tid verksamheten bedrivits.

FÖRESKRIFT (stycke 36)

- (36) Verksamhetsberättelsen ska också innehålla formlerna och principerna för uträkning av nyckeltalen. Företag som upprättar en koncernredovisning ska redovisa nyckeltal och viktigaste resultat- och balansposter för koncernen. Nyckeltalen anges i miljoner euro och procentsatser och relationstal med en decimal. Även om nyckeltalet blir negativt ska det redovisas.

ANVISNING (stycke 37)

- (37) Informationen i nyckeltalstabellen bör vara så jämförbar som möjligt mellan olika nyckeltal och olika år. Därför bör nyckeltalen för jämförelseåret alltid justeras i enlighet med redovisningsprinciperna för den senaste räkenskapsperioden. Företag som upprättar sin redovisning eller koncernredovisning enligt IFRS-reglerna får redovisa nyckeltal beräknade enligt standarderna endast för den period under vilken standarderna tillämpats, kompletterat med nyckeltal som beräknats för de föregående åren enligt nationella regler. För nyckeltalen ska tydligt anges vilka rapporteringsnormer som tillämpats på de respektive räkenskapsperioderna.

FÖRESKRIFT (stycke 38)

- (38) Som nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen och som viktigaste resultat- och balansposter ska åtminstone följande nyckeltal enligt punkterna 1–5 nedan rapporteras. I formlerna har använts benämningar på resultat- och balansposter enligt FMF (150/2007). Företag som upprättar årsredovisningen enligt IFRS ska beräkna nyckeltalen med motsvarande komponenter även om resultat- och balansposterna eventuellt har andra namn. Nyckeltalen bör kunna härledas direkt ur resultat- och balansposter och relaterade upplysningar i noterna.

1) Viktigaste resultat- och balansposter

I verksamhetsberättelsen ska redovisas viktiga resultat- och balansposter som är ändamålsenliga för branschen och som beskriver företagets verksamhet, lönsamhet och finansiella ställning. Företaget bestämmer vilka resultat- och balansposter som kan anses vara nyckeltal som uppfyller kriterierna ovan och som beskriver dess egen ekonomiska utveckling.

Om ett värdepappersföretag väljer omsättningen som en viktig resultatpost kan talet hämtas direkt från resultatposten "intäkter från investeringstjänster".

2) Avkastning på eget kapital i procent (ROE)

$$\frac{\text{Rörelsevinst/-förlust – Inkomstskatt}}{\text{Eget kapital och minoritetsandelar + Ackumulerade bokslutsdispositioner efter avdrag för uppskjuten (latent) skatteskuld (medelvärde av ingående och utgående balans för året)}} \times 100$$

3) Avkastning på totalt kapital i procent (ROA)

$$\frac{\text{Rörelsevinst/-förlust – Inkomstskatt}}{\text{Genomsnittlig balansslutning (medelvärde av ingående och utgående balans för året)}} \times 100$$

4) Soliditet i procent

$$\frac{\text{Eget kapital och minoritetsandelar + Ackumulerade bokslutsdispositioner efter avdrag för uppskjuten (latent) skatteskuld}}{\text{Balansslutning}} \times 100$$

Täljaren och nämnaren beräknas på balansdagens värden.

5) K/I-tal (före avskrivningar och nedskrivningar av koncerngoodwill)

Företag som upprättar sin resultaträkning enligt bilaga 1 till FMF (150/2007) ska beräkna relationstalet kostnad/intäkt på följande sätt:

$$\frac{\text{Administrationskostnader + Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar + Övriga rörelsekostnader}}{\text{Räntenetto + Intäkter från egetkapitalinstrument + Nettoprovisionsintäkter + Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet + Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas + Nettoresultat av säkringsredovisning + Nettointäkter från förvaltningsfastigheter + Övriga rörelsekostnader + Andel av intresseföretagens resultat (netto)}}$$

Företag som upprättar sin resultaträkning enligt bilaga 2 till FMF (150/2007) ska beräkna relationstalet kostnad/intäkt på följande sätt:

$$\frac{\text{Provisionskostnader} + \text{Räntekostnader} + \text{Administrationskostnader} + \text{Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar} + \text{Övriga rörelsekostnader}}{\text{Intäkter från investeringstjänster} + \text{Andel av intresseföretagens resultat (netto)}}$$

Företag som upprättar årsredovisningen enligt IFRS ska beräkna nyckeltalen med motsvarande komponenter även om resultat- och balansposterna har andra namn.

Effekter av skatt och uppskjuten skatt på nyckeltalen

FÖRESKRIFT (styckena 39–45)

- (39) I beräkningen av nyckeltalen 2–4 i avsnitt 8.6.2 ska följande skattefaktorer beaktas:
- (40) Som inkomstskatt i nyckeltalen ska beaktas såväl resultatförd inkomstskatt som eventuell uppskjuten skatt. Med inkomstskatt för räkenskapsperioden avses skatt som betalats, återburits, ska betalas eller ska återbäras för räkenskapsperioden eller för tidigare räkenskapsperioder. Med inkomstskatt avses skatter som hänför sig till den ordinarie verksamheten.
- (41) Om summan av de skatter som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder är väsentlig, ska detta anges i uppgifterna om nyckeltalen.
- (42) Om nyckeltalen beräknas på andra poster än de som redovisas i resultaträkningen, till exempel uppskjuten skatt, ska avvikelserna förklaras i uppgifterna om nyckeltalen.
- (43) Väsentliga uppskjutna skatteskulder och -fordringar ska redovisas i nyckeltalen enligt bokföringsnämndens allmänna anvisning av den 12 september 2006 om latent skatteskulder och skattefordringar.
- (44) Ackumulerade bokslutsdispositioner ska vid beräkning av nyckeltal alltid indelas i eget kapital och uppskjuten skatteskuld och behandlas som i formlerna.
- (45) IFRS-företagen ska beräkna skatterna för nyckeltalen enligt redovisningsprinciperna i IAS 12 "Inkomstskatter".

Nyckeltal per aktie eller andel

FÖRESKRIFT (stycke 46)

- (46) Företag som har emitterat aktier eller andelar som är föremål för allmän handel och på vilka finansministeriets förordning om regelbunden informationsskyldighet för värdepappersemitterter (xxx/2012) tillämpas, ska utöver de finansiella nyckeltalen enligt ovan dessutom redovisa nyckeltal per aktie eller andel enligt 2 kap. 5 § 2 mom. 2 punkten i nämnda förordning.

ANVISNING (stycke 47)

- (47) I 2 kap. 5 § 6 mom. i finansministeriets förordning (xxx/2012) föreskrivs att om ett sådant företag som avses i föregående stycke har uppgett ovan nämnda nyckeltal i bokslutet, kan företaget i verksamhetsberättelsen hänvisa till dem.

FÖRESKRIFT (stycke 48)

- (48) Resultatet per aktie ska beräknas och redovisas enligt IAS 33 "Resultat per aktie" före och efter utspädning. Bestämmelserna i IAS 33 – inklusive IAS 33.37 – om beräkning av antalet aktier tillämpas också på andra aktierelaterade nyckeltal som rapporteras.

8.6.3 Upplysningar om väsentliga händelser

- (49) Enligt 16 § 1 mom. 2 punkten i FMF (150/2007) ska verksamhetsberättelsen innehålla uppgifter om väsentliga händelser som inträffat under räkenskapsperioden och efter periodens utgång.

ANVISNING (styckena 50–51)

- (50) Väsentliga händelser kan vara bl.a. följande:
- väsentliga förändringar i verksamheten, t.ex. introduktion på nya marknader, verksamhet som inleds eller läggs ned inom någon rörelsegren
 - företagsförvärv
 - ändrade marknadsandelar
 - viktiga nya produkter
 - större omorganisationer
 - större investeringar
 - viktiga domstolsbeslut som gäller företaget
 - större nedskrivningar eller kreditförluster
 - viktiga framtidsplaner, såsom beslut om investeringar o.d.
- (51) Väsentliga händelser efter räkenskapsperiodens utgång är viktiga därför att de kan inverka på t.ex. bedömningen av företagets finansiella ställning och på besluten om utdelning. Det som framför allt ska rapporteras är händelser som väsentligt försämrar företagets likviditet eller andra verksamhetsvillkor, såsom större nedskrivningar, kreditförluster, kursförluster, skador eller andra motsvarande omständigheter. Väsentliga händelser kan också vara större lagändringar och rättsprocesser.

8.6.4 Upplysningar om den förväntade framtida utvecklingen

- (52) Enligt 16 § 1 mom. 3 punkten i FMF (150/2007) ska verksamhetsberättelsen innehålla upplysningar om den förväntade framtida utvecklingen.

FÖRESKRIFT (stycke 53)

- (53) Den påbörjade periodens förväntade framtida utveckling som redovisas i verksamhetsberättelsen ska baseras på ledningens framtidsvisioner och prognoser och på redan fattade beslut och konsekvenserna av dem. Företaget ska själv bedöma i vilken omfattning, till vilka delar och för hur lång tidsperiod framtidsutsikterna anges.

ANVISNING (styckena 54–55)

- (54) Även om flera osäkerhetsfaktorer i allmänhet är förknippade med utfallet av offentliggjorda framtidsutsikter bör företaget i regel redovisa framtidsutsikter eftersom ledningen har de bästa förutsättningarna att bedöma företagets framtida utveckling.
- (55) I redovisningen av framtidsutsikter bör företaget iakttä tillbörlig omsorg och försiktighet. Framtidsutsikterna bör vara välgrundade och de beräkningar som de bygger på bör redovisas. De främsta osäkerhetsfaktorerna i framtidsutsikterna bör offentliggöras.

8.6.5 Beskrivning av riskhanteringen

- (56) Enligt 16 § 1 mom. 5 punkten i FMF (150/2007) ska verksamhetsberättelsen innehålla uppgifter om de risker som anknyter till finansiella instrument och en redogörelse för målen och principerna för styrningen av dem, särskilt för kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och kassaflödesrisker. Informationskravet gäller också principerna för säkrande av varje huvudtyp av sådana planerade transaktioner där säkringsredovisning används.

FÖRESKRIFT (styckena 57–58)

- (57) Verksamhetsberättelsen ska innehålla information om riskhanteringsstrategier och riskhanteringsmetoder enligt följande:
- uppläggnings (struktur och organisation) av riskhanteringen som helhet och för olika riskkategorier
 - en beskrivning av riskstrategins koppling till verksamhetsplanen
 - större risker i verksamheten, beslutat risktagande och riskhantering, t.ex. limitsystem för olika typer av risker
 - beskrivningarna av riskhanteringsmål och -metoder ska också innehålla upplysningar om omfattningen av och innehållet i systemen för rapportering och mätning av riskerna i olika riskkategorier
 - metoder för olika riskkategorier för säkring och minskning av risker
 - riskhanteringsförmågan i förhållande till risktagandet och beskrivning av kapitaltäckningsfilosofin.
- (58) En separat redogörelse ska lämnas för extra riskfyllda eller komplexa finansiella instrument.

8.6.6 Förändringar i koncernstrukturen under perioden

- (59) Enligt 16 § 2 mom. i FMF (150/2007) ska verksamhetsberättelsen innehålla en redogörelse, om den bokföringsskyldige har blivit moderföretag eller har varit övertagande företag vid en fusion eller delning eller om den bokföringsskyldige har delats. I verksamhetsberättelsen ska eventuella utländska filialer och representationskontor uppges.

FÖRESKRIFT (stycke 60)

- (60) Också större företagsförvärv, fusioner och delningar efter periodens utgång ska redovisas. Likaså ska upplysningar lämnas om tidigare beslutade företagsförvärv, fusioner och delningar som inte genomförts.

ANVISNING (stycke 61)

- (61) Redogörelsen ska innehålla grundläggande information om det förvärvade, fusionerade eller delade företaget. Sådan information är i regel företagets namn, verksamhetsinriktning, omsättning eller annan uppgift om verksamhetens omfattning. Vidare ska skälet till företagsförvärvet, fusionen eller delningen uppges och de eventuella konsekvenserna för aktie- eller andelsägarnas och fordringsägarnas ställning.

8.6.7 Förslag till disposition av vinst och fritt eget kapital

- (62) Enligt 16 § 3 mom. i FMF (150/2007) ska i verksamhetsberättelsen ingå styrelsens förslag till åtgärder beträffande den bokföringsskyldiges vinst samt ett förslag till eventuell utdelning av övrigt fritt eget kapital.

ANVISNING (stycke 63)

- (63) Det utdelningsbara beloppet och resultatet för räkenskapsåret bör uppges i förslaget till disposition av resultat och fritt eget kapital, likaså väsentliga förändringar i företagets finansiella ställning efter räkenskapsårets utgång. Också styrelsens syn på effekten av den föreslagna utdelningen på företagets betalningsförmåga bör framgå. Utöver lagstiftningen kan bolagsordningen eller stadgarna innehålla bestämmelser som begränsar utdelningen eller förpliktar till utdelning och de bör då också redovisas.

8.6.8 Övrig information som ska anges i verksamhetsberättelsen

- (64) Enligt 16 § 6 mom. och 1 mom. 4 punkten i FMF (150/2007) ska också nyckeltal och andra uppgifter om övriga faktorer som kan ha betydelse för den bokföringsskyldiges verksamhet, såsom upplysningar om personalen, miljöfaktorer och forsknings- och utvecklingsverksamheten, vid behov redovisas i verksamhetsberättelsen.

ANVISNING (styckena 65–67)

- (65) Om informationen om personal och miljöfaktorer är väsentlig för företaget ska den redovisas enligt bokföringsnämndens allmänna anvisning av den 12 september 2006 om upprättande av verksamhetsberättelse.
- (66) I verksamhetsberättelsen bör man också beskriva de viktigaste forsknings- och utvecklingsprojekten samt deras betydelse för företagets verksamhet och förväntningar på den kommande utvecklingen, om de är väsentliga för verksamheten.
- (67) Också upplysningar om företagsstyrningen bör lämnas i verksamhetsberättelsen. Företag som har upprättat en företagsstyrningsrapport enligt rekommendationen om corporate governance kan hänvisa till den i sin verksamhetsberättelse.

8.7 Uppgifter om kapitaltäckningen

- (68) Enligt 150 § i KIL och 16 § 5 mom. i FMF (150/2007) ska verksamhetsberättelsen innehålla uppgifter om den bokföringsskyldiges kapitalbas enligt 45–48 § i KIL och kapitalkrav enligt 55 § 1 mom. i KIL.
- (69) Enligt 17 § 1 mom. i FMF (150/2007) ska i verksamhetsberättelsen anges hur den bokföringsskyldige genomför offentliggörandet av uppgifterna om kapitaltäckning enligt 82 § i KIL.
- (70) Enligt 17 § 1 mom. i FMF (150/2007) ska en bokföringsskyldig som hör till den sammanslutning som avses i 2 § i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker lämna motsvarande uppgifter enligt 82 § i KIL om sammanslutningens kapitaltäckning.

ANVISNING (styckena 71–73)

- (71) Uppgifter om kapitaltäckningen bör lämnas åtminstone per utgången av räkenskapsåret och föregående räkenskapsår.
- (72) När ett medlemskreditinstitut i sammanslutningen av inlåningsbanker inte behöver offentliggöra information enligt standard 4.5 "Skyldighet att offentliggöra information om kapitaltäckning" ska det i sin verksamhetsberättelse utöver sin kapitalbas och sitt kapitalkrav uppge hur sammanslutningen har uppfyllt sin informationsskyldighet enligt 82 § i KIL och var uppgifterna finns tillgängliga.
- (73) Bestämmelser om offentliggörande av information om kapitaltäckningen enligt 82 § i KIL, inklusive uppgifter om kapitalbas och kapitalkrav, finns i Finansinspektionens standard 4.5 "Skyldighet att offentliggöra information om kapitaltäckning".

FÖRESKRIFT (styckena 74–75)

- (74) Om kapitalbasen lämnas de uppgifter som föreskrivs i standard 4.5 "Skyldighet att offentliggöra information om kapitaltäckning", avsnitt 5.2 "Kapitalbas", tabell 2 "Kapitalbas".
- (75) Om kapitalkravet lämnas de uppgifter som föreskrivs i standard 4.5 "Skyldighet att offentliggöra information om kapitaltäckning", avsnitt 5.4 "Intern kapitalutvärdering och minimikapitalbas", tabell 3 "Intern kapitalutvärdering och minimikapitalbas".

ANVISNING (styckena 76–79)

- (76) Informationen om kapitaltäckningen bör också innehålla uppgift om kapitaltäckningsgraden (%).

Kapitaltäckningsgraden beräknas på följande sätt:

$$\frac{\text{Total kapitalbas}}{\text{Totalt kapitalkrav}} \times 8 \%$$

- (77) Vid beräkning av kapitaltäckningsgraden ska samma begrepp användas i täljaren och nämnaren som i standard RA4.8 "Rapportering av kapitalbas och kapitalkrav för kreditrisker, motpartsrisker, marknadsrisker och operativa risker", bilaga 1 "CA – Kapitalbas och kapitaltäckning".

Total kapitalbas = rad 01.

Totalt kapitalkrav = rad 40.

- (78) Informationen om kapitaltäckningen bör också innehålla uppgift om primärkapitalrelationen (%).

Primärkapitalrelationen beräknas på följande sätt:

$$\frac{\text{Totalt primärt kapital}}{\text{Totalt kapitalkrav}} \times 8 \%$$

- (79) Vid beräkning av relationstalen ska samma begrepp användas i täljaren och nämnaren som i standard RA4.8 "Rapportering av kapitalbas och kapitalkrav för kreditrisker, motpartsrisker, marknadsrisker och operativa risker", bilaga 1 "CA – Kapitalbas och kapitaltäckning".

Totalt primärt kapital för kapitaltäckningsändamål = rad 20.
Totalt kapitalkrav = rad 40.

FÖRESKRIFT (stycke 80)

- (80) För kapitalrelationstalen ska redovisas formler och beräkningsgrunder. Relationstal och procentsatser ska anges med minst en decimal noggrannhet.

ANVISNING (stycke 81)

- (81) Företag som har beslutat att mäta riskerna med modellen för ekonomiskt kapital bör också uppge de framräknade behovet av ekonomiskt kapital i euro.

8.7.1 Uppgifter om kapitaltäckningsstöd

- (82) Enligt 17 § 2 mom. i FMF (150/2007) ska i en inlåningsbanks verksamhetsberättelse ingå en redogörelse för bankens deltagande i kapitaltäckningsstöd som via säkerhetsfonden har beviljats banker som hör till samma säkerhetsfond.

FÖRESKRIFT (stycke 83)

- (83) Inlåningsbanken ska redovisa de totala garantiavgiftsförpliktelser som banken på basis av säkerhetsfondens understödsbeslut kan beräknas behöva infria i framtiden, om förpliktelserna är betydande i förhållande till bankens finansiella ställning.

ANVISNING (styckena 84–85)

- (84) Enligt 17 § 2 mom. i FMF (150/2007) ska en inlåningsbank som hör till den sammanslutning som avses i 2 § i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker dessutom lämna motsvarande uppgifter om deltagande i kapitaltäckningsstöd som har beviljats banker som hör till sammanslutningen, inbegripet uppgifter om det solidariska ansvar bland medlemskreditinstituten om vilket föreskrivs i kapitel 5 i nämnda lag.
- (85) I 17 § 3 mom. i FMF (150/2007) föreskrivs att om en inlåningsbank direkt eller genom en säkerhetsfond har erhållit offentligt bankstöd, ska en redogörelse för beloppet och de centrala villkoren ingå i verksamhetsberättelsen.

8.8 Verksamhetsberättelse för bokföringsskyldig som är aktiebolag

- (86) Enligt 8 kap. 5 § 3 mom. 1 punkten i ABL ska en bokföringsskyldig som är aktiebolag utöver informationen ovan uppge antalet aktier av varje aktieslag och bolagsordningens huvudsakliga bestämmelser om varje aktieslag.
- (87) Upplýsningar ska också lämnas om strukturella och finansiella arrangemang enligt 8 kap. 7 § 1 mom. 2–5 punkterna och om egna aktier enligt 8 § i ABL.

8.9 Verksamhetsberättelse för bokföringsskyldig som är andelslag

- (88) Enligt 6 kap. 7 § 2 mom. 4 punkten i AnL ska bokföringsskyldiga som har formen av andelslag utöver uppgifterna ovan i verksamhetsberättelsen lämna upplýsningar om totalt antal medlemmar och andelar vid räkenskapsperiodens början och slut, om stadgarna innehåller bestämmelser om medlemmarnas tillskottsplikt.

8.9.1 Verksamhetsberättelse för sammanslutningen av inlåningsbanker

FÖRESKRIFT (styckena 89–90)

- (89) Sammanslutningen av inlåningsbanker ska i sin verksamhetsberättelse redogöra för sammanslutningens art och juridiska struktur och sammanslutningens interna styr-, kontroll- och stödformer.
- (90) Verksamhetsberättelsen ska också innehålla uppgift om vilka kreditinstitut som under räkenskapsperioden blivit medlemmar i centralinstitutet eller avgått samt andra större förändringar i sammanslutningens omfattning och struktur.

8.10 Verksamhetsberättelse för finans- och försäkringskonglomerat

- (91) Kapitältäckningen i finans- och försäkringskonglomerat beräknas enligt statsrådets förordning om beräkning av ett finans- och försäkringskonglomerats kapitältäckning (1193/2004).
- (92) I verksamhetsberättelsen för ett finans- och försäkringskonglomerat lämnas de uppgifter som nämns i 5 § i statsrådets förordning om finans- och försäkringskonglomerats koncernbokslut (89/2002).

FÖRESKRIFT (styckena 93–95)

- (93) När kreditinstitutslagen och FMF (150/2007) tillämpas på verksamhetsberättelsen för moderföretag i finans- och försäkringskonglomerat ska verksamhetsberättelsen upprättas enligt dessa föreskrifter och anvisningar.
- (94) Utöver uppgifterna ovan ska verksamhetsberättelsen för finans- och försäkringskonglomerat som ett viktigt nyckeltal över den finansiella ställningen innehålla uppgift om konglomeratets kapitältäckning.
- (95) I verksamhetsberättelsen ska särredovisas 1) konglomeratets kapitalbas, 2) kapitalkravet för finansieringsrörelsen, 3) kapitalkravet för försäkringsrörelsen och 4) skillnaden mellan kapitalbasen och kapitalkraven för finansierings- och försäkringsrörelserna.

9 Koncernredovisning

FÖRESKRIFT (styckena 1–4)

- (1) Kreditinstitut eller värdepappersföretag som står under Finansinspektionens tillsyn och är moderföretag enligt bokföringslagen (BFL) ska upprätta ett koncernbokslut som en sammanställning av koncernföretagens bokslut. Moderföretaget ska i koncernbokslutet redovisa intresseföretag och samföretag (joint ventures) enligt bestämmelserna i bokföringslagen. Med dotterföretag, intresseföretag och samföretag avses dotter-, intresse- och samföretag enligt definitionerna i bokföringslagen. Dotterföretagen konsolideras enligt förvärvsmetoden, intresseföretagen enligt kapitalandelsmetoden och samföretagen på basis av den ägarandel som avses i 6 kap. 15 § i BFL.
- (2) Företag som redovisas i koncernen kan vara kreditinstitut, finansinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, tjänsteföretag eller andra företag.
- (3) Koncernbokslutet ska innehålla följande:
 - balansräkning
 - resultaträkning
 - finansieringsanalys
 - noter.
- (4) Företagen under tillsyn ska enligt 18 § i finansministeriets förordning om bokslut, koncernbokslut och verksamhetsberättelse i kreditinstitut och värdepappersföretag (FMF (150/2007)) upprätta en finansieringsanalys med jämförelsetal för året innan.

ANVISNING (stycke 5)

- (5) Finansieringsanalyser ska i första hand upprättas enligt standarden IAS 7 "Rapport över kassaflöden". Också bokföringsnämnden har den 30 januari 2007 utfärdat en allmän anvisning om upprättande av finansieringsanalys.

FÖRESKRIFT (stycke 6)

- (6) I moderföretagets verksamhetsberättelse som ska ingå i koncernredovisningen ska lämnas upplysningar om koncernen enligt kapitel 8 i dessa föreskrifter och anvisningar.

9.1 Skyldighet att upprätta koncernbokslut

FÖRESKRIFT (styckena 7–11)

- (7) Företagen under tillsyn ska upprätta ett koncernbokslut om de är moderföretag enligt bokföringslagen och har ett bestämmande inflytande enligt samma lag. Enligt aktiebolagslagen ska ett moderföretag alltid upprätta ett koncernbokslut, om det betalar ut medel till aktieägarna eller är ett publikt aktiebolag. Om ett moderandelslag återbetalar insatser, tilläggsinsatser eller placeringsinsatser, annars delar ut medel till medlemmarna eller andra innehavare av andelar, tilläggsandelar eller placeringsandelar, eller i fråga om kapitallån återbetalar kapital eller betalar ränta på lånet eller annan gottgörelse, ska ett koncernbokslut alltid upprättas.
- (8) När moderföretaget bedömer om det har ett sådant faktiskt bestämmande inflytande i ett företag för särskilt ändamål som avses 1 kap. 5 § 3 mom. i BFL, ska det också analysera alla sådana förhållanden avseende företaget för särskilt ändamål som tyder på att moderföretaget har ett bestämmande inflytande. Om moderföretaget får största delen av den ekonomiska nytta som uppstår genom företaget för särskilt ändamål eller står för huvuddelen av de risker som är förknippade med restvärdet eller ägandet av företagets tillgångar, har det i praktiken ett bestämmande inflytande.
- (9) I koncernbokslutet ska sammanställas moderföretagets och alla inhemska och utländska dotterföretags bokslut. Dotterföretagets bokslut konsolideras genom förvärvsmetoden enligt bokföringslagen.
- (10) Moderföretag som är dotterföretag till ett annat företag under tillsyn eller ett annat holdingföretag ska upprätta en koncernredovisning. Undantag kan göras endast om det finns grund för det i bokföringslagen och inget annat följer av koncernredovisningskravet i aktiebolagslagen eller lagen om andelslag.
- (11) Företag som är delägare i ett eller flera intresse- eller samföretag men inte i ett enda dotterbolag är inte skyldiga att upprätta koncernredovisningar. Företaget ska då i fråga om företag där ägarandelen är en femtedel eller mer i noterna uppge namn, hemort och ägarandel samt det egna kapitalet och räkenskapsperiodens vinst eller förlust enligt det senaste bokslutet. I sådana fall ska tilläggsupplysningar lämnas i noterna, om det allmänna kravet på en rättvisande bild gör det nödvändigt.

9.2 Koncernbokslutets omfattning

- (12) Enligt 6 kap. 3 § 1 mom. i BFL behöver ett dotterföretags bokslut inte tas med i koncernredovisningen, om
- 1) sammanställningen inte är nödvändig för att ge en rättvisande bild av koncernens resultat och ekonomiska ställning
 - 2) moderföretagets innehav i dotterföretaget är kortvarigt och avsett enbart att överlåtas vidare
 - 3) de uppgifter som är nödvändiga för att upprätta koncernbokslutet inte kan erhållas inom den tid som bestämts för upprättandet av bokslutet eller anskaffandet av uppgifterna medför oskäliga utgifter
 - 4) betydande och varaktiga hinder i väsentlig grad begränsar moderföretagets möjligheter att utöva inflytande i dotterföretaget.

- (13) I 6 kap. 3 § 2 mom. i BFL föreskrivs att om till koncernen hör flera sådana dotterföretag som avses i 1 mom. 1 punkten och koncernbokslutet inte ger en rättvisande bild av koncernens resultat och ekonomiska ställning i det fall att dotterföretagens bokslut skulle lämnas utanför koncernbokslutet, ska dotterföretagens bokslut tas med i koncernbokslutet.
- (14) Enligt 155 § 3 mom. i kreditinstitutslagen (KIL) får en koncerns dotter- eller ägarintresseföretag vars balansomslutning utgör mindre än en procent av moderföretagets senast fastställda balansomslutning och understiger 10 miljoner euro lämnas utanför det sammanställda koncernbokslutet. Om dotter- eller intresseföretagets balansomslutning sammanräknad med balansomslutningen för koncernens övriga dotter- och ägarintresseföretag utgör minst fem procent av koncernens balansomslutning, ska den ändå sammanställas med koncernbokslutet.
- (15) Enligt 32 § i FMF (150/2007) redovisas dotterförsäkringsbolag i koncernen enligt förordningen, om dotterföretagets branschandel är mindre än en tiondel av alla företag i finans- och försäkringsbranschen. Branschandelen bestäms enligt 4 § 2 mom. i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004).
- (16) I 155 § 4 mom. i KIL föreskrivs att om ett försäkringsbolag eller ett därmed jämförbart utländskt försäkringsföretag hör till ett kreditinstitut eller holdingföretags koncern, får koncernbokslutet utan hinder av 9 kap. i KIL upprättas i enlighet med 3 kap. i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004), om det är nödvändigt för att ge en rättvisande bild av koncernens rörelseresultat och finansiella ställning.

9.3 Principer för upprättande av koncernbokslutet

FÖRESKRIFT (stycke 17)

- (17) Utöver bestämmelserna i bokföringslagen, kreditinstitutslagen och dessa föreskrifter och anvisningar ska företagen i sin koncernredovisning i tillämpliga delar följa bokföringsnämndens allmänna anvisning av den 7 november 2006 om upprättande av koncernbokslut.

9.4 Finansiella leasingavtal

- (18) Enligt 4 § i FMF (150/2007) förutsätter behandlingen av ett avtal som ett finansiellt leasingavtal i enlighet med 155 § 1 mom. i KIL att avtalet uppfyller åtminstone en av följande förutsättningar:
- 1) Äganderätten till tillgången enligt avtalet övergår till hyrestagaren före hyrestidens utgång
 - 2) Hyrestagaren har rätt att köpa tillgången till ett pris som väntas vara så mycket lägre än tillgångens verkliga värde när rättigheten är tillgänglig att det, när avtalet uppkommer, är förhållandevis säkert att rättigheten kommer att utnyttjas
 - 3) Hyrestiden omfattar största delen av tillgångens sammanlagda ekonomiska livslängd, även om äganderätten inte skulle övergå
 - 4) Minimihyrornas nuvärde när avtalet börjar gälla utgör allra minst en väsentlig del av den leasade tillgångens verkliga värde
 - 5) De leasade tillgångarna är av sådan art att bara hyrestagaren kan använda dem utan ansevärd förändringar.

FÖRESKRIFT (styckena 19–23)

- (19) Ett finansiellt leasingavtal är ett leasingavtal vari de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Äganderätten kan, men behöver inte, slutligen övergå till leasetagaren. (IAS 17.4)
- (20) Om ett koncernföretag är leasegivare ska den tillgång som enligt ett finansiellt leasingavtal överförs till leasetagaren tas upp i koncernredovisningen som om den vore såld. Om koncernföretaget är leasetagare tas den leasade tillgången upp i koncernredovisningen som om den vore köpt.
- (21) Om företaget redovisar sina förvaltningsfastigheter till verkligt värde ska också förvaltningsfastigheter som leasats genom finansiella leasingavtal redovisas till verkligt värde i koncernredovisningen.
- (22) Värderingen och periodiseringen av finansiella leasingavtal ska ske enligt redovisningsstandardens IAS 17 "Leasingavtal". Varje finansiellt leasingavtal ska värderas för sig.
- (23) För värdering och periodisering av finansiella leasingavtal gäller följande definitioner (IAS 17.4):
- Bruttoinvestering i leasingavtal är summan av
 - de minimileaseavgifter som enligt ett finansiellt leasingavtal tillfaller leasegivaren och
 - ej garanterat restvärde som tillfaller leasegivaren.
 - Nettoinvestering i leasingavtal är bruttoinvesteringen i ett leasingavtal diskonterat till avtalets implicita ränta.
 - Ej intjänade finansiella intäkter är skillnaden mellan
 - bruttoinvesteringen i ett leasingavtal och
 - nettoinvesteringen i ett leasingavtal.
 - Minimileaseavgifter är de betalningar, exklusive variabla avgifter, serviceutgifter och skatter, som ska erläggas av leasetagaren till leasegivaren under leasingperioden, med tillägg av:
 - För en leasegivare, eventuellt restvärde som garanteras leasegivaren av
 - leasetagaren
 - till leasetagaren närstående part eller
 - en från leasegivaren fristående tredje part som har finansiella förutsättningar att infria de avtalade förpliktelserna
 - För en leasetagare, eventuellt belopp som garanteras av leasetagaren eller av till denne närstående företag.
 - Implicit ränta är den diskonteringsgrad som för leasegivaren vid leasingavtalets början resulterar i att summan av nuvärdena avseende
 - minimileaseavgifterna och ej garanterat restvärdeöverensstämmer med summan av det verkliga värdet för det leasade objektet och

leasegivarens eventuella direkta utgifter som uppstår då ett leasingavtal ingås.

9.4.1 Första redovisningen

FÖRESKRIFT (styckena 24–25)

- (24) Leasegivaren ska redovisa tillgångarna enligt ett finansiellt leasingavtal som fordran i balansräkningen, till ett belopp som motsvarar nettoinvesteringen enligt leasingavtalet. (IAS 17.36)
- (25) Vid leasingperiodens början ska leasetagare redovisa finansiella leasingavtal som tillgångar och skulder i balansräkningen. Vid leasingperiodens början redovisas tillgången och skulden till leasingobjektets verkliga eller till nuvärdet av minimileaseavgiften om detta är lägre, och båda dessa värden fastställs vid leasingperiodens början. Den diskonterings-sats som används vid beräkning av nuvärdet av minimileaseavgifterna är den implicita räntan om denna är känd. I annat fall används leasetagarens marginella låneränta. Leasetagarens eventuella direkta utgifter som uppstår då leasingavtalet ingås läggs till det belopp som redovisas som en tillgång. (IAS 17.20)

9.4.2 Efterföljande värdering

FÖRESKRIFT (styckena 26–28)

- (26) Leasegivaren ska fördela den finansiella intäkten så att en jämn förräntning erhålls på under varje period redovisad nettoinvestering. (IAS 17.39)
- (27) Leasetagaren ska fördela minimileaseavgifterna mellan ränta och amortering av skulden. Räntan ska fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Variabla avgifter ska redovisas som kostnader för de perioder i vilka de uppkommer. (IAS 17.25)
- (28) För leasetagaren resulterar ett finansiellt leasingavtal i både avskrivningar och räntekostnader som under varje period redovisas i resultaträkningen. Tillgångarna ska skrivas av enligt reglerna för avskrivningsbara tillgångar och periodens avskrivningar ska beräknas enligt bokföringsnämndens allmänna anvisning. Om det inte med rimlig grad av säkerhet kan fastställas att äganderätten övergår till leasetagaren vid slutet av leasingperioden ska objektet skrivas av till fullo under leasingperioden eller nyttjandeperioden om denna är kortare.

9.4.3 Sale and leaseback-avtal

FÖRESKRIFT (stycke 29)

- (29) I koncernredovisningen ska sale and leaseback-avtal redovisas enligt IAS 17.58–17.66.

9.5 Koncernbalansräkning, koncernresultaträkning och noter

FÖRESKRIFT (styckena 30–33)

- (30) Koncernbalansräkningen och koncernresultaträkningen för kreditinstitut, för andra finansinstitut vilka som sin huvudsakliga verksamhet bedriver sådan verksamhet som avses i kreditinstitutslagen och för kreditinstituts holdingföretag ska upprättas enligt 5 kap. i FMF (150/2007) och dessa föreskrifter och anvisningar.
- (31) Koncernbalansräkningen och koncernresultaträkningen för värdepappersföretag, för finansinstitut vilka som sin huvudsakliga verksamhet bedriver värdepappershandel och sådan verksamhet som avses i 2 kap. 3 § i lagen om investeringstjänster (747/2012) och för värdepappersföretags holdingföretag ska upprättas enligt 5 kap. i FMF (150/2007) och dessa föreskrifter och anvisningar.
- (32) Resultaträkningarnas och balansräkningarnas uppställningsform får inte ändras, om det inte finns särskild anledning. Om uppställningsformen ändras ska skälet till ändringen uppges i noterna.
- (33) Noterna till koncernresultaträkningen eller koncernbalansräkningen ska innehålla minst de upplysningar som föreskrivs i 6 kap. i FMF (150/2007). Noterna ska innehålla upplysningar om:
- upprättandet av bokslutet
 - balansräkningens aktiva och passiva
 - resultaträkningen
 - finansiella instrument som ska redovisas till verkligt värde, derivatinstrument och förvaltningsfastigheter
 - inkomstskatt
 - säkerheter och ansvarsförbindelser
 - personalen och medlemmar av förvaltningsorgan
 - dotter- och intresseföretag.

9.6 Särbestämmelser om konsoliderat bokslut för sammanslutningen av inlåningsbanker

- (34) Enligt 9 § 2 mom. i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ska centralinstitutet sammanställa sitt och sina medlemskreditinstituts bokslut eller koncernbokslut till ett konsoliderat bokslut i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. 1 § i BFL, om inget annat föreskrivs i samma moment. Det konsoliderade bokslutet omfattar även företag i vilka ovannämnda företag tillsammans har bestämmande inflytande i enlighet med bokföringslagen. Till den del som internationella redovisningsstandarder inte kan tillämpas på grund av sammanslutningens speciella struktur, ska centralinstitutets styrelse godkänna motsvarande redovisningsprinciper som lämpar sig för sammanslutningens struktur.

9.7 Koncernbokslut för finans- och försäkringskonglomerat

FÖRESKRIFT (stycke 35)

- (35) Koncernbokslut för onoterade finans- och försäkringskonglomerat upprättas enligt redovisningsbestämmelserna i 4 kap. i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004) och statsrådets förordning om finans- och försäkringskonglomerats koncernbokslut (89/2002) som utfärdats med stöd av denna lag.

10 Delårsrapport

10.1 Tillämpning

- (1) Dessa föreskrifter och anvisningar om delårsrapporter tillämpas på följande företag under Finansinspektionens tillsyn:
 - Inlåningsbanker enligt 157 § 1 mom. i kreditinstitutslagen (KIL) med undantag för medlemskreditinstituten i sammanslutningen av inlåningsbanker (9 § 1 mom. i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker)
 - Holdingföretag som är moderföretag till en inlåningsbank (157 § 5 mom. i KIL)
 - Centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker (157 § 4 mom. i KIL och 9 § 4 mom. i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker)
- (2) Enligt 157 § 5 mom. i KIL behöver en inlåningsbank vars moderföretag offentliggör en delårsrapport inte upprätta en delårsrapport om inget annat följer av värdepappersmarknadslagen (VML).
- (3) Sådana företag under tillsyn vars aktier, aktierelaterade värdepapper eller därmed jämförbara värdepapper tas upp till handel på en reglerad marknad ska följa avsnitt 9.2 om delårsrapport och avsnitt 9.3 om bokslutskommuniké i Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar x/2012. Vidare ska företagen under tillsyn lämna uppgifter om kapitaltäckningen i redogörelsedelen av delårsrapporten och bokslutskommunikén i enlighet med avsnitt 10.2.1, stycke 16, underpunkterna 6–7 i dessa föreskrifter och anvisningar.
- (4) Om företagets obligationer, övriga skuldförbindelser eller andra värdepapper (t.ex. warranten) tas upp till handel på en reglerad marknad och om företagets hemstat för den regelbundna informationsskyldigheten enligt 7:3 § i VML är Finland, ska företaget under tillsyn upprätta sin delårsrapport enligt avsnitt 9.2 om delårsrapport i föreskrifterna och anvisningarna x/2012 om informationsskyldighet för emittenter på det sätt som beskrivs närmare i avsnitt 12.3.3 i föreskrifterna och anvisningarna x/2012. Vidare ska företagen under tillsyn lämna uppgifter om kapitaltäckningen i redogörelsedelen av delårsrapporten i enlighet med avsnitt 10.2.1, stycke 16, underpunkterna 6–7 i dessa föreskrifter och anvisningar.
- (5) Företag som frivilligt upprättar sitt bokslut eller koncernbokslut enligt IFRS men ingen delårsrapport enligt standarden IAS 34 ska upprätta sin delårsrapport enligt dessa föreskrifter och anvisningar.
- (6) Dessa föreskrifter och anvisningar om upprättande av delårsrapporter bör i tillämpliga delar tillämpas på delårsrapporter som upprättas och offentliggörs av andra företag under Finansinspektionens tillsyn än de som räknas upp i stycke 1 ovan, t.ex.

värdepappersföretag och andra kreditinstitut än inlåningsbanker eller dessas holdingföretag.

10.2 Delårsrapportering

- (7) Enligt 157 § 1 mom. i KIL ska en delårsrapport upprättas för varje räkenskapsperiod som är längre än sex månader. Rapporten kan upprättas för de sex första eller för de tre, sex och nio första månaderna om inget annat följer av värdepappersmarknadslagen.
- (8) Enligt 157 § 1 mom. i KIL ska på delårsrapporten i en inlåningsbank i övrigt tillämpas 157 § 2–3 mom. i KIL samt 7 kap. 10 § 2–3 mom. i VML.
- (9) I 157 § 1 mom. i KIL föreskrivs att om inget annat följer av 157 § i KIL i fråga om en sådan inlåningsbanks delårsrapport på vilken tillämpas 7 kap. 10 § i VML, gäller dessutom vad som i denna lag föreskrivs om delårsrapport.
- (10) Enligt 157 § 2 mom. i KIL ska delårsrapportens uppgifter vara jämförbara med uppgifterna för motsvarande rapportperiod under den föregående redovisningsperioden.
- (11) Enligt 7 kap. 11 § 2–3 mom. i VML ska delårsrapporten innehålla en redogörelsedel och en tabelldel.

FÖRESKRIFT (styckena 12–14)

- (12) Delårsrapporten ska gälla koncernen om företaget upprättar en koncernredovisning. Delårsrapporten ska upprättas i enlighet med god bokföringssed och den ska ge en rättvisande bild av företagets rörelseresultat och finansiella ställning. Delårsrapporten upprättas i tillämpliga delar enligt samma redovisningsprinciper som företaget tillämpar i sin årsredovisning. Trots att delårsrapporteringen spänner över en kort period får dess detaljeringsgrad inte väsentligt skilja sig från årsredovisningens.
- (13) Den jämförande informationen ska grupperas så att den motsvarar sifferuppgifterna för den senaste rapportperioden och ska vid behov omräknas. Omräkningsprinciperna ska då redovisas i delårsrapporten. I allt väsentligt ska effekterna av nya redovisningsprinciper på inlåningsbankens resultat och finansiella ställning också redovisas.
- (14) Om rapportperioden innehåller omständigheter som inte upprepas under följande period ska de nämnas i räkenskapsårets alla delårsrapporter så att en rättvisande bild ges av företagets rörelseresultat och finansiella ställning under respektive rapportperiod. Sådana omständigheter kan vara betydande utdelningar under räkenskapsårets första rapportperiod eller enstaka större realisationsvinster.

10.2.1 Redogörelsedel

FÖRESKRIFT (styckena 15–17)

- (15) Redogörelsedelen ska innehålla upplysningar om företagets verksamhet, resultatutveckling och exceptionella omständigheter som påverkat resultatutvecklingen samt betydande förändringar i tillgångarna, skulderna, åtagandena utanför balansräkningen och omvärlden under rapportperioden. Vidare ska lämnas en redogörelse för väsentliga händelser som inträffat efter rapportperioden och som har en inverkan på

företagets finansiella ställning samt för företagets sannolika utveckling under räkenskapsåret.

(16) Omständigheter enligt stycke (15) ovan är åtminstone följande:

- 1) Nya verksamheter och större investeringar, rationaliseringar, företagsförvärv, avyttringar av branschverksamheter och företag samt avveckling av verksamheter
- 2) Viktiga nya produkter och marknader och ändrade marknadsandelar
- 3) Enstaka större realisationsvinster och -förluster samt stora nedskrivningar
- 4) Utvecklingen av nedskrivningar av låne- och kundfordringar
- 5) Företagets förväntade framtida utveckling under räkenskapsåret såsom den ska redovisas i verksamhetsberättelsen (avsnitt 8.6.4)
- 6) Kapitaltäckningen såsom den ska redovisas i verksamhetsberättelsen (avsnitt 8.7) med följande preciseringar:
 - minst kapitaltäckningen för rapportperioden och vid utgången av föregående räkenskapsår
 - endast konsoliderad kapitaltäckning om företaget hör till en finansiell företagsgrupp
 - under räkenskapsperioden uppkommen vinst enligt delårsrapporten sådan den inräknas i primärt kapital
- 7) Kapitaltäckningsstöd såsom det ska redovisas i verksamhetsberättelsen (avsnitt 8.7.1).

(17) Om företaget enligt 82 § i KIL offentliggör information om kapitaltäckningen även i delårsrapporten, ska företaget följa sina principer för offentliggörande av kapitaltäckningsinformation.

10.2.2 Tabelldel

FÖRESKRIFT (styckena 18–19)

(18) I delårsrapportens tabelldel ska följande uppgifter lämnas:

- 1) En resultaträkning för såväl den aktuella delårsperioden som hittills under räkenskapsåret, med jämförande information för motsvarande perioder (aktuell period och hittills under året) under närmast föregående räkenskapsår
- 2) En balansräkning och åtaganden utanför balansräkningen per den aktuella delårsperiodens slut och jämförande information för närmast föregående räkenskapsårs utgång.

(19) Tabelldelen ska innehålla åtminstone följande upplysningar:

- 1) Resultaträkningen, balansräkningen och åtagandena utanför balansräkningen ska ha åtminstone den detaljeringsgrad som föreskrivs i bilagorna till FMF (150/2007) med undantag för poster med indrag
- 2) Företag som frivilligt upprättar sin årsredovisning enligt IFRS men ingen delårsrapport enligt standarden IAS 34 ska i tabelldelen använda samma uppställningsformer och

beteckningar som i årsredovisningen. Detaljeringsgraden ska motsvara kraven på andra företag under tillsyn

3) Upplysningarna om derivatinstrument, säkerheter och ansvarsförbindelser redovisas i tabelldelen i allt väsentligt enligt samma bestämmelser som i årsredovisningen.

10.2.3 Resultatjämförelser mellan delårsperioder

ANVISNING (stycke 20)

- (20) Företagen bör upprätta en resultaträkning för delårsperioden, kumulativt från föregående årsredovisning och med jämförande information för motsvarande period föregående räkenskapsår. Resultaträkningen kan ges i sammandrag så att den innehåller de viktigaste resultatposterna för branschen. Företag som upprättar endast en delårsrapport behöver inte följa denna rekommendation.

10.3 Revisorsutlåtande

- (21) I 7 kap. 12 § 1–2 mom. i VML föreskrivs att om emittentens revisor har granskat delårsrapporten, ska revisorn i sitt utlåtande uppge hur omfattande granskningen varit. Revisorsutlåtandet ska då fogas till delårsrapporten. Om emittentens revisor inte har granskat delårsrapporten, ska emittenten meddela detta i delårsrapporten.

ANVISNING (stycke 22)

- (22) Delårsrapporten bör helst granskas av revisor.

10.4 Offentliggörande av delårsrapport

- (23) Enligt 157 § 3 mom. i KIL ska delårsrapporten offentliggöras inom två månader efter utgången av rapportperioden. Inlåningsbankerna ska hålla sin eller moderföretagets delårsrapport på en väl synlig plats på sina kontor och på begäran ge en kopia av delårsrapporten. Enligt 9 § 4 mom. i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ska centralinstitutets medlemskreditinstitut på samma sätt hålla den konsoliderade delårsrapporten synlig och på begäran ge en kopia.
- (24) I 7 kap. 10 § 4 mom. i VML föreskrivs att delårsrapporten ska offentliggöras utan obefogat dröjsmål, dock senast två månader efter utgången av rapportperioden. Tidpunkten för offentliggörandet av delårsrapporten ska offentliggöras omedelbart efter det att den har fastställts.

11 Uppställningsformer för balansräkning och resultaträkning samt tillämpning av uppställningarna

11.1 Balansräkning för kreditinstitut

- (1) Enligt 10 § 1 mom. i finansministeriets förordning om bokslut, koncernbokslut och verksamhetsberättelse i kreditinstitut och värdepappersföretag (FMF (150/2007)) ska kreditinstitut och andra finansinstitut vilka som sin huvudsakliga verksamhet bedriver sådan verksamhet som avses i 4 § 1 mom. 1 punkten i kreditinstitutslagen (KIL) upprätta sin balansräkning enligt uppställningsformen i avsnitt 11.1.1 nedan.
- (2) Allmänna bestämmelser om kontinuitet och konsekvens i uppställningarna, detaljeringsgrad och sammanslagning och utelämnande av poster finns i 11–15 § i FMF (150/2007).

11.1.1 Aktiva

Kontanta medel

Skuldebrev belåningsbara i centralbanker

Statsskuldförbindelser

Övriga

Fordringar på kreditinstitut

Betalbara på anfordran

Övriga

Fordringar på allmänheten och offentlig sektor

Betalbara på anfordran

Övriga

Leasingobjekt

Skuldebrev

Offentlig sektor

Övriga

Aktier och andelar

Aktier och andelar i ägarintresseföretag

Aktier och andelar i företag inom samma koncern

Derivatinstrument

Immateriella tillgångar

Materiella tillgångar

Förvaltningsfastigheter och aktier och andelar i förvaltningsfastigheter

Övriga fastigheter och aktier och andelar i fastighetssammanslutningar

Övriga materiella tillgångar

Aktieemissionsfordringar/Placeringsandelsemissionsfordringar/Grundfondsemissionsfordringar

Övriga tillgångar

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Uppskjutna skattefordringar

Passiva

FRÄMMADE KAPITAL

Skulder till kreditinstitut

Centralbanker
Kreditinstitut
Betalbara på anfordran
Övriga

Skulder till allmänheten och offentlig sektor

Inlåning
Betalbar på anfordran
Övrig
Övriga skulder
Betalbara på anfordran
Övriga

Skuldebrev emitterade till allmänheten

Obligationslån
Övriga

Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel

Övriga skulder

Övriga skulder
Avsättningar

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Efterställda skulder

Kapitallån
Övriga

Uppskjutna skatteskulder

ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER

Avskrivningsdifferens

Reserver

EGET KAPITAL

Aktiekapital/Andelskapital/Grundkapital

Placeringsandelskapital/Grundfond/Tillskottskapital

Överkursfond

Uppskrivningsfond

Övriga bundna fonder

Reservfond
Fond för verkligt värde
Säkring av kassaflöde
Omräkningsdifferenser
Värdering till verkligt värde
Fonder enligt bolagsordningen/stadgarna
Övriga fonder

Fria fonder

Fond för inbetalt fritt eget kapital
Övriga fonder

Balanserad vinst (förlust)

Räkenskapsperiodens vinst (förlust)

ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN

Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part

Garantier och panter
Övriga

Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder

Återköpsförbindelser avseende värdepapper
Övriga

11.2 Balansräkning för värdepappersföretag

- (3) Värdepappersföretag och sådana finansinstitut inom samma finansiella företagsgrupp vilka som sin huvudsakliga verksamhet bedriver värdepappershandel eller verksamhet enligt 2 kap. 3 § i lagen om investeringstjänster (747/2012) ska upprätta sin balansräkning enligt uppställningsformen i avsnitt 11.2.1 nedan.

11.2.1 Aktiva

Kontanta medel

Fordringar på kreditinstitut

Betalbara på anfordran

Övriga

Fordringar på allmänheten och offentlig sektor

Betalbara på anfordran

Övriga

Skuldebrev

Offentlig sektor

Övriga

Aktier och andelar

Aktier och andelar i ägarintresseföretag

Aktier och andelar i företag inom samma koncern

Derivatinstrument

Immateriella tillgångar

Materiella tillgångar

Förvaltningsfastigheter och aktier och andelar i förvaltningsfastigheter

Övriga fastigheter och aktier och andelar i fastighetssammanslutningar

Övriga materiella tillgångar

Aktieemissionsfordringar

Övriga tillgångar

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Uppskjutna skattefordringar

Passiva

FRÄMMANDE KAPITAL

Skulder till kreditinstitut

Skulder till allmänheten och offentlig sektor

Återbetalbara medel

Övriga

Skuldebrev emitterade till allmänheten

Obligationslån

Övriga

Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel

Övriga skulder

Övriga skulder

Avsättningar

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Efterställda skulder

Kapitallån

Övriga

Uppskjutna skatteskulder

ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER

Avskrivningsdifferens

Reserver

EGET KAPITAL

Aktiekapital

Överkursfond

Uppskrivningsfond

Övriga bundna fonder

Reservfond

Fond för verkligt värde

Säkring av kassaflöde

Omräkningsdifferenser

Värdering till verkligt värde

Fonder enligt bolagsordningen

Övriga fonder

Fria fonder

Fond för inbetalt fritt eget kapital

Övriga fonder

Balanserad vinst (förlust)

Räkenskapsperiodens vinst (förlust)

ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN

Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part

Garantier och panter

Övriga

Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder

Återköpsförbindelser avseende värdepapper

Övriga

11.3 Tillämpning

AKTIVA

Kontanta medel

FÖRESKRIFT (styckena 4–8)

- (4) Här redovisas lagliga betalningsmedel, inklusive sedlar och mynt i utländsk valuta.
- (5) Här redovisas sådana tillgodohavanden hos Finlands Bank som är betalbara på anfordran och fritt kan disponeras av företaget när som helst.
- (6) Här kan vidare redovisas på anfordran betalbara fordringar på centralbanker och postbanker som idkar verksamhet på statens ansvar i sådana stater där kreditinstitutet driver verksamhet, tillhandahåller tjänster eller annars är närvarande.
- (7) Andra än på anfordran betalbara fordringar på centralbanker räknas som fordringar på kreditinstitut.
- (8) Finansiella tillgångar som räknas till denna post klassificeras som att de kan säljas. Verkligt värde motsvaras av nominellt värde.

ANVISNING (stycke 9)

- (9) Enligt 10 § 3 mom. i FMF (150/2007) betraktas sådana fordringar och skulder som på anfordran betalbara som ska betalas senast ett dygn efter uppsägningen.

Skuldebrev belåningsbara i centralbanker

FÖRESKRIFT (styckena 10–13)

- (10) Här redovisas skuldinstrument (fordringsbevis) som är godtagbara som säkerheter för centralbankernas penningpolitiska transaktioner.
- (11) Skuldebreven redovisas här enligt typen av skuldebrev och inte enligt kriteriet om företaget självt har rätt till centralbanksfinansiering eller ej.
- (12) Till skuldebreven räknas alla omsättbara skuldinstrument, såsom statsskuldförbindelser, kommuncertifikat, obligationer emitterade av stater och andra offentliga organ, bankcertifikat, företagscertifikat samt obligationer och konvertibler emitterade av banker och företag.
- (13) Skuldebrev som är belåningsbara i centralbanker kan vid värderingen klassificeras som finansiella tillgångar som hålls till förfall, som kan säljas eller som innehas för handel.

ANVISNING (stycke 14)

- (14) Enligt stadgan för ECBS och ECB ska alla lån från Eurosystemet beviljas mot tillfredsställande säkerheter. Eurosystemet godtar ett stort urval av värdepapper utgivna av stater och privata företag som säkerheter för sina penningpolitiska transaktioner och dessutom icke omsättbara tillgångar. Värdepapper från bägge grupperna kan användas som säkerheter för Eurosystemets penningpolitiska transaktioner. En förteckning över värdepapper godtagbara som säkerheter finns på ECB:s webbplats på adressen <http://www.ecb.int/mopo/assets/assets/html/index.en.html>.

Fordringar på kreditinstitut

FÖRESKRIFT (styckena 15–19)

- (15) Här redovisas andra än på anfordran betalbara fordringar på centralbanker, även kassakravsmedel, utlåning till kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen (KIL) och motsvarande utländska kreditinstitut, insättningar i sådana kreditinstitut oavsett hur transaktionen rubricerats i det enskilda fallet samt betalningar till fordringsägare för infriande av garantier och andra åtaganden utanför balansräkningen. Fordringar på centralbanker och kreditinstitut omfattar också clearingfordringar på dessa institut.
- (16) Fordringar på holdingföretag, finansinstitut och tjänsteföretag i kreditinstitutets finansiella företagsgrupp enligt 16 § i KIL redovisas i posten "fordringar på allmänheten och offentlig sektor".
- (17) Köpeskilling som betalats enligt ett s.k. äkta återköpsavtal (avsnitt 4.1.4) redovisas som en fordran på den mottagande motparten. Köpeskillingsfordran redovisas i posten "fordringar på kreditinstitut" när motparten är ett kreditinstitut eller en centralbank. I annat fall tas den upp i posten "fordringar på allmänheten och offentlig sektor".
- (18) Omsättbara fordringar på kreditinstitut, såsom bankcertifikat eller obligationer och konvertibler emitterade av banker, redovisas inte i den här posten.
- (19) Fordringar på kreditinstitut får vid värderingen inte klassificeras som finansiella tillgångar som hålls till förfall. Fordringar på kreditinstitut kan vid värderingen också klassificeras som finansiella tillgångar som kan säljas, när de redovisas för första gången.

Fordringar på allmänheten och offentlig sektor

FÖRESKRIFT (styckena 20–22)

- (20) Här redovisas utlåning till andra än kreditinstitut och centralbanker, andra liknande fordringar samt betalningar till fordringsägare för infriande av garantier och andra åtaganden utanför balansräkningen.
- (21) Omsättbara fordringar, såsom kommun- och företagscertifikat eller obligationer och konvertibler emitterade av kommuner eller företag, redovisas inte här.
- (22) Fordringar på allmänheten och offentlig sektor får vid värderingen inte klassificeras som finansiella tillgångar som hålls till förfall. Investeringar i värdepapper som ur emittentens synvinkel är egetkapitalinstrument kan inte vid värderingen klassificeras som "lånefordringar och kundfordringar".

Leasingobjekt

FÖRESKRIFT (stycke 23)

- (23) Här redovisas det oavskrivna anskaffningsvärdet för tillgångar som hyrts ut genom leasingavtal samt förskottsbetalningar för leasingobjekt.

Skuldebrev

FÖRESKRIFT (styckena 24–25)

- (24) Till skuldebrev räknas alla omsättbara skuldinstrument, såsom statsskuldförbindelser, kommuncertifikat, obligationer emitterade av stater och andra offentliga organ, bankcertifikat, företagscertifikat samt obligationer och konvertibler emitterade av banker och företag.
- (25) Vid värderingen kan skuldebrev klassificeras som att de innehas för handel, som att de kan säljas eller som att de hålls till förfall.

Aktier och andelar

FÖRESKRIFT (styckena 26–29)

- (26) I posten redovisas aktier, grundfonds- och placeringsandelar och andra sådana andelar som medför rätt till emittentens eget kapital. Med aktier och andelar jämställs bevis som berättigar till teckning av eller avkastning på aktier och andelar samt fondandelar. Enligt standarden IAS 32 "Finansiella instrument: Klassificering" är ett egetkapitalinstrument varje form av avtal som innebär en residual rätt i ett företags tillgångar efter avdrag för alla dess skulder.
- (27) Återköpta aktier redovisas inte här, utan de avräknas från eget kapital.
- (28) I posten redovisas inte heller aktier och andelar som tas upp under "aktier och andelar i ägarintresseföretag" och "aktier och andelar i företag inom samma koncern", inte heller sådana aktier och andelar i fastighetssammanslutningar som ska redovisas som materiella tillgångar.
- (29) Vid värderingen kan aktier och andelar klassificeras som att de innehas för handel eller som att de kan säljas.

Aktier och andelar i ägarintresseföretag

FÖRESKRIFT (styckena 30–31)

- (30) Här redovisas aktier och andelar i ägarintresseföretag enligt 1 kap. 7 § i bokföringslagen (BFL) men inte sådana aktier och andelar i fastighetssammanslutningar som ska redovisas som materiella tillgångar. Med aktier och andelar jämställs också kapitallån till ägarintresseföretag och andra långfristiga fordringar utan säkerhet vilkas återbetalning inte är planerad eller väntad inom en överskådlig framtid och som i praktiken utgör en del av företagets nettoinvestering i ägarintresseföretaget.
- (31) Investeringar i intresse- och samföretag redovisas i företagets årsredovisning till anskaffningsvärde.

Aktier och andelar i företag inom samma koncern

FÖRESKRIFT (styckena 32–33)

- (32) Här redovisas aktier och andelar i dotterföretag enligt 1 kap. 6 § i BFL men inte sådana aktier och andelar i fastighetssammanslutningar som ska redovisas som materiella tillgångar. Med aktier och andelar jämställs också kapitallån till dotterföretag och andra

långfristiga fordringar utan säkerhet vilkas återbetalning inte är planerad eller väntad inom en överskådlig framtid och som i praktiken utgör en del av kreditinstitutets nettoinvestering i dotterföretaget. Moderföretaget redovisar i sin årsredovisning aktier och andelar i dotterföretag i denna post oavsett om de redovisas i koncernbokslutet eller ej.

- (33) Investeringar i dotterföretag tas i företagets årsredovisning upp till anskaffningsvärde.

Derivatinstrument

FÖRESKRIFT (stycke 34)

- (34) Här redovisas positiva verkliga värden för derivatinstrument som ska redovisas under aktiva, inkl. erhållna premier för optioner. Räntefordringar och ränteskulder hänförliga till derivatinstrumenten redovisas däremot som upplupna intäkter respektive upplupna kostnader (resultatregleringar).

Immateriella tillgångar

FÖRESKRIFT (styckena 35–38)

- (35) Här redovisas rättigheter och immateriella tillgångar som förvärvats mot vederlag och är definierade i avsnitt 7.1 (koncessioner, patent, licenser, varumärken och liknande rättigheter).
- (36) Immateriella tillgångar (t.ex. dataprogram) som har utvecklats av företaget självt får enligt 5 kap. 8 § 2 mom. i BFL redovisas i balansräkningen med iakttagande av särskild försiktighet.
- (37) Forskningsutgifterna kostnadsförs under räkenskapsperioden enligt 5 kap. 8 § 1 mom. i BFL, och enligt 7 § kostnadsförs också utgifterna för bildande av företaget (grundläggningsutgifter) och aktiveras således inte. Renoveringsutgifterna för uthyrda lägenheter redovisas som övriga immateriella tillgångar när de aktiveras.
- (38) Immateriella tillgångar ska värderas till anskaffningsvärde första gången de tas upp i balansräkningen.

Materiella tillgångar

FÖRESKRIFT (styckena 39–43)

- (39) Fastighetsinnehav som definierats i avsnitt 7.2 redovisas här indelat i "förvaltningsfastigheter och aktier och andelar i förvaltningsfastigheter", "övriga fastigheter och aktier och andelar i förvaltningssammanslutningar" och "övriga materiella tillgångar".
- (40) Fastighetsinnehav omfattar bland annat mark och vattenområden, icke återbetalbara anslutningsavgifter för el och vatten, byggnader, skyddsrum, asfaltering, byggnader under uppförande, hyresrättigheter till fastigheter (1 kap. 6 § 6 mom. i bokföringsförordningen) samt aktier och andelar i fastighetssammanslutningar. Med fastighetssammanslutningar avses bostads- och fastighetsaktiebolag och andra sådana bolag och andelslag vars verksamhet endast består i att äga och förvalta fastigheter som specificerats i bolagsordningen eller stadgarna.

- (41) Övriga materiella tillgångar omfattar bland annat datorer, övriga kontorsmaskiner och inventarier, konstföremål, myntsamlingar, fordon samt maskiner och verktyg för fastighetsunderhåll.
- (42) Rörelsefastigheter (övrigt fastighetsinnehav) omfattar mark, vattenområden och byggnader som vid räkenskapsårets slut faktiskt inrymmer företagets kontors- eller lagerlokaler, andra motsvarande lokaler eller personalbostäder eller utnyttjas för personalens rekreation e.d. samt sådana aktier och andelar i fastighetssammanslutningar som berättigar till besittning av sådana lokaler. Om endast en del av marken, ett vattenområde eller en byggnad utnyttjas för egen verksamhet och den delen inte kan säljas för sig, ska principerna för redovisning efter användningssyfte beskrivas i noterna om materiella tillgångar.
- (43) Endast förvaltningsfastigheter kan redovisas till verkligt värde.

Aktieemissionsfordringar / placeringsandelsemmissionsfordringar / grundfondsemmissionsfordringar

FÖRESKRIFT (stycke 44)

- (44) Här redovisas den del av tecknade aktier, placeringsandelar eller grundfundsandelar som inte betalats in till företaget ända tills betalningen erläggs eller teckningen annulleras.

Övriga tillgångar

FÖRESKRIFT (styckena 45–46)

- (45) Här redovisas på anfordran betalbara betalningsförmedlingsfordringar, tillgodohavanden på olika avvecklingskonton, marginalkontofordringar hänförliga till derivatinstrument och andra fordringar som inte direkt kan hänföras till någon annan balanspost, t.ex. kundfordringar, hyresfordringar och upplupna försäkringsersättningar.
- (46) Värdepappersföretagen redovisar här sina kundfordringar för sålda finansiella tillgångar. Här redovisas inte kundernas betalningsskyldigheter mot värdepappersföretaget för värdepapper som sålts för deras räkning och inte heller andra fondhandlares eller köparens betalningsskyldigheter mot värdepappersföretaget för värdepapper som sålts för kunders räkning. Sådana fordringar på kunder, andra fondhandlare eller andra köpare ska värdepappersföretaget i sitt redovisningssystem bevaka löpande per kund, fondhandlare eller köpare. Som kundfordran redovisas sådan köpeskillning för sålda värdepapper som betalats ut till kunden av värdepappersföretagets egna medel innan företaget erhållit köpeskillningen från ett annat värdepappersföretag eller köparen.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

FÖRESKRIFT (stycke 47)

- (47) Här redovisas upplupna räntor och övriga intäkter korrigerade eller kompletterade enligt prestationsprincipen samt förutbetalda räntor och andra förutbetalda kostnader.

ANVISNING (stycke 48)

- (48) Under räkenskapsåret bokförda utgifter som utgör kostnader för efterföljande år samt under räkenskapsåret bokförda intäkter som förfaller till betalning under efterföljande år

ska enligt artikel 18 i fjärde bolagsrättdirektivet redovisas under "företbetalda kostnader och upplupna intäkter".

Uppskjutna skattefordringar

FÖRESKRIFT (stycke 49)

- (49) Här redovisas uppskjutna skattefordringar på grund av periodiseringsskillnader eller andra temporära skillnader enligt bokföringsnämndens allmänna anvisning av den 12 september 2006 om latent skulder och skattefordringar. Villkoren för att redovisa uppskjutna skattefordringar på fastställda förluster som en tillgång i balansräkningen är strängare än för att redovisa andra uppskjutna skattefordringar.

PASSIVA

Skulder till kreditinstitut

FÖRESKRIFT (styckena 50–51)

- (50) Här redovisas skulder till sådana kreditinstitut och centralbanker som avses i posten "fordringar på kreditinstitut" ovan.
- (51) Köpeskilling som erhållits enligt ett s.k. äkta återköpsavtal (avsnitt 4.1.4) redovisas som en skuld till motparten i kontraktet. Skulden redovisas här när motparten är ett kreditinstitut eller en centralbank. I annat fall tas den upp i posten "skulder till allmänheten och offentlig sektor".

ANVISNING (stycke 52)

- (52) Enligt 10 § 3 mom. i FMF (150/2007) betraktas skulden som på anfordran betalbar och den ska betalas senast ett dygn efter uppsägningen.

Skulder till allmänheten och offentlig sektor

FÖRESKRIFT (styckena 53–55)

- (53) Här redovisas skulder till andra än kreditinstitut och centralbanker.
- (54) Med inlåning avses återbetalbara penningmedel enligt 10 § i KIL.
- (55) Skulden betraktas som betalbar på anfordran, om den kan sägas upp omedelbart eller med en uppsägningstid på högst en bankdag.

Skuldebrev emitterade till allmänheten

FÖRESKRIFT (stycke 56)

- (56) Med skuldebrev emitterade till allmänheten avses obligationer, bankcertifikat och andra sådana omsättbara innehavar- eller orderskuldebrev som kreditinstitutet emitterat till allmänheten. Skuldebrev som kreditinstitutet löst in före förfall avräknas från denna post.

Obligationslån

FÖRESKRIFT (stycke 57)

- (57) Här redovisas obligationer (masskuldebrev) som emitterats av kreditinstitutet.

Övriga

FÖRESKRIFT (stycke 58)

- (58) Här redovisas bankcertifikat och med dem jämförbara skuldinstrument som emitterats av kreditinstitutet.

Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel

FÖRESKRIFT (styckena 59–60)

- (59) Här redovisas erhållna premier och negativa verkliga värden för derivatinstrument som ska redovisas under passiva. Räntefordringar och ränteskulder hänförliga till derivatinstrumenten redovisas däremot som upplupna intäkter respektive upplupna kostnader (resultatregleringar).
- (60) Övriga skulder som innehas för handel och ska redovisas här definieras i avsnitt 5.4.1.

Övriga skulder

Övriga skulder

FÖRESKRIFT (styckena 62–64)

- (61) Här redovisas skulder som är betalbara på anfordran och som uppstått vid betalningsförmedling.
- (62) Här redovisas leverantörsskulder och andra skulder som inte härrör från utlåningen.
- (63) Skillnaderna mellan poster som ska redovisas som övriga skulder och som upplupna kostnader har behandlats bland annat i ett utlåtande (1561/1999) från bokföringsnämnden. Som övriga kortfristiga skulder redovisas enligt utlåtandet
- 1) förskottsinnehållning på utbetalda löner, socialskyddsavgifter och andra poster som redovisas i samband med förskottsinnehållningen och som hänför sig till socialskyddet
 - 2) obetald inkomstskatt som baserar sig på fastställd taxering eller förskottsdebetsedel
 - 3) momsskuld.
- (64) Som övriga skulder ska värdepappersföretagen redovisa obetalda köpeskillingar för värdepapper som de köpt för egen räkning. Värdepappersföretagets skyldighet att betala en erhållen köpeskillning till en kund för värdepapper som sålts för kundens räkning ska inte tas upp i balansräkningen, inte heller värdepappersföretagets skyldighet att betala köpeskillingen till en annan fondhandlare eller säljare för värdepapper som köpts för en kunds räkning. Sådana skyldigheter att betala ska bevakas löpande i värdepappersföretagets redovisningssystem per kund, fondhandlare eller säljare.

Avsättningar

FÖRESKRIFT (styckena 65–66)

- (65) Sådana framtida utgifter och förluster för vilka belopp och uppkomsttidpunkt inte är kända tas i balansräkningen upp som avsättningar och avräknas från intäkterna om
- 1) de hänför sig till räkenskapsperioden eller en tidigare räkenskapsperiod
 - 2) de ska anses vara säkra eller sannolika vid den tidpunkt då bokslutet upprättas
 - 3) den inkomst som motsvarar dem inte är säker eller sannolik och
 - 4) de baserar sig på lag eller den bokföringsskyldiges förpliktelse gentemot en utomstående.
- (66) Som pensionsavsättning redovisas pensionsåtagandet beräknat enligt försäkringsmatematiska grunder.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

FÖRESKRIFT (stycke 67)

- (67) Här redovisas upplupen ränta och andra upplupna kostnader korrigerade eller kompletterade enligt prestationsprincipen samt förutbetalda ränteintäkter och andra intäkter.

ANVISNING (stycke 68)

- (68) Skillnaderna mellan poster som ska redovisas som övriga skulder och som upplupna kostnader har behandlats bland annat i ett utlåtande (1561/1999) från bokföringsnämnden. Utlåtandet lyder: "I balansräkningen upptas bland resultatregleringar (accruals) de poster som är av kalkylmässig natur och hänför sig till periodiseringen av inkomster och utgifter. Till sådana hör t.ex. semesterlöner och andra icke-utbetalda löner som avser räkenskapsperioden (t.ex. övertidsersättningar eller resultatpremier som grundar sig på räkenskapsperiodens resultat) jämte lönebikostnader samt en post som uppstår till följd av periodiseringen av de inkomstskatter som avser räkenskapsperioden på prestationsbasis eller på motsvarande sätt. De periodiseringsposter av lönebikostnader som är prestationsbaserade eller baserar sig på det totala beloppet av utbetalda löner och som bokförs i samband med att bokslutet uppgörs, t.ex. APL-skuld, betraktas därvid som resultatregleringar. Av de poster som nämns i ansökan betraktas också ränte- och hyresskulder liksom även årsrabatt- och andra rabattskulder i allmänhet som kalkylmässiga och de upptas bland resultatregleringar."

Efterställda skulder

FÖRESKRIFT (stycke 69)

- (69) Här redovisas sådana skuldinstrument emitterade av kreditinstitutet och sådana övriga skulder som enligt avtalsvillkoren är efterställda kreditinstitutets övriga åtaganden. I posten redovisas också eviga lån och andra hybridinstrument som är efterställda kreditinstitutets övriga skulder.

Uppskjutna skatteskulder

FÖRESKRIFT (stycke 70)

- (70) Här redovisas uppskjutna skatteskulder på grund av periodiseringskillnader eller andra temporära skillnader enligt bokföringsnämndens allmänna anvisning av den 12 september 2006 om latent skatteskulder och skattefordringar.

Akkumulerade bokslutsdispositioner

Avskrivningsdifferens

FÖRESKRIFT (stycke 71)

- (71) Här redovisas skillnaden mellan bokförda och planenliga avskrivningar.

Reserver

FÖRESKRIFT (stycke 72)

- (72) Här redovisas bokslutsdispositioner som är tillåtna enligt skattelagstiftningen.

Aktiekapital/andelskapital/grundkapital

FÖRESKRIFT (stycke 73)

- (73) I posten redovisas inbetalt aktie-, andels- eller grundkapital. Om inte aktiekapitalet helt eller delvis införts i handelsregistret, ska den del som inte införts i handelsregistret särredovisas som en delpost.

ANVISNING (styckena 74–75)

- (74) Enligt 9 kap. 6 § 1 mom. i aktiebolagslagen (ABL) ska teckningspriset för en ny aktie tas upp i aktiekapitalet som en ökning av detta, om det inte enligt emissionsbeslutet helt eller delvis ska avsättas till fonden för inbetalt fritt eget kapital eller om inte något annat föreskrivs i bokföringslagen.
- (75) Enligt 9 kap. 6 § 2 mom. i ABL ska det belopp som betalas för en egen aktie som bolaget avyttrar avsättas till fonden för inbetalt fritt eget kapital, om det inte enligt emissionsbeslutet helt eller delvis ska tas upp i aktiekapitalet eller om inte annat föreskrivs i bokföringslagen.

Placeringsandelskapital/grundfond/tillskottskapital

FÖRESKRIFT (stycke 76)

- (76) Här redovisas placeringsandelskapital enligt 12 kap. 1 § i lagen om andelslag (AnL), grundfond enligt 13 § i sparbankslagen (SBL) eller tillskottskapital enligt lagen om hypoteksföreningar. Om inte placeringsandelskapitalet eller grundfonden helt eller delvis införts i handelsregistret, ska den del som inte införts i handelsregistret särredovisas som en delpost.

Överkursfond

FÖRESKRIFT (stycke 77)

- (77) Överkursfonden är sådant bundet eget kapital som avses i 8 kap. 1 § i ABL (624/2006). Förändringar i överkursfonden redovisas i enlighet med 13 § i lagen om införande av aktiebolagslagen (625/2006).

Uppskrivningsfond

FÖRESKRIFT (stycke 78)

- (78) I fonden redovisas det belopp som motsvarar uppskrivningen av mark, vattenområden eller fastighetsbolagsaktier (materiella tillgångar) enligt 5 kap. 17 § i BFL.

Reservfond

FÖRESKRIFT (stycke 79)

- (79) Reservfonden är sådant bundet eget kapital som avses i 8 kap. 1 § i ABL (624/2006). Förändringar i reservfonden redovisas i enlighet med 13 § i lagen om införande av aktiebolagslagen (625/2006). Här upptas också belopp som redovisats i reservfonden enligt 10 § i SBL (1502/2001) och enligt 19 § i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001). Som ökning eller minskning av en hypoteksförenings reservfond redovisas avgifter enligt 25 § 4 mom. i lagen om hypoteksföreningar (936/1978).

Fond för verkligt värde

FÖRESKRIFT (styckena 80–84)

- (80) Poster enligt 152 § i KIL redovisas här efter indelning i säkring av kassaflöde, omräkningsdifferenser och värdering till verkligt värde.
- (81) Som säkring av kassaflöde redovisas den del av förändringen i det verkliga värdet av säkringsinstrumentet (derivatinstrumentet) som bestämts vara en effektiv säkring. (Se avsnitt 5.12.5 "Värdering av säkringsinstrument och säkrade poster", underavsnitt "Säkring av kassaflöde".)
- (82) Som omräkningsdifferens redovisas den del av förändringen i det verkliga värdet av säkringsinstrumentet (derivat eller annat instrument) för en investering i ett utländskt dotterföretag som bestämts vara en effektiv säkring. (Se avsnitt 5.12.5 "Värdering av säkringsinstrument och säkrade poster", underavsnitt "Säkring av en nettoinvestering i en utlandsverksamhet".)
- (83) Under värdering till verkligt värde redovisas förändringar i det verkliga värdet av finansiella tillgångar som klassificerats som att de kan säljas. Förluster till följd av förändrade verkliga värden redovisas i fonden för verkligt värde endast när det inte finns objektiva belägg för att en finansiell tillgång behöver skrivas ned. (Se avsnitt 5.8.3 "Vinster, förluster, nedskrivningar och återförda nedskrivningar".)
- (84) En latent skatteskuld som ingår i det förändrade verkliga värdet redovisas i posten "uppskjutna skatteskulder" och en latent skattefordran på motsvarande sätt i posten "uppskjutna skattefordringar".

Fonder enligt bolagsordningen/stadgarna

FÖRESKRIFT (stycke 85)

- (85) Här redovisas fonder som specificeras i bolagsordningen eller stadgarna.

Fria fonder

Fond för inbetalt fritt eget kapital

ANVISNING (styckena 86–88)

- (86) Enligt 8 kap. 2 § i ABL ska i fonden för inbetalt fritt eget kapital tas upp den del av aktiernas teckningspris som enligt avtalet om bolagsbildning eller emissionsbeslutet inte ska tas upp i aktiekapitalet och som enligt bokföringslagen inte ska tas upp som en post under främmande kapital, samt en sådan annan investering av eget kapital som inte tas upp i någon annan fond. I fonden ska tas upp också det belopp med vilket aktiekapitalet minskas och som inte används till täckning av förlust eller utbetalning av medel.
- (87) Enligt 10 kap. 3 § 3 mom. i ABL ska det eventuella teckningspriset för en optionsrätt eller någon annan rättighet som avses i 10 kap. 1 § i ABL avsättas till fonden för inbetalt fritt eget kapital, om det inte enligt beslutet ska tas upp i aktiekapitalet som en ökning.
- (88) Bestämmelser om vinstutdelning och utbetalning från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet finns i 13 kap. 5–7 § i ABL.

Övriga fonder

FÖRESKRIFT (stycke 89)

- (89) Här redovisas sådana fria fonder som bildats av resultatet för tidigare räkenskapsperioder baserat på bolagsordningen eller stadgarna eller beslut i bolagsstämman eller motsvarande stämma med allmän beslutanderätt i företaget.

Balanserad vinst (förlust)

FÖRESKRIFT (stycke 90)

- (90) Här redovisas resultatet från tidigare räkenskapsperioder till den del det inte avsatts till andra poster under eget kapital eller delats ut.

Räkenskapsperiodens vinst (förlust)

FÖRESKRIFT (stycke 91)

- (91) Här redovisas räkenskapsperiodens resultat från resultaträkningen.

ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN

Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part

FÖRESKRIFT (styckena 92–93)

Garantier och pantar

- (92) Här redovisas garantier, panter och inteckningar som ställts som säkerhet för annans skuld. Åtagandena tas upp till det belopp som garantin, panten eller inteckningen vid varje tidpunkt högst motsvarar.
- (93) Med garantier jämställs entreprenad-, leverans- och exportförbindelser och andra garantiförbindelser för kunders räkning till förmån för tredje part för uppfyllande av kundens specificerade kommersiella åtagande, offentligrättsliga förpliktelse eller ersättningsskyldighet, inklusive rembuser och övriga ansvarsförbindelser som ställts som säkerhet till förmån för säljaren för fullföljande av lösörestransaktioner.

Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder

FÖRESKRIFT (styckena 94–95)

Återköpsförbindelser avseende värdepapper

- (94) Här redovisas kontrakt som gäller försäljning av värdepapper med option utställd till köparen om återförsäljning av värdepapperen till kreditinstitutet (s.k. oäkta återköpsavtal enligt avsnitt 4.1.4).

Övriga

- (95) Här redovisas avtalad utlåning på termin (forward/forward deposits), obetald del av likvid för värdepapper, emissionsgarantier och bindande tilläggskreditmöjligheter, bindande kreditlöften och ej disponerade kreditlimiter samt övriga sådana åtaganden utanför balansräkningen oberoende av deras löptid. Åtagandena tas upp till det belopp som högst kan komma att behöva infrias.

11.4 Resultaträkning för kreditinstitut

- (96) Enligt 9 § 1 mom. i FMF (150/2007) ska kreditinstitut och andra finansinstitut vilka som sin huvudsakliga verksamhet bedriver sådan verksamhet som avses i 4 § 1 mom. 1 punkten i KIL upprätta sin resultaträkning enligt uppställningsformen nedan.
- (97) Allmänna bestämmelser om kontinuitet och konsekvens i uppställningarna, detaljeringsgrad och sammanslagning och utelämnande av poster finns i 11–15 § i FMF (150/2007).

11.4.1 Resultaträkningens uppställningsform

Ränteintäkter

Nettointäkter från leasingverksamhet

Räntekostnader

RÄNTENETTO

Intäkter från egetkapitalinstrument

Företag inom samma koncern

Ägarintresseföretag

Övriga företag

Provisionsintäkter

Provisionskostnader

Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet

Värdepappershandel

Valutaverksamhet

Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas

Nettoresultat av säkringsredovisning

Nettointäkter från förvaltningsfastigheter

Övriga rörelseintäkter

Administrationskostnader

- Personalkostnader
- Löner och arvoden
- Lönebikostnader
- Pensionskostnader
- Övriga lönebikostnader
- Övriga administrationskostnader

Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

Övriga rörelsekostnader

Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden

Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar

RÖRELSEVINST (-FÖRLUST)-

Bokslutsdispositioner

Inkomstskatt

VINST (FÖRLUST) AV ORDINARIE VERKSAMHET EFTER SKATT

Intäkter från och kostnader för övrig verksamhet

RÄKENSKAPSPERIODENS VINST (FÖRLUST)

Från inkomstskatterna får de skatter som föranleds av övrig verksamhet avskiljas och tas upp som en post efter intäkter från och kostnader för övrig verksamhet.

11.5 Resultaträkning för värdepappersföretag

(98) Värdepappersföretag och sådana finansinstitut inom samma finansiella företagsgrupp vilka som sin huvudsakliga verksamhet bedriver värdepappershandel och verksamhet enligt 2 kap. 3 § i lagen om investeringstjänster (747/2012) ska upprätta sin resultaträkning enligt uppställningsformen i avsnitt 11.5.1 nedan.

11.5.1 Resultaträkningens uppställningsform

Provisionsintäkter

Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet

- Värdepappershandel
- Valutaverksamhet

Intäkter från egetkapitalinstrument

- Företag inom samma koncern
- Ägarintresseföretag
- Övriga företag

Ränteintäkter

Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas

Nettoresultat av säkringsredovisning

Nettointäkter från förvaltningsfastigheter

Övriga rörelseintäkter

INTÄKTER FRÅN INVESTERINGSTJÄNSTER

Provisionskostnader

Räntekostnader

Administrationskostnader

- Personalkostnader
- Löner och arvoden
- Lönebikostnader
- Pensionskostnader
- Övriga lönebikostnader
- Övriga administrationskostnader

Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

Övriga rörelsekostnader

Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden

Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar

RÖRELSEVINST (-FÖRLUST)

Bokslutsdispositioner

Inkomstskatt

VINST (FÖRLUST) AV ORDINARIE VERKSAMHET EFTER SKATT

Intäkter från och kostnader för övrig verksamhet

RÄKENSKAPSPERIODENS VINST (FÖRLUST)

11.6 Tillämpning

Ränteintäkter

FÖRESKRIFT (styckena 99–106)

- (99) Här redovisas ränteintäkter från de finansiella tillgångarna "kontanta medel", "skuldebrev belåningsbara i centralbanker", "fordringar på kreditinstitut", "fordringar på allmänheten och offentlig sektor", "skuldebrev" och "derivatinstrument". Hur balansposterna har klassificerats för värderingen har ingen relevans för redovisningen av ränteintäkterna.
- (100) Ränteintäkterna redovisas enligt effektivräntemetoden som beskrivs i avsnitt 5.2.2. Under vilken benämning (ränta, uppläggningsavgift, lånereserveringsprovision etc.) posten har influtit har ingen betydelse. En post som ska tas med i beräkningen av den effektiva räntan utgör en ränteintäkt.
- (101) Vägledning om sådana avgifter för finansiella tjänster som är en del av det finansiella instrumentets effektiva ränta finns i exempel 14 i bilagan till standarden IAS 18 "Intäkter".
- Intäktsföringen av avgifter för finansiella tjänster beror på ändamålet för avgiften och redovisningen av det finansiella instrument som avgiften gäller. Benämningarna på avgifterna för finansiella tjänster kanske inte alltid anger typen av tjänst och innehållet i den. Därför är det nödvändigt att skilja mellan följande typer av avgifter:
- avgifter som är en del av ett finansiellt instruments effektiva ränta
 - avgifter som intjänas när tjänsterna utförts
 - avgifter som intjänas när en väsentlig aktivitet har utförts.
- (102) En avgift redovisas således mot ränteintäkter/räntekostnader om den anses vara en del av det finansiella instrumentets effektiva ränta. Men om ett finansiellt instrument värderas till verkligt värde och förändringarna i det verkliga värdet resultatförs ska avgifterna bokföras genast när instrumentet tas upp i balansräkningen.
- (103) På räntebärande finansiella instrument redovisas alltid ränta fördelat över tiden. Om räntan för en investering är noll eller lägre än marknadsräntan ska det verkliga värdet för investeringen beräknas baserat på marknadsräntan som effektiv ränta och som ränteintäkt redovisas en avkastning enligt den räntan. Nollräntan torde i regel redan ha beaktats i emissionskursen.
- (104) Som ränteintäkter redovisas också sådana intäkter från finansiering av avbetalningsavtal, fakturafordringar och inköpsfakturer och annan liknande finansieringsverksamhet som ingått i effektivränteberäkningen.
- (105) Periodiserade räntefordringar som skrivits bort på grund av kundens insolvens avräknas inte från ränteintäkter utan redovisas som nedskrivningar.
- (106) Efter nedskrivning av balansposten redovisas ränteintäkten till samma räntesats som användes för att beräkna nedskrivningsbehovet.

Nettointäkter från leasingverksamhet

FÖRESKRIFT (stycke 107)

- (107) Här redovisas leasingintäkter som erhållits enligt leasingavtal med avdrag för avskrivningar på leasingobjekten enligt plan. Här redovisas också nedskrivningar av leasingobjekt och realisationsvinster och -förluster på leasingtillgångar, provisioner från kunder samt andra intäkter och kostnader som är direkt hänförliga till leasingavtal. Övriga intäkter från och kostnader för leasingverksamheten resultatförs i den intäkts- eller kostnadspost som motsvarar intäkts- eller kostnadsslaget i fråga.

Räntekostnader

FÖRESKRIFT (styckena 108–111)

- (108) Här redovisas räntekostnader för de finansiella skulderna "skulder till kreditinstitut", "skulder till allmänheten och offentlig sektor", "skuldebrev emitterade till allmänheten", "derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel" och "efterställda skulder".
- (109) Beroende på om det finansiella instrumentet klassificeras som finansiell skuld eller egetkapitalinstrument resultatförs ersättningarna för instrumentet som kostnader (instrumentet klassificerat som finansiell skuld) eller avräknas från eget kapital (instrumentet klassificerat som egetkapitalinstrument).
- (110) Räntekostnaderna redovisas – på motsvarande sätt som ränteintäkterna – enligt effektivräntemetoden.
- (111) Garantiavgiften till insättningsgarantifonden resultatförs i posten "övriga rörelsekostnader" trots att avgiften bl.a. beräknas på summa inlåning som ska ersättas.

Intäkter från egetkapitalinstrument

FÖRESKRIFT (styckena 112–113)

- (112) Här redovisas erhållna utdelningar, dvs. dividender och vinstandelar från aktier och fondandelar, och motsvarande intäkter som betalats ut av ett företags utdelningsbara vinstmedel. Hur de investeringar som genererat utdelningarna har klassificerats för värderingen har ingen relevans för redovisningen av intäkterna.
- (113) Erhållna utdelningar redovisas när rätten till utdelning har fastställts, i regel genom beslut av bolagsstämman.

Provisionsintäkter

- (114) Gränsdragningen mellan ränteintäkter och provisionsintäkter har behandlats i stycket om redovisning av ränteintäkter. Om en avgift är en del av ett finansiellt instruments effektiva ränta redovisas den som ränteintäkt/räntekostnad, medan en avgift som intjänas när en tjänst eller en aktivitet har utförts redovisas som provisionsintäkt.

FÖRESKRIFT (stycke 115)

- (115) Värdepappersföretagen ska redovisa provisionsintäkterna som första post av intäkter från investeringstjänster.

ANVISNING (stycke 116)

(116) För kreditinstitut omfattar provisionsintäkterna följande:

1) Utlåningsprovisioner

- sådana expeditionsavgifter som inte anses vara en del av ett finansiellt instruments effektiva ränta
- aviseringskostnader (låneavier)
- sådana avgifter för förtida återbetalning som inte anses vara en del av ett finansiellt instruments effektiva ränta och som motsvarar exempelvis de extra kostnaderna för återlämning av handlingar.

2) Inlåningsprovisioner

- aviseringskostnader (om övertrassering)
- avgifter för kontoutdrag (avtalsenliga och extra utdrag), diverse utredningar och motboksavslutning.

3) Betalningsförmedlingsprovisioner

- avgifter för fakturabetalning över disk, övriga inbetalningar, expressbetalningar, betalningsöverföringar och övrig uppbörd
- avgifter för betalningsförmedlingsblanketter
- bankkortsavgifter och andra kortavgifter
- avgifter för program som används i betalningstrafiken och avgifter för gemensam användning av bankautomater.

4) Fondandelsprovisioner

5) Förvaltningsprovisioner

- portföljförvaltnings- och övriga förvaltningsprovisioner
- förvaringsavgifter
- bankfacksavgifter
- avgifter som företaget tar ut i sin egenskap av kontoförande institut eller underinstitut till ett kontoförande institut.

6) Värdepappersprovisioner

- tecknings-, börshandels- och kuponginlösningsprovisioner.

7) Emissionsprovisioner

- ersättning för medverkan vid emissioner
- emissionsgarantiprovisioner
- provisioner för allmän handel med värdepapper.

8) Provisioner för förmedling av försäkrings- och sparförsäkringsavtal

9) Avgifter för juridiska tjänster

- inkassoavgifter
- lagfarts- och inteckningsavgifter
- provisioner och kostnadsersättningar för förmedling av fastigheter och bostadsaktier.

10) Garantiprovisioner

11) Andra avgifter och provisioner

- avgifter för utländska krediter, utländska betalningsuppdrag och utrikes inkasso
- bokföringsavgifter
- kreditupplysningsavgifter
- kopieringsavgifter
- adressförsäljningsprovisioner
- nattfacksavgifter
- avgifter och provisioner för övriga tjänster.

För värdepappersföretag omfattar provisionsintäkterna t.ex.

- courtage
- market maker-avgift (marknadsgarant)
- ersättning för medverkan vid emissioner och emissionsgarantiprovisioner
- förvaltningsavgifter
- förvaringsavgifter
- rådgivningsprovisioner.

FÖRESKRIFT (stycke 117)

- (117) Det erhållna vederlagets verkliga värde utgör provisionsintäkten.

Provisionskostnader

FÖRESKRIFT (styckena 118–121)

- (118) Här redovisas provisionskostnader som erlagts någon annan för sådana provisioner och avgifter som tagits ut av kunder för utförda tjänster eller aktiviteter och som redovisats som provisionsintäkter.
- (119) Värdepappersföretagen ska redovisa provisionskostnaderna som första post bland kostnader av investeringstjänster.
- (120) För kreditinstituten omfattar provisionskostnaderna vidare bl.a. kostnaderna för kontantförsörjning och -hantering samt diverse betalda expeditionsavgifter.

- (121) Avgifter som betalats till fondbörser och optionsföretag redovisas som provisionskostnader om de hänför sig till transaktioner för vilka kreditinstitutet/värdepappersföretaget erhållit provisionsintäkter från sina kunder.

Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet

Värdepappershandel

FÖRESKRIFT (styckena 122–126)

- (122) Här redovisas den positiva eller negativa skillnaden (realisationsvinst/realisationsförlust) mellan försäljningsvärdet eller likviden och det bokförda värdet för finansiella instrument som innehas för handel (skuldebrev, aktier, andelar, icke-säkringsderivat, finansiella instrument som kreditinstitutet/värdepappersföretaget gett ut i återköps syfte).
- (123) Här redovisas också förändringen i det verkliga värdet (orealiserad vinst/förlust från värdering till verkligt värde) av finansiella instrument som innehas för handel och andra finansiella instrument som klassificeras som värderade till verkligt värde via resultatet. Här redovisas också förändringar i det verkliga värdet av avskiljbara inbäddade derivat. Finansiella instrument som innehas för handel och andra finansiella instrument som klassificerats som värderade till verkligt värde via resultatet skrivs inte ned.
- (124) Erhållna räntor, erhållna utdelningar och räntekostnader för finansiella instrument som innehas för handel och andra finansiella instrument som klassificerats som värderade till verkligt värde via resultatet redovisas inte som nettointäkter från värdepappershandel utan tas upp i de respektive intäkt- och kostnadsposterna. Detsamma gäller ränteintäkter och -kostnader för särredovisade inbäddade derivat.
- (125) Här redovisas sådana förändringar i det verkliga värdet av säkringsinstrument för kassaflödessäkring som resultatförs antingen för att förändringen överstiger/understiger den ackumulerade förändringen i verkligt värde av förväntade framtida kassaflöden från den säkrade posten (den ineffektiva delen) eller för att säkringsredovisningen annars upphör (säkringsinstrumentet omklassificeras och den prognostiserade transaktionen förväntas inte längre inträffa).
- (126) När den kassaflödessäkrade transaktionen genomförs under räkenskapsperioden (med resultat inverkan på räkenskapsperiodens resultat) ska de ackumulerade förändringar i det verkliga värdet av säkringsinstrumentet som bokförts i fonden för verkligt värde under eget kapital redovisas mot den resultatpost där den säkrade transaktionen redovisas.

Valutaverksamhet

FÖRESKRIFT (stycke 127)

- (127) Här redovisas nettoresultatet av valutaväxlingen samt positiva och negativa kursdifferenser vid omräkning till euro av tillgångar, skulder och valutaswappkapital. Här redovisas också den del av omvärderingsdifferenser för valutaterminer och valutaoptioner som är hänförlig till räkenskapsperioden. Kursdifferenser för icke-monetära finansiella tillgångar som kan säljas redovisas mot eget kapital i fonden för verkligt värde.

Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas

FÖRESKRIFT (styckena 128–130)

- (128) Här redovisas alla resultatposter hänförliga till finansiella tillgångar som kan säljas, utom räntor och utdelningar. Förändringar i verkligt värde av säkrade finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i "nettoresultatet av säkringsredovisning" vid säkring av verkligt värde.
- (129) Här redovisas realisationsvinster och realisationsförluster av finansiella tillgångar som kan säljas när de säljs eller skrivs bort. I vinsterna och förlusterna inräknas poster som redovisats i fonden för verkligt värde och som är hänförliga till det bortskrivna instrumentet. I posten redovisas enligt avsnitt 5.7.3 nedskrivningar och återförda nedskrivningar av skuldinstrument.
- (130) Eftersom nedskrivningar av egetkapitalinstrument (aktier och andelar) som kan säljas inte kan återföras med resultatverkan betraktas eventuella återföringar som förändringar i verkligt värde och redovisas i fonden för verkligt värde.

Nettoresultat av säkringsredovisning

FÖRESKRIFT (stycke 131)

- (131) Här redovisas förändringar i verkligt värde av säkrade poster och säkringsinstrument (derivat) vid säkring av verkligt värde.

Nettointäkter från förvaltningsfastigheter

FÖRESKRIFT (stycke 132)

- (132) Här redovisas intäkter från och kostnader för förvaltningsfastigheter enligt avsnitt 7.2.1, t.ex. hyresintäkter, hyreskostnader, realisationsvinster och realisationsförluster, oavsett om fastigheterna värderas till verkligt värde enligt 153 § i KIL eller till anskaffningsvärde efter avskrivningar och nedskrivningar (metoden som bygger på anskaffningsvärde). Här redovisas också resultatverkande poster efter värderingsmetod (avskrivningar enligt plan, nedskrivningar, återförda nedskrivningar eller förändringar i verkligt värde).

Övriga rörelseintäkter

FÖRESKRIFT (styckena 133–134)

- (133) Här redovisas bl.a. hyresintäkter och övriga intäkter från rörelsefastigheter enligt avsnitt 7.2.2, t.ex. hyresintäkter från tjänstebostäder, driftsersättningar för sommarstugor för personalen och intäkter från försäljning av sådant fastighetsinnehav.
- (134) Här redovisas också bl.a. fusionsvinster, diverse försäkringsersättningar som inte avser förvaltningsfastigheter eller finansiella tillgångar som kan säljas, ersättningar från säkerhetsfonder och övriga intäkter som inte är hänförliga till ovan nämnda poster.

Administrationskostnader

Personalkostnader

Löner och arvoden

FÖRESKRIFT (stycke 135)

- (135) Här redovisas förskottsinnehållningspliktiga löner och arvoden som utbetalas för räkenskapsperioden, inklusive semesterlöner, semestertillägg och avgångsvederlag.

Lönebikostnader

Pensionskostnader

FÖRESKRIFT (stycke 136)

- (136) Som pensionskostnader redovisas utbetalda pensioner, obligatoriska och frivilliga arbetspensions- och tilläggs pensionspremier, justeringspremier och förändring i underskottet i pensionsavsättningar för räkenskapsperioden beräknat enligt försäkringsmatematiska grunder.

Övriga lönebikostnader

FÖRESKRIFT (stycke 137)

- (137) Här redovisas socialskyddsavgifter och andra lagstadgade försäkringspremier (olycksfallsförsäkrings-, grupplivförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringspremier) och premierna för alla andra frivilliga försäkringar för anställda eller förtroendevalda.

Övriga administrationskostnader

FÖRESKRIFT (stycke 138)

- (138) Som övriga administrationskostnader redovisas bl.a. måltids-, hälsovårds-, rekryterings-, rekreations-, utbildnings- och resekostnader för anställda, kontors-, ADB-, telekommunikations-, marknadsförings-, representations-, forsknings- och utvecklingskostnader och andra administrationskostnader som inte är hänförliga till personalkostnader.

Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

FÖRESKRIFT (styckena 139–142)

- (139) Här redovisas avskrivningar enligt plan och nedskrivningar. Om den framtida inkomsten från en tillgång varaktigt är lägre än det ännu oavskrivna anskaffningsvärdet, ska skillnaden kostnadsföras som en nedskrivning.
- (140) Här redovisas avskrivningar och nedskrivningar av immateriella tillgångar och andra materiella tillgångar än förvaltningsfastigheter.
- (141) Immateriella tillgångar avskrivs enligt en avskrivningsplan som upprättas över tillgångarnas nyttjandeperiod. Goodwill avskrivs inom 5 år, eller om dess nyttjandeperiod är längre än 5 år, under nyttjandeperioden, dock senast inom 20 år.
- (142) Avskrivningsplanerna ska ingå i tilläggsupplysningarna (specifikationer) till balansräkningen och av dem ska framgå tillgångsslag, konton där respektive tillgångar är bokförda och avskrivningstiden.

ANVISNING (stycke 143)

- (143) Bokföringsnämnden har den 16 oktober 2007 gett ut en allmän anvisning om avskrivningar enligt plan.

Övriga rörelsekostnader

FÖRESKRIFT (styckena 144–146)

- (144) Här redovisas bl.a. hyreskostnader och övriga kostnader för rörelsefastigheter enligt avsnitt 7.2.2, t.ex. bolagsvederlag, underhållskostnader, årsreparationskostnader, skadeförsäkringar och realisationsförluster på sålda fastighetsinnehav.
- (145) Som övriga rörelsekostnader redovisas också diverse hyror för maskiner och varor.
- (146) Här redovisas också bl.a. fusionsförluster, avgifter till säkerhetsfonder, försäkrings- och andra säkerhetskostnader, tillsyns-, inspektions- och medlemsavgifter och andra kostnader som inte är hänförliga till någon annan post.

Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden

FÖRESKRIFT (styckena 147–148)

- (147) Här redovisas nedskrivningar av "fordringar på kreditinstitut", "fordringar på allmänheten och offentlig sektor" och "åtaganden utanför balansräkningen". I avsnitt 5.7.4 behandlas beräkningen av nedskrivningsbehovet för krediter i två steg.
- (148) I denna post redovisas också återförda nedskrivningar.

Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar

FÖRESKRIFT (stycke 149)

- (149) Här redovisas nedskrivningar av finansiella tillgångar som hålls till förfall (skuldebrev) och aktier och andelar i dotter- och ägarintresseföretag redovisade till anskaffningsvärde.

Bokslutsdispositioner

FÖRESKRIFT (stycke 150)

- (150) Som bokslutsdispositioner redovisas ökning/minskning av ackumulerad avskrivningsdifferens och ökning/minskning av avdragsgilla reserver med relevans för det skattepliktiga resultatet.

Inkomstskatt

FÖRESKRIFT (styckena 151–152)

- (151) Förskottsuppbörd som bokförts enligt kontantprincipen som "inkomstskatt" korrigeras så att inkomstskatten periodiseras på räkenskapsperioden enligt prestationsprincipen.
- (152) Skatt som inte hänför sig till räkenskapsåret särredovisas på egen rad.

Intäkter från och kostnader för övrig verksamhet

FÖRESKRIFT (stycke 153)

- (153) Här redovisas sådana intäkter och kostnader som hänför sig till transaktioner av engångskaraktär som avviker från den bokföringskyldiges ordinarie verksamhet.

11.7 Koncernbalansräkning för kreditinstitut

- (154) Enligt 31 § 1 mom. i FMF (150/2007) ska kreditinstitut och andra finansinstitut vilka som sin huvudsakliga verksamhet bedriver sådan verksamhet som avses i 4 § 1 mom. 1 punkten i KIL och kreditinstituts holdingföretag upprätta sin balansräkning enligt uppställningsformen i avsnitt 11.7.1 nedan.
- (155) Allmänna bestämmelser om kontinuitet och konsekvens i uppställningarna, detaljeringsgrad och sammanslagning och utelämnande av poster finns i 11–15 § i FMF (150/2007).

11.7.1 Aktiva

Kontanta medel

Skuldebrev belåningsbara i centralbanker

Statsskuldförbindelser
Övriga

Fordringar på kreditinstitut

Betalbara på anfordran
Övriga

Fordringar på allmänheten och offentlig sektor

Betalbara på anfordran
Övriga

Leasingobjekt

Skuldebrev

Offentlig sektor
Övriga

Aktier och andelar

Aktier och andelar i ägarintresseföretag

Aktier och andelar i företag inom samma koncern

Derivatinstrument

Immateriella tillgångar

Koncerngoodwill
Övriga utgifter med lång verkningstid

Materiella tillgångar

Förvaltningsfastigheter och aktier och andelar i förvaltningsfastigheter
Övriga fastigheter och aktier och andelar i fastighetssammanslutningar
Övriga materiella tillgångar

Aktieemissionsfordringar/Placeringsandelsemmissionsfordringar/Grundfondsemmissionsfordringar

Övriga tillgångar

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Uppskjutna skattefordringar

Passiva

FRÄMMANDE KAPITAL

Skulder till kreditinstitut

Centralbanker
Kreditinstitut
Betalbara på anfordran
Övriga

Skulder till allmänheten och offentlig sektor

Inlåning
Betalbar på anfordran
Övrig
Övriga skulder
Betalbara på anfordran
Övriga

Skuldebrev emitterade till allmänheten

Obligationslån
Övriga

Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel

Övriga skulder

Övriga skulder
Avsättningar

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Efterställda skulder

Kapitallån
Övriga

Uppskjutna skatteskulder

Negativ koncerngoodwill

EGET KAPITAL OCH MINORITETSANDELAR

Aktiekapital/Andelskapital/Grundkapital

Placeringsandelskapital/Grundfond/Tillskottskapital

Överkursfond

Uppskrivningsfond

Övriga bundna fonder

Reservfond
Fond för verkligt värde
Säkring av kassaflöde
Omräkningsdifferenser
Värdering till verkligt värde
Fonder enligt bolagsordningen/stadgarna
Övriga fonder

Fria fonder

Fond för inbetalt fritt eget kapital
Övriga fonder

Balanserad vinst (förlust)

Räkenskapsperiodens vinst (förlust)

Minoritetsandelar av kapitalet

ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN

Förbindelser för kunders räkning till förmån för tredje part

Garantier och panter
Övriga

Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder

Återköpsförbindelser avseende värdepapper
Övriga

11.8 Koncernbalansräkning för värdepappersföretag

(156) Värdepappersföretag och sådana finansinstitut inom samma finansiella företagsgrupp vilka som sin huvudsakliga verksamhet bedriver värdepappershandel och verksamhet enligt 2 kap. 3 § i lagen om investeringstjänster (747/2012) samt värdepappersföretags holdingföretag ska upprätta sin koncernbalansräkning enligt uppställningsformen i avsnitt 11.8.1 nedan.

11.8.1 Aktiva

Kontanta medel

Fordringar på kreditinstitut

Betalbara på anfordran

Övriga

Fordringar på allmänheten och offentlig sektor

Betalbara på anfordran

Övriga

Skuldebrev

Offentlig sektor

Övriga

Leasingobjekt

Aktier och andelar

Aktier och andelar i ägarintresseföretag

Aktier och andelar i företag inom samma koncern

Derivatinstrument

Immateriella tillgångar

Koncerngoodwill

Övriga utgifter med lång verkningstid

Materiella tillgångar

Förvaltningsfastigheter och aktier och andelar i förvaltningsfastigheter

Övriga fastigheter och aktier och andelar i fastighetssammanslutningar

Övriga materiella tillgångar

Aktieemissionsfordringar

Övriga tillgångar

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Uppskjutna skattefordringar

Passiva

FRÄMMADE KAPITAL

Skulder till kreditinstitut

Skulder till allmänheten och offentlig sektor

Återbetalbara medel

Övriga

Skuldebrev emitterade till allmänheten

Obligationslån

Övriga

Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel

Övriga skulder

Övriga skulder

Avsättningar

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Efterställda skulder

Kapitallån

Övriga

Uppskjutna skatteskulder

Negativ koncerngoodwill

EGET KAPITAL OCH MINORITETSANDELAR

Aktiekapital

Överkursfond

Uppskrivningsfond

Övriga bundna fonder

Reservfond

Fond för verkligt värde

Säkring av kassaflöde

Omräkningsdifferenser

Värdering till verkligt värde

Fonder enligt bolagsordningen

Övriga fonder

Fria fonder

Fond för inbetalt fritt eget kapital

Övriga fonder

Balanserad vinst (förlust)

Räkenskapsperiodens vinst (förlust)

Minoritetsandelar av kapitalet

ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN

Förbindelser för kunders räkning till förmån för tredje part

Garantier och panter

Övriga

Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder

Återköpsförbindelser avseende värdepapper

Övriga

11.9 Tillämpning

FÖRESKRIFT (styckena 157–159)

- (157) Koncernbalansräkningen upprättas enligt tillämpliga delar av föreskrifterna och anvisningarna i avsnitten 11.1–11.3.
- (158) Den del av koncerngoodwill som ännu inte har avskrivits ska i koncernbalansräkningen särredovisas i en delpost under immateriella tillgångar. Negativ koncerngoodwill särredovisas före eget kapital och minoritetsandelar.
- (159) Minoritetsandelar av kapitalet särredovisas under eget kapital efter övriga egetkapitalposter.

11.10 Koncernresultaträkning för kreditinstitut

- (160) Enligt 30 § 1 mom. i FMF (150/2007) ska kreditinstitut och andra finansinstitut vilka som sin huvudsakliga verksamhet bedriver sådan verksamhet som avses i 4 § 1 mom. 1 punkten i kreditinstitutslagen och kreditinstituts holdingföretag upprätta en koncernresultaträkning enligt uppställningsformen i avsnitt 11.10.1 nedan.

11.10.1 Koncernresultaträkningens uppställningsform

Ränteintäkter
Räntekostnader
RÄNTENETTO
Intäkter från egetkapitalinstrument
Provisionsintäkter
Provisionskostnader
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet
 Värdepappershandel
 Valutaverksamhet
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas
Nettoresultat av säkringsredovisning
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter
Övriga rörelseintäkter
Administrationskostnader
 Personalkostnader
 Löner och arvoden
 Lönebikostnader
 Pensionskostnader
 Övriga lönebikostnader
 Övriga administrationskostnader
Avskrivningar och nedskrivningar av koncerngoodwill
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar
Övriga rörelsekostnader
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden
Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar
Andel av intresseföretagens resultat
RÖRELSEVINST (-FÖRLUST)
Inkomstskatt
Vinst (förlust) av ordinarie verksamhet efter skatt
Minoritetsandelar av räkenskapsperiodens vinst eller förlust
Vinst (förlust) av ordinarie verksamhet efter minoritetsandelar
Intäkter från och kostnader för övrig verksamhet
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST (FÖRLUST)

11.10.2 Koncernresultaträkning för värdepappersföretag

(161) Värdepappersföretag och sådana finansinstitut inom samma finansiella företagsgrupp vilka som sin huvudsakliga verksamhet bedriver värdepappershandel och verksamhet enligt 2 kap. 3 § i lagen om investeringstjänster (747/2012) samt värdepappersföretags holdingföretag ska upprätta sin koncernresultaträkning enligt uppställningsformen i avsnitt 11.10.3 nedan.

11.10.3 Koncernresultaträkningens uppställningsform

Provisionsintäkter

Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet

Värdepappershandel

Valutaverksamhet

Intäkter från egetkapitalinstrument

Ränteintäkter

Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas

Nettoresultat av säkringsredovisning

Nettointäkter från förvaltningsfastigheter

Övriga rörelseintäkter

INTÄKTER FRÅN INVESTERINGSTJÄNSTER

Provisionskostnader

Räntekostnader

Administrationskostnader

Personalkostnader

Löner och arvoden

Lönebikostnader

Pensionskostnader

Övriga lönebikostnader

Övriga administrationskostnader

Avskrivningar och nedskrivningar av koncerngoodwill

Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

Övriga rörelsekostnader

Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden

Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar

Andel av intresseföretagens resultat

RÖRELSEVINST (-FÖRLUST)

Inkomstskatt

Vinst (förlust) av ordinarie verksamhet efter skatt

Minoritetsandelar av räkenskapsperiodens vinst eller förlust

Vinst (förlust) av ordinarie verksamhet efter minoritetsandelar

Intäkter från och kostnader för övrig verksamhet

RÄKENSKAPSPERIODENS VINST (FÖRLUST)

11.11 Tillämpning

FÖRESKRIFT (styckena 162–165)

- (162) Koncernresultaträkningen upprättas enligt tillämpliga delar av föreskrifterna och anvisningarna i avsnitten 11.4–11.6.
- (163) Avskrivning av koncerngoodwill och minskning av negativ koncerngoodwill redovisas i koncernresultaträkningen i posten ”avskrivningar och nedskrivningar av koncerngoodwill”. Minskningen av negativ koncerngoodwill får även särredovisas.
- (164) Av intresseföretagens vinst (förlust) för räkenskapsperioden ska ett belopp som motsvarar koncernföretagens ägarandel redovisas sammanräknat före rörelsevinst (-förlust).
- (165) Minoritetsandelar av räkenskapsperiodens vinst (förlust) särredovisas i koncernresultaträkningen före vinst (förlust) av ordinarie verksamhet.

11.12 Noter till koncernredovisningen

- (166) I 6 kap. 33–36 § i FMF (150/2007) specificeras de upplysningar som ska lämnas i noterna till koncernbokslutet.
- (167) I noterna till koncernbokslutet lämnas i tillämpliga delar samma upplysningar som ska lämnas i noterna till moderföretagets bokslut och de får lämnas tillsammans med moderföretagets noter och i samma ordningsföljd som dessa.

FÖRESKRIFT (stycke 168)

- (168) För koncernen redovisas inte noter om aktiekapital enligt indelning i aktieslag, aktieemissioner, optionsrätter och aktieinnehav och inte heller noter om nettointäkter från leasingverksamhet.

12 Noter

- (1) I 4 kap. 19–29 § i finansministeriets förordning om bokslut, koncernbokslut och verksamhetsberättelse i kreditinstitut och värdepappersföretag (FMF (150/2007)) specificeras de upplysningar som ska lämnas i noter till bokslutet.

FÖRESKRIFT (stycke 2)

- (2) Noterna ska, så långt det är praktiskt genomförbart, presenteras på ett systematiskt sätt. Hänvisningarna i varje post i balansräkningen och resultaträkningen till eventuella noter och vice versa bidrar till läsbarheten. Redovisning av jämförande information från föregående räkenskapsperiod ska lämnas om det bidrar till att tydliggöra resultat- och balansposterna.

ANVISNING (stycke 3)

- (3) Noterna ska helst redovisas i följande ordning:
- uppgift om att bokslutet har upprättats enligt lag, FMF (150/2007) och Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar
 - noter om upprättandet av bokslutet
 - noter till balansräkningen
 - noter till resultaträkningen
 - noter om säkerheter och ansvarsförbindelser
 - noter om personalen och ledningen
 - innehav i andra företag
 - övriga noter
 - noter om koncernföretag under Finansinspektionens tillsyn.

12.1 Noter angående tillämpade bokslutsprinciper

- (4) Noterna ska enligt 19 § i FMF (150/2007) innehålla följande:
- Uppgift om de värderingsprinciper och värderingsmetoder samt periodiseringsprinciper och periodiseringsmetoder som har följts vid upprättandet av bokslutet, såsom
 - principerna för redovisning av *ränteintäkter och räntekostnader*
 - principerna för redovisning av andra viktiga *intäkter*, t.ex. provisions- och dividendintäkter
 - principerna för klassificering och värdering av *finansiella instrument*
 - *likviddagsredovisning* av avistaköp och avistaförsäljning av finansiella instrument

- principerna för beräkning och redovisning av *nedskrivningar* av finansiella tillgångar
 - principerna för värdering av *förvaltningsfastigheter och andra fastigheter*, principerna för beräkning och redovisning av planenliga avskrivningar, nedskrivningar och eventuella uppskrivningar
 - övriga viktigare principer för redovisning av *resultatposter* samt redovisning i och *bortskrivning från balansräkningen*.
- Motivering, om uppställningsformen för resultaträkningen eller balansräkningen har ändrats, samt effekterna av ändringen
 - Uppgift om rättelser som har gjorts i uppgifterna för den föregående räkenskapsperioden på grund av ändringen
 - Redogörelse, om uppgifterna om den föregående räkenskapsperioden inte är jämförbara med uppgifterna för den räkenskapsperiod som gått ut
 - Uppgift om intäkter och kostnader som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder samt rättelser av fel, om dessa inte är av ringa betydelse
 - Uppgift om sådana delar av en enskild balanspost som gäller flera balansposter, om uppgiften är väsentlig
 - Grunden för den kurs enligt vilken fordringar, skulder och andra åtaganden i utländsk valuta omräknats till inhemsk valuta, om kursen på balansdagen inte har tillämpats.

FÖRESKRIFT (stycke 5)

- (5) Företag som utnyttjar möjligheten att redovisa till verkligt värde ska i noterna till bokslutet lämna upplysning om den redovisningsprincip av vilken framgår grunderna för möjligheten att värdera till verkligt värde. Företaget ska också i noterna till balansräkningen redovisa poster som vid första redovisningstillfället värderas till verkligt värde via resultatet, vid behov t.ex. i specifikationerna av "skuldebrev" och "aktier och andelar".

12.2 Noter till balansräkningen

12.2.1 Fordringar på kreditinstitut

FÖRESKRIFT (stycke 6)

- (6) I noterna till bokslutet för kreditinstitut ska här specificeras sådana fordringar på centralbanken (Finlands Bank) som inte är betalbara på anfordran.

ANVISNING (stycke 7)

- (7) Exempel på specifikation:

	Summa	Betalbara på anfordran	Övriga
Centralbanker	xxx	----	xxx
Inhemska kreditinstitut	xxx	xxx	xxx
Utländska kreditinstitut	xxx	xxx	xxx
Summa fordringar på kreditinstitut	xxx	xxx	Xxx

12.2.2 Fordringar på allmänheten och offentlig sektor

FÖRESKRIFT (styckena 8–11)

- (8) Kreditinstituten ska särredovisa sina lånefordringar och sina fordringar på basis av garantier och övriga åtaganden utanför balansräkningen fördelat på sektor enligt Statistikcentralens sektorindelning på följande sätt:

Icke-finansiella företag och bostadssammanslutningar	
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	
Offentlig sektor	
Hushåll	
Hushållens ideella organisationer	
Utlandet	
Summa fordringar på allmänheten och offentlig sektor	xxx

- (9) Summa efterställda fordringar ska särredovisas.

- (10) Nedskrivningar av fordringar under räkenskapsperioden ska specificeras åtminstone på följande sätt:

Nedskrivningar vid årets början	
Individuella nedskrivningar som redovisats under perioden	+
Gruppvisa nedskrivningar som redovisats under perioden	+/-
Individuella nedskrivningar som återförts under perioden	-
Summa nedskrivningar vid årets slut	

- (11) I noterna ska dessutom redovisas slutliga kreditförluster på fordringarna under räkenskapsperioden.

12.2.3 Skuldebrev

FÖRESKRIFT (stycke 12)

- (12) Skuldebreven ska indelas i grupper av finansiella instrument fördelat på noterade och onoterade. Skuldebrev som ingår i balansposten "skuldebrev belåningsbara i centralbanker" ska särredovisas.

ANVISNING (styckena 13–14)

- (13) Önskvärt är också att skuldebreven särredovisas efter instrumentkategori.

- (14) Exempel på specifikation:

Emittent/instrumentkategori	Noterade	Övriga	Summa
Offentlig sektor	xxx	xxx	Xxx
Instrument som hålls till förfall	xxx	xxx	Xxx
Statsskuldförbindelser			
Kommuncertifikat			
Statsobligationer			
Obligationer emitterade av andra offentliga organ			
Instrument som innehas för handel	xxx	xxx	Xxx
Statsskuldförbindelser			
Kommuncertifikat			
Statsobligationer			
Obligationer emitterade av andra offentliga organ			
Som kan säljas	xxx	xxx	Xxx

Statsskuldförbindelser
Kommuncertifikat
Statsobligationer

Obligationer emitterade av andra
offentliga organ

Övriga skuldebrev

Summa skuldebrev exkl.

offentlig sektor

	xxx	xxx	Xxx
Summa skuldebrev	xxx	xxx	Xxx
– varav belåningsbara i centralbanker	xxx	xxx	Xxx
– varav skuldebrev som inte löper med ränta			
– varav efterställda skulder			

- Specifikation av summa skuldebrev exkl. offentlig sektor i tabellen nedan

Emittent/instrumentkate- gori	Noterade	Övriga	Summa
Skuldebrev exkl. offentlig sektor			
Instrument som hålls till förfall	xxx	xxx	xxx
Bankcertifikat Företagscertifikat Obligationer emitterade av banker			
Övriga skuldebrev			
Instrument som innehas för handel	xxx	xxx	xxx
Bankcertifikat Företagscertifikat Obligationer emitterade av banker			
Övriga skuldebrev			
Som kan säljas	xxx	xxx	xxx
Bankcertifikat Företagscertifikat Obligationer emitterade av banker			
Övriga skuldebrev			
Summa skuldebrev exkl. offentlig sektor	xxx	xxx	xxx

FÖRESKRIFT (stycke 15)

- (15) Summa efterställda fordringar ska särredovisas.

12.2.4 Tillgångar som hyrts ut genom leasingavtal

FÖRESKRIFT (stycke 16)

- (16) Tillgångar redovisade i posten "leasingobjekt" indelas i:

Förskottsbetalningar	xxx
Maskiner och inventarier	xxx
Fast egendom och byggnader	xxx
Övriga tillgångar	xxx
Summa	xxx

12.2.5 Aktier och andelar¹

FÖRESKRIFT (stycke 17)

(17) Aktier och andelar indelas i följande grupper av finansiella instrument:

- instrument som innehas för handel
- instrument som kan säljas.

De indelas vidare i noterade och övriga, med ytterligare fördelning av balansposterna i aktier och andelar i kreditinstitut.

ANVISNING (stycke 18)

(18) Exempel på specifikation:

Balanspost	Noterade	Övriga	Summa	Varav i kreditinstitut
Aktier och andelar				
Som innehas för handel				
Som kan säljas				
Aktier och andelar i företag inom samma koncern				
Aktier och andelar i ägarintresseföretag				
Summa				
– varav redovisat till anskaffningsvärde				

12.2.6 Derivatinstrument

FÖRESKRIFT (stycke 19)

(19) De nominella och verkliga bruttovärdena av derivatinstrument specificeras enligt säkringsinstrument och övriga derivatinstrument och enligt kontraktsslag.

ANVISNING (styckena 20–21)

(20) Exempel på specifikation:

Räntederivat
Terminskontrakt
Optionskontrakt
Köpta
Utfärdade
Ränteswappar

Valutaderivat
Terminskontrakt
Optionskontrakt
Köpta

¹ Aktier och andelar omfattar balansposterna "aktier och andelar", "aktier och andelar i ägarintresseföretag" och "aktier och andelar i företag inom samma koncern". Specifikationen ska kunna stämmas av mot dessa balansposter.

Utfärdade
Ränte- och valutaswappar

Aktiederivat
Terminskontrakt
Optionskontrakt
Köpta
Utfärdade

Kreditderivat
Kreditswappar
Credit spread options
Totalavkastningsswappar

Övriga derivat
Terminskontrakt
Optionskontrakt
Köpta
Utfärdade

(21) Nominella värden särredovisas efter återstående löptid i tre eller fyra löptidsintervall:

Under 1 år
1–5 år
Över 5 år eller ytterligare indelade i
5–15 år
Över 15 år

FÖRESKRIFT (stycke 22)

(22) Summa kontrakt med företag inom samma koncern som motpart ska särredovisas.²

ANVISNING (stycke 23)

(23) Säkringsinstrument och övriga derivatinstrument kan specificeras och särredovisas t.ex. på följande sätt:

Säkringsinstrument	Nominellt värde av underliggande tillgång				Summa	Verkligt värde	
	Återstående löptid					Positivt	Negativt
	Under 1 år	1–5 år	5–15 år	Över 15 år			
Räntederivat							
– terminskontrakt							
– optionskontrakt							
-- köpta							
-- utfärdade							
– ränteswappar							
Valutaderivat							
... osv.							

² Andelsbanker som hör till sammanslutningen av andelsbanker ska redovisa summa kontrakt med företag inom sammanslutningen som motpart.

Summa

– varav kontrakt med företag inom samma koncern som motpart

Övriga

derivatinstrument

Räntederivat

... osv.

12.2.7 Immateriella tillgångar

FÖRESKRIFT (stycke 24)

(24) Immateriella tillgångar indelas i IT-kostnader, övriga utvecklingsutgifter, goodwill och övriga immateriella tillgångar.

12.2.8 Materiella tillgångar

FÖRESKRIFT (styckena 25–26)

(25) Fastigheter och aktier och andelar i fastighetssammanslutningar indelas i mark och vattenområden, byggnader samt aktier och andelar i fastighetssammanslutningar. Rörelsefastigheter och förvaltningsfastigheter särredovisas. Vidare redovisas metoderna för gruppering av fastighetstillgångar i rörelsefastigheter och förvaltningsfastigheter.

(26) Både det bokförda och det verkliga värdet av förvaltningsfastighetsinnehav som redovisats till anskaffningsvärde ska uppges.

12.2.9 Förvaltningsfastighetsinnehav redovisat till verkligt värde

FÖRESKRIFT (stycke 27)

(27) För förvaltningsfastigheter som enligt 153 § i kreditinstitutslagen (KIL) har redovisats till verkligt värde ska noterna innehålla följande:

- upplysningar om de metoder som använts för bestämmande av verkligt värde
- beskrivning av och bokfört värde för de fastighetstillgångar som har redovisats till anskaffningsvärde i stället för till verkligt värde därför att det verkliga värdet inte har kunnat bestämmas på ett tillförlitligt sätt
- det bokförda värdet vid försäljningstidpunkten och realisationsvinsten eller -förlusten för förvaltningsfastigheter som sålts under räkenskapsperioden och redovisats till anskaffningsvärde för att det verkliga värdet inte hade gått att fastställa på ett tillförlitligt sätt.

12.2.10 Förändringar i immateriella och materiella tillgångar under räkenskapsperioden

(28) I noterna ska lämnas upplysningar enligt 21 § 2 mom. i FMF (150/2007) om förändringar under räkenskapsperioden i materiella och immateriella tillgångar i balansräkningen.

ANVISNING (stycke 29)

(29) Exempel på specifikation:

	Immateriella tillgångar	Materiella tillgångar			Summa
		Förvaltningsfastigheter och aktier i förvaltningsfastigheter	Övriga fastigheter och fastighetsaktier	Övriga materiella tillgångar	
Anskaffningsvärde					
1.1					
Ökning					
Avräknade belopp					
Överföringar mellan posterna					
Anskaffningsvärde 31.12					
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1					
Akkumulerade avskrivningar som gäller minskningar och överföringar					
Periodens avskrivning					
Nedskrivningar					
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12					
Uppskrivningar*					
Bokfört värde 31.12					
Bokfört värde 1.1					

* Förändringar i uppskrivningar för räkenskapsperioden ska indelas i ökning och återföringar.

12.2.11 Övriga tillgångar

FÖRESKRIFT (stycke 30)

(30) Övriga tillgångar indelas i betalningsförmedlingsfordringar, marginalkontofordringar för derivatinstrument, kundfordringar för sålda värdepapper (värdepappersföretagen) och övriga.

12.2.12 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

FÖRESKRIFT (stycke 31)

(31) De ränterelaterade posterna (räntefordringar, förutbetalda räntekostnader) i denna balanspost särredovisas i en delpost.

12.2.13 Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

FÖRESKRIFT (stycke 32)

(32) Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder indelas i periodiseringskillnader och övriga temporära skillnader. Framför allt ska uppgift lämnas om summa uppskjutna

skattefordringar för fastställda förluster, summa uppskjutna skatteskulder för fonden för verkligt värde och den uppskjutna (latent) skatteskulden för uppskrivningar i balansräkningen, även om den sistnämnda inte särredovisas i balansräkningen.

12.2.14 Skuldebrev som kreditinstitutet emitterat till allmänheten

FÖRESKRIFT (stycke 33)

(33) För balansposten redovisas bokfört värde och nominellt värde efter instrumentkategori:

- bank- och företagscertifikat
- obligationslån
- övriga.

12.2.15 Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel

FÖRESKRIFT (stycke 34)

(34) Negativa bokförda värden för derivatinstrument särredovisas i specifikationen över derivatinstrument. För övriga finansiella skulder som innehas för handel redovisas åtminstone totalbelopp och typen av verksamhet de baseras på (t.ex. blankning, finansiella skulder som ska återköpas i en snar framtid).

12.2.16 Övriga skulder

FÖRESKRIFT (styckena 35–37)

- (35) Övriga skulder indelas i övriga skulder och avsättningar. Övriga skulder indelas i betalningsförmedlingsskulder och leverantörsskulder för köpta värdepapper (värdepappersföretag). Avsättningar indelas i grupper av väsentliga avsättningar, t.ex. avsättningar för garantier.
- (36) I övriga skulder redovisas skillnaderna mellan affärsdag och likviddag vid avistaköp och avistaförsäljning.
- (37) För varje slag av avsättning redovisas det bokförda värdet vid räkenskapsperiodens början och slut, ökningen under räkenskapsperioden samt det belopp som tagits i anspråk respektive återförts under räkenskapsperioden.

12.2.17 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

FÖRESKRIFT (stycke 38)

(38) De ränterelaterade posterna (ränteskulder, förutbetalda ränteintäkter) i denna balanspost särredovisas i en delpost.

12.2.18 Efterställda skulder

FÖRESKRIFT (styckena 39–40)

- (39) Angående varje efterställd skuld som överstiger 10 % av summa efterställda skulder ska följande upplysningar lämnas:
- bokfört och nominellt värde, valuta, ränta, förfallodag eller uppgift om att ingen förfallodag är avtalad
 - uppgift om ifall förtida återbetalning kan krävas
 - villkor för skuldens företrädesrätt och eventuell konvertering till aktier
 - hur skulden behandlas i beräkningen av kapitalbasen i kapitaltäckningsanalysen: vilken kapitalbaspost skulden inräknas i och den del av skulden som inräknas.
- (40) För varje kapitallån uppges, fördelat på lån som inräknas i kapitalbasen och övriga, de huvudsakliga lånevillkoren och ränta eller annan gottgörelse som betalas för lånet och inte kostnadsförs, oavsett om lånet enligt avtalsvillkoren löper med ränta eller ej.

12.2.19 Löptidsinformation om kreditinstituts finansiella tillgångar och skulder

FÖRESKRIFT (styckena 41–42)

- (41) Finansiella tillgångar redovisade som "skuldebrev belåningsbara i centralbanker", "fordringar på kreditinstitut", "fordringar på allmänheten och offentlig sektor" och "skuldebrev" och finansiella skulder redovisade som "skulder till kreditinstitut", "skulder till allmänheten och offentlig sektor" och "efterställda skulder" ska fördelas på följande löptider:
- Under 3 månader
 - 3–12 månader
 - 1–5 år
 - 5–10 år
 - Över 10 år.
- (42) Löptidsintervallet står för den återstående löptiden för den finansiella tillgången eller skulden. Om borgenären kan bestämma återbetalningsdagen för en finansiell skuld tas skulden upp i det löptidsintervall då återbetalning tidigast kan krävas. Inlåning som är betalbar på anfordran räknas in i intervallet med kortaste löptider.

12.2.20 Specifikation av balansposter i inhemsk och i utländsk valuta och i poster gentemot företag inom samma koncern

FÖRESKRIFT (stycke 43)

- (43) Balansposterna specificeras i inhemsk valuta och i utländsk valuta. Någon ytterligare uppdelning av valutor behövs inte. Finansiella tillgångar och skulder i utländsk valuta är poster som i bokslutet omräknas till inhemsk valuta enligt kursen på balansdagen. Företag under tillsyn som hör till en koncern ska för varje balanspost ytterligare särredovisa poster med motparter som är dotter- eller intresseföretag inom samma koncern.

ANVISNING (stycke 44)

(44) Exempel på uppdelning:

Balanspost	Inhemsk valuta	Utländsk valuta	Summa	Motpart inom samma koncern
Fordringar på kreditinstitut				
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor				
Skuldebrev ³				
Derivatinstrument				
Övriga tillgångar inkl. kontanta medel				
Summa				
Skulder till kreditinstitut				
Skulder till allmänheten och offentlig sektor				
Skuldebrev emitterade till allmänheten				
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel				
Övriga skulder				
Efterställda skulder				
Summa				

12.2.21 Värdepapperslån

FÖRESKRIFT (stycke 45)

- (45) För utlånade finansiella tillgångar redovisas deras bokförda värde per balanspost och uppgift om hur de klassificerats för värdering (som att de kan säljas, innehas för handel eller hållas till förfall). För inlånade finansiella tillgångar som inte tagits upp i balansräkningen redovisas det verkliga värdet på balansdagen.

12.2.22 Återköpsavtal avseende värdepapper

FÖRESKRIFT (styckena 46–47)

- (46) Skulder avseende finansiella tillgångar som sålts genom äkta återköpsavtal (repo) indelas i skulder till kreditinstitut och övriga skulder.
- (47) Fordringar avseende finansiella tillgångar som köpts genom äkta återköpsavtal (omvända repo) indelas i fordringar på kreditinstitut och övriga fordringar.

12.2.23 Finansiella tillgångars och skuldernas verkliga värden

FÖRESKRIFT (stycke 48)

- (48) Ett företag ska lämna information som hjälper dem som använder företagets finansiella rapporter att bedöma följande:

³ Omfattar också skuldebrev som är belåningsbara i centralbanker.

- a) För tillgångar och skulder som återkommande eller vid ett tillfälle värderas till verkligt värde i balansräkningen efter första redovisningen, de värderingsmetoder och indata som används för att ta fram dessa värderingar.
- b) För upprepade värderingar till verkligt värde med hjälp av betydande icke observerbara indata (nivå 3), effekten av värderingarna på resultatet eller på fonden för verkligt värde under eget kapital. (IFRS 13.91)

12.2.24 Finansiella tillgångars och skulders verkliga värden och bokföringsvärden och hierarki för verkliga värden

FÖRESKRIFT (stycke 49)

- (49) Per balanspost redovisas finansiella tillgångars och skulders verkliga och bokförda värden på balansdagen och av finansiella instrument värderade till verkligt värde den nivå i hierarkin som värderingarna till verkligt värde hänförs till i sin helhet (nivå 1, 2 eller 3). Av verkliga värden som hänförs till nivå 3 redovisas dessutom den totala vinst eller förlust för redovisningsperioden som resultatförs och som beror på förändringar i vinster eller förluster avseende tillgångar och skulder som innehas på balansdagen.

Finansiella tillgångar	Bokfört värde	Verkligt värde		
Kontanta medel				
Fordringar på kreditinstitut				
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor				
Skuldebrev				
Aktier och andelar				
Aktier och andelar i ägarintresseföretag				
Aktier och andelar i företag inom samma koncern				
Derivatinstrument				
Finansiella skulder				
Skulder till kreditinstitut				
Skulder till allmänheten och offentlig sektor				
Skuldebrev emitterade till allmänheten				
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel				
Efterställda skulder				
Finansiella instrument värderade till verkligt värde i balansräkningen	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Orealiserade vinster och förluster under perioden			Nivå 3	

12.2.25 Eget kapital

FÖRESKRIFT (styckena 50–51)

- (50) Eget kapital – inklusive fonden för verkligt värde – redovisas balanspost för balanspost indelat i belopp vid räkenskapsperiodens början, ökning, minskning och överföringar mellan posterna under räkenskapsperioden.

- (51) Enligt bokföringsnämndens utlåtande 1750/2005 ska byte av redovisningsprincip och korrigeringar som redovisats i "balanserad vinst (förlust)" och motiveringen till dessa framgå av noterna.

12.2.26 Aktiekapital

- (52) Enligt 22 § 1 mom. 11 punkten i FMF (150/2007) indelas aktiekapitalet i aktieslag och upplysningar lämnas om bolagsordningens huvudsakliga bestämmelser om varje aktieslag.

FÖRESKRIFT (styckena 53–55)

- (53) Per aktieslag redovisas
- beslutat antal aktier
 - antalet emitterade och fullt betalda aktier och emitterade icke fullt betalda aktier
 - nominellt värde per aktie, eller att aktierna inte har något nominellt värde
 - en avstämning av antalet utestående aktier vid periodens början och vid periodens slut
 - de rättigheter, förmånsordningar och restriktioner som är hänförliga till respektive aktieslag, inklusive restriktioner avseende rätten till utdelning och till återbetalning av kapital
 - aktier i företaget som innehas av företaget självt eller av dess dotterföretag eller intresseföretag och
 - aktier som är reserverade för emission enligt optionsavtal och andra försäljningsavtal avseende aktier, med uppgift om villkor och belopp.
- (54) För det egna innehavet av egna aktier lämnas upplysningar om antal aktier per aktieslag, det sammanräknade nominella värdet och anskaffningsvärdet.
- (55) Motsvarande upplysningar lämnas om placeringsandelskapital enligt 12 kap. 1 § i lagen om andelslag (AniL) (1488/2001), grundfond enligt 13 § i sparbankslagen (SBL) (1502/2001) eller tillskottskapital enligt lagen om hypoteksföreningar (936/1978).

12.2.27 Aktieemissioner, optionsrätter och konvertibler

- (56) Enligt 22 § 1 mom. 9 punkten i FMF (150/2007) ska i noterna lämnas upplysningar om tid och villkor för nyemission baserad på optionsrätter och konvertibler som företaget emitterat, och för aktier som kan tecknas med optionsrätterna eller konvertiblerna uppges aktieslag, antal och sammanräknat nominellt värde samt den ägar- och röstandel aktierna medför i företaget.
- (57) Enligt 22 § 1 mom. 10 punkten i FMF (150/2007) ska i noterna redovisas gällande bemyndiganden för styrelsen att verkställa nyemission, utfärda optionsrätter och ta upp konverteringslån.

12.2.28 8 kap. 5 och 8 § i ABL (624/2006)

ANVISNING (stycke 58)

- (58) Enligt 8 kap. 5 § 1 mom. i aktiebolagslagen (ABL) ska alltid den aktiebolagsenliga informationen framgå av verksamhetsberättelsen. Motsvarande information får dock ges i noter till bokslutet i stället för i verksamhetsberättelsen.

12.2.29 Största aktieägare och aktieinnehavets fördelning

FÖRESKRIFT (stycke 59)

- (59) Företag under tillsyn på vilka finansministeriets förordning om regelbunden informationskyldighet för värdepappersemitterter (xxx/2012) tillämpas ska dessutom lämna upplysningar om fördelningen av aktieinnehavet och de största aktieägarna enligt 2 kap. 5 § 1 mom. 2–4 punkten i förordningen.

12.3 Noter till resultaträkningen

FÖRESKRIFT (stycke 60)

- (60) Om poster med indrag i uppställningsformen för resultaträkningen har slagits samman med stöd av 2 kap. 14 § 4 mom. i FMF (150/2007) ska de särredovisas i noterna.

12.3.1 Ränteintäkter och räntekostnader specificerade enligt balanspost

FÖRESKRIFT (styckena 61–64)

- (61) Ränteintäkter ska specificeras enligt finansiella tillgångar på följande sätt:
- fordringar på kreditinstitut
 - fordringar på allmänheten och offentlig sektor
 - skuldebrev
 - derivatinstrument
 - övriga ränteintäkter.
- (62) Vidare särredovisas de bokförda ränteintäkterna från nedskrivna lånefordringar och kundfordringar.
- (63) Räntekostnader ska specificeras enligt finansiella skulder på följande sätt:
- skulder till kreditinstitut
 - skulder till allmänheten och offentlig sektor
 - skuldebrev emitterade till allmänheten
 - derivatinstrument och skulder som innehas för handel
 - efterställda skulder
 - övriga räntekostnader.

- (64) Företag under tillsyn som hör till en koncern ska vidare särredovisa ränteintäkter som erhållits från och räntekostnader som utbetalats till dotter- och intresseföretag inom samma koncern.

12.3.2 Nettointäkter från leasingverksamhet

FÖRESKRIFT (stycke 65)

- (65) Nettointäkterna från leasingverksamhet indelas i
- hyresintäkter
 - avskrivningar av leasingtillgångar enligt plan
 - nedskrivningar av leasingtillgångar
 - realisationsvinster och -förluster (netto) på leasingtillgångar
 - provisionsintäkter
 - övriga intäkter
 - övriga kostnader.

12.3.3 Intäkter från egetkapitalinstrument

FÖRESKRIFT (stycke 66)

- (66) Utdelningar från aktieinnehav ska specificeras enligt följande grupper av finansiella tillgångar:
- investeringar klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas
 - investeringar klassificerade som finansiella tillgångar som innehas för handel
 - utdelningar från företag inom samma koncern och utdelningar från ägarintresseföretag.

12.3.4 Provisionsintäkter och -kostnader

FÖRESKRIFT (stycke 67)

- (67) Provisionsintäkterna och -kostnaderna specificeras efter den verksamhet som gett upphov till dem.

ANVISNING (stycke 68)

- (68) Exempel på specifikation:
- Provisionsintäkter
- utlåningsprovisioner
 - inlåningsprovisioner
 - betalningsförmedlingsprovisioner
 - fondandelsprovisioner
 - förvaltningsprovisioner

- avgifter för juridiska tjänster
- courtage
- emissionsprovisioner
- provisioner för förmedling av försäkringar (försäkringsverksamhet)
- garantiprovisioner
- övriga provisioner.

Provisionskostnader

- utbetalda expeditionsavgifter
- övriga.

12.3.5 Värdepappershandel

FÖRESKRIFT (styckena 69–70)

- (69) Nettointäkter från värdepappershandeln indelas i intäkter från skuldebrev, aktier och andelar samt andra finansiella instrument som innehas för handel och andra finansiella instrument som klassificeras som värderade till verkligt värde via resultatet, fördelat på realisationsvinster (-förluster) och vinster (förluster) från värderingen till verkligt värde. Av nettointäkterna särredovisas dessutom vinster (förluster) från poster redovisade enligt verkligt värde-optionen.
- (70) Förändringar av verkligt värde till följd av värdering till verkligt värde ska också särredovisas enligt instrumentkategori.

ANVISNING (stycke 71)

- (71) Exempel på specifikation:

	Reavinst och - förluster (netto)	Förändringar av verkligt värde (netto)	Övriga poster	Summa
Skuldebrev				
Aktier och andelar				
Derivatinstrument				
Skulder som innehas för handel				
Poster redovisade enligt verkligt värde-optionen				
Summa värdepappershandel				
Valutaverksamhet				
Summa resultatpost				

12.3.6 Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas

FÖRESKRIFT (stycke 72)

- (72) Resultatförda poster som härrör från finansiella tillgångar (aktier eller skuldebrev) klassificerade som att de kan säljas indelas efter ursprung i
- realisationsvinster (-förluster)

- nedskrivningar
- återförda nedskrivningar (endast skuldebrev)
- avsättningar till fonden för verkligt värde.

12.3.7 Nettoresultat av säkringsredovisning

FÖRESKRIFT (stycke 73)

- (73) Nettoresultatet av säkringsredovisningen indelas efter typ av säkringsinstrument i nettovinster (-förluster) från värderingen av derivatinstrument till verkligt värde och nettovinster (-förluster) från värderingen av finansiella instrument till verkligt värde.

12.3.8 Nettointäkter från förvaltningsfastigheter

FÖRESKRIFT (stycke 74)

- (74) Nettointäkterna från förvaltningsfastigheter indelas i hyresintäkter, hyreskostnader, avskrivningar enligt plan, realisationsvinster (-förluster), vinster (förluster) från värderingen till verkligt värde, nedskrivningar, återförda nedskrivningar och övriga intäkter och kostnader.

12.3.9 Övriga rörelseintäkter

FÖRESKRIFT (stycke 75)

- (75) Övriga rörelseintäkter indelas i
- hyresintäkter från rörelsefastigheter
 - realisationsvinster på rörelsefastigheter
 - fusionsvinster
 - ersättningar från säkerhetsfonder
 - övriga intäkter.

12.3.10 Övriga rörelsekostnader

FÖRESKRIFT (stycke 76)

- (76) Övriga rörelsekostnader indelas i
- hyreskostnader
 - kostnader för rörelsefastigheter
 - realisationsförluster på rörelsefastigheter
 - fusionsförluster
 - avgifter till säkerhetsfonder
 - övriga kostnader.

12.3.11 Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

FÖRESKRIFT (stycke 77)

- (77) Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar (exklusive koncerngoodwill) indelas i noterna i avskrivningar enligt plan, nedskrivningar och eventuella återförda nedskrivningar.

12.3.12 Nedskrivningar av krediter, andra åtaganden och övriga finansiella tillgångar

FÖRESKRIFT (stycke 78)

- (78) Nedskrivningarna enligt resultaträkningen indelas i bruttonedskrivningar under räkenskapsperioden och avräknade återföringar och återvinningar enligt följande:

Balanspost	Individuella nedskrivningar brutto	Gruppvisa nedskrivningar brutto	Avräknade belopp	Resultatförda
Fordringar på kreditinstitut				
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor				
Garantier och andra poster utanför balansräkningen				
Övriga				
Summa nedskrivningar av krediter och andra åtaganden				
Skuldebrev som hålls till förfall				
Aktier och andelar i koncernföretag				
Aktier och andelar i ägarintresseföretag				
Summa nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar				
Summa nedskrivningar				

12.3.13 Intäkter från och kostnader för övrig verksamhet

ANVISNING (stycke 79)

- (79) Intäkter från och kostnader för övrig verksamhet specificeras efter behov.

12.3.14 Upplysningar om rörelsegrenar och geografiska marknadsområden

- (80) Enligt 20 § 8 punkten i FMF (150/2007) ska i noterna lämnas uppgift om fördelningen av intäkterna, rörelsevinsten eller rörelseförlusten, tillgångarna och skulderna per rörelsegren och geografiskt marknadsområde, ifall uppgifterna om fördelningen är viktiga. Om uppgifterna redovisas utan eliminering, ska detta nämnas.

ANVISNING (styckena 81–83)

- (81) Summa intäkter för perioden, rörelsevinst (-förlust), summa tillgångar, summa skulder och antal anställda särredovisas per rörelsegren. Om företaget driver verksamhet i utlandet (utländsk filial/utländskt dotterbolag) ges också en geografisk fördelning.
- (82) Summa intäkter omfattar "intäkter från investeringstjänster" (värdepappersföretag), "räntenetto" (kreditinstitut), "intäkter från eget kapitalinstrument", "provisionsintäkter", "nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet", "nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas", "nettoresultat av säkringsredovisning", "nettointäkter från förvaltningsfastigheter" och "övriga rörelseintäkter".
- (83) Eftersom en fördelning på rörelsegrenar i bokslutet i analogi med företagets egen rapportering är det mest praktiska får företaget självt bestämma fördelningen.

12.4 Noter angående säkerheter och ansvarsförbindelser

12.4.1 Ställda säkerheter

FÖRESKRIFT (stycke 84)

- (84) Ställda säkerheter indelas enligt följande:

För egen skuld Balanspost	Panter	Inteckningar	Övriga säkerheter	Summa
Skulder till kreditinstitut				
Skulder till allmänheten och offentlig sektor				
Skuldebrev emitterade till allmänheten				
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel				
Övriga skulder				
Efterställda skulder				
Summa säkerheter för egen skuld				
För egen räkning av andra skäl				
För koncernbolags räkning				
För andras räkning				
— varav till närstående ledning				

12.4.2 Pensionsåtaganden

FÖRESKRIFT (stycke 85)

- (85) I en not redovisas hur de anställdas lagstadgade pensionskydd och eventuellt tilläggs-pensionskydd är ordnat.

12.4.3 Leasing- och andra hyresåtaganden

FÖRESKRIFT (styckena 86–87)

(86) Minimihyror som ska betalas enligt oåterkalleliga avtal om finansiell leasing och andra hyresavtal specificeras enligt följande:

Under 1 år	xxx
Över 1 år och under 5 år	xxx
Över 5 år	xxx

(87) Vidare redovisas de viktigaste uppsägnings- och inlösningsvillkoren i dessa avtal.

12.4.4 Åtaganden utanför balansräkningen

FÖRESKRIFT (stycke 88)

(88) Åtaganden utanför balansräkningen indelas i åtaganden till förmån för dotter- och intresseföretag inom samma koncern och övriga åtaganden. Åtaganden utanför balansräkningen ska vidare specificeras efter huvudtyp (garantier, garantiförbindelser, panter, inteckningar, utnyttjade kreditmöjligheter, forward/forward-depositioner, emissionsgarantier osv.).

12.4.5 Säkerheter som tagits emot vid överföring enligt lagen om finansiella säkerheter

FÖRESKRIFT (stycke 89)

(89) För sådana säkerheter som tagits emot vid överföring enligt lagen om finansiella säkerheter (11/2004) och som företaget (mottagaren) får sälja eller pantsätta, eller har sålt eller pantsatt, redovisas verkligt värde på balansdagen och uppgift om företaget är skyldigt att återlämna säkerheten.

12.4.6 Förmedlingsfordringar och -skulder

(90) Enligt 25 § 7 mom. i FMF (150/2007) ska i noterna lämnas uppgift om de sammanlagda beloppen av sådana fordringar och skulder som uppkommit i samband med förmedlingsverksamhet och som avses i 5 § 3 mom.

FÖRESKRIFT (styckena 91–92)

(91) I noterna ska enligt lagen om bundet långsiktigt sparande (LS-lagen) lämnas upplysningar om de samlade sparmedlen, såväl kundtillgångar utanför tjänsteleverantörens balansräkning som sparmedel på tjänsteleverantörens inlåningskonto.

(92) Kundfordringar och leverantörsskulder till följd av tjänsteleverantörens försäljningar och köp av tillgångar för kundens räkning ska inräknas i summan av övriga förmedlingsfordringar och -skulder.

12.4.7 Andra arrangemang utanför balansräkningen

- (93) Enligt 25 § i FMF (150/2007) ska i noterna lämnas upplysningar om andra arrangemang utanför balansräkningen avseende
- 1) deras art
 - 2) det kommersiella syftet med dem
 - 3) deras ekonomiska inverkan på företaget, om riskerna eller fördelarna med sådana arrangemang är väsentliga och denna information kan anses vara nödvändig med tanke på bedömningen av företagets ekonomiska ställning.

12.5 Noter angående personalen och ledningen

FÖRESKRIFT (stycke 94)

- (94) Följande uppgifter om antal anställda ska lämnas:

Kategori	Medelantal anställda	Förändring under perioden
Fast heltidsanställda		
Fast deltidsanställda		
Visstidsanställda		
Totalantal anställda		

ANVISNING (stycke 95)

- (95) Alternativt kan redovisas antalet vid periodens slut av de anställda som avses i stycke 94.

FÖRESKRIFT (styckena 96–97)

- (96) Löner och arvoden till ledningen (verkställande direktör, ställföreträdande verkställande direktör, ledamöter och suppleanter i styrelse och förvaltningsråd och motsvarande organ) ska indelas efter förvaltningsorgan.
- (97) Lån till verkställande direktör, ställföreträdande verkställande direktör, ledamöter och suppleanter i styrelse och förvaltningsråd och motsvarande organ ska redovisas sammanräknat per förvaltningsorgan med minskning och ökning under perioden. Ytterligare ska garantier och andra åtaganden utanför balansräkningen till förmån för personer i ovannämnda ställning redovisas med samma uppställning.

ANVISNING (stycke 98)

- (98) Om de uppgifter som avses i stycke 97 ska redovisas som information om närstående parter, behöver uppgifterna inte redovisas dubbelt. Hänvisningar mellan uppgifterna ska ges till det ställe där den föreskrivna informationen finns.

FÖRESKRIFT (stycke 99)

- (99) Pensionsförpliktelser för ledningen och personer som tidigare har hört till ledningen redovisas vidare sammanräknat per förvaltningsorgan.

ANVISNING (styckena 100–102)

- (100) Löne-, arvodes- och pensionsuppgifter för verkställande direktör och ställföreträdande verkställande direktör får redovisas tillsammans med motsvarande uppgifter för styrelseledamöter och -suppleanter om uppgifterna gäller enstaka personer.
- (101) Enligt 26 § 4 mom. i FMF (150/2007) ska uppgifter om löner, arvoden och pensionsförpliktelser lämnas specificerade per person, inklusive personer som tidigare hört till förvaltningsorganen, om företaget har emitterat värdepapper (aktier eller obligationer) som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt värdepappersmarknadslagen (746/2012).
- (102) I fråga om små mötesarvoden kan upplysningar lämnas om det överenskomna arvodet med hänvisning till verksamhetsberättelsen för personernas del.

12.6 Transaktioner med närstående parter

- (103) Enligt 25 a § 1 mom. i FMF (150/2007) ska företaget lämna uppgifter i noterna om transaktioner mellan företaget och närstående parter, om transaktionerna är väsentliga och inte har genomförts enligt normala kommersiella villkor. Uppgifter om enskilda transaktioner får sammanföras med avseende på deras typ, om särskild information inte kan anses vara nödvändig för bedömningen av transaktionens inverkan på företagets ekonomiska ställning. I uppgifterna ska ingå
- 1) en beskrivning av transaktionen
 - 2) värdet av transaktionen
 - 3) en beskrivning av arten av ett förhållande till en närstående
 - 4) annan information som är nödvändig för bedömningen av företagets ekonomiska ställning.
- (104) Enligt 25 a § 2 mom. i FMF (150/2007) avses med närstående part vid tillämpningen av denna paragraf en närstående part så som den definierats i internationella redovisningsstandarder, vilka enligt det förfarande som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 godkänts för tillämpning inom gemenskapen.
- (105) Enligt 25 a § 3 mom. i FMF (150/2007) får företaget utelämna noter som avses i 1 mom., om den andra parten i transaktionen är ett dotterbolag som helt ägs av företaget eller ett företag inom samma koncern.

12.6.1 Lånefordringar och andra finansiella fordringar på närstående till kreditinstitutet, investeringar i sådana företag samt garantier och säkerheter ställda för deras räkning för återbetalning av lån från tredje part

FÖRESKRIFT (stycke 106)

- (106) Per balanspost ska kreditinstitutet särredovisa summa utlåning till och övriga finansiella fordringar på närstående fysiska personer, företag eller stiftelser samt summa investeringar i sådana företag eller stiftelser. Vidare ska de huvudsakliga villkoren för dessa fordringar och investeringar uppges. I noterna ska också redovisas summa

garantier och säkerheter som ställts för närståendes räkning för återbetalning av lån från tredje part samt det huvudsakliga innehållet av garantierna och säkerheterna.

ANVISNING (stycke 107)

- (107) Om de uppgifter som avses i stycke 106 ska redovisas i noterna som information om företagets personal eller ledning, behöver uppgifterna inte redovisas dubbelt. Sådana hänvisningar mellan uppgifterna ska ges av vilka framgår det ställe där den föreskrivna informationen finns.

FÖRESKRIFT (stycke 108)

- (108) För utlåning till och övriga finansiella fordringar på närstående och investeringar i sådana företag ska vidare redovisas nedskrivningar vid periodens början fördelat på utlåning och övriga finansiella fordringar, nedskrivningar under perioden och nedskrivningar vid periodens slut.

ANVISNING (stycke 109)

- (109) Exempel på specifikation:

Närståenderrelation	Balanspost			Summa	Garantier/ säkerheter
	Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	Skuldebrev	Aktier	Övriga fordringar	
Ägarandel					
Ledningen					
Ledning i holdingföretag					
Släktskap					
Bestämmande inflytande					
Pensionsstiftelse/-kassa					
Summa					
Nedskrivningar vid periodens början					
Nedskrivningar under perioden					
Nedskrivningar vid periodens slut					

12.7 Innehav i andra företag

FÖRESKRIFT (styckena 110–113)

- (110) I en not ska lämnas följande upplysningar om företag där tillsynsobjektet har en ägarandel på mer än en femtedel eller ett obegränsat ansvar:
- företagets namn och säte
 - ägarandel
 - eget kapital enligt det senaste bokslutet
 - räkenskapsperiodens vinst (förlust)
 - företagsform, om ej aktiebolag.

- (111) Till ägarandelen räknas också innehav som ägs av personer som handlar i eget namn men för företagets räkning.
- (112) Upplysningar behöver inte lämnas, om
- upplysningen skulle orsaka betydande olägenhet för tillsynsobjektet eller det företag som är föremål för innehavet, men grunderna för avvikelserna ska då anges, eller
 - uppgiften är av ringa betydelse när det gäller att ge en rättvisande bild.
- (113) Uppgifter om det egna kapitalet och räkenskapsperiodens vinst eller förlust får utelämnas, om företaget är dotter- eller ägarintresseföretag och redovisas i kreditinstitutets eller moderföretagets koncern, eller om tillsynsobjektet äger mindre än hälften av företagets aktier eller andelar och företaget inte är skyldigt att lämna in sin balansräkning för registrering.

12.8 Övriga noter

12.8.1 Upplysningar om notariatverksamhet och summa kundmedel som förvaltas

FÖRESKRIFT (stycke 114)

- (114) I en not ska redovisas vilken typ av förvaltningstjänster som värdepappersföretaget eller kreditinstitutet tillhandahåller för allmänheten. Uppgifter om omfattningen ska lämnas som summa förvaltade kundmedel och förvaltade tillgångar på balansdagen, med de förvaltade tillgångarna fördelade på diskretionär kapitalförvaltning och övrig kapitalförvaltning.

12.8.2 Noter om andelsbanker och andra tillsynsobjekt i form av andelslag

FÖRESKRIFT (stycke 115)

- (115) I en not om andelsbanker och andra tillsynsobjekt i form av andelslag ska upplysningar lämnas om
- medlemsantal
 - obetalda insatser
 - uppsagda insatser
 - uppsagda tilläggsinsatser.

12.8.3 Noter om revisorsarvoden

FÖRESKRIFT (stycke 116)

- (116) Företag vars bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning granskas enligt revisionslagen (459/2007) ska specificera revisorns arvoden enligt uppdragstyp som följer:
- 1) revision
 - 2) uppdrag som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten i revisionslagen
 - 3) skatterådgivning
 - 4) andra tjänster.

12.8.4 Noter angående företag under tillsyn som hör till koncernen

(117) Enligt 29 § i FMF (150/2007) ska ett företag under tillsyn som hör till en inhemsk koncern eller därmed jämförbar utländsk koncern i en not lämna följande upplysningar:

- namn och säte för det moderföretag som upprättar ett koncernbokslut för den största koncern dit företaget hör
- namn och säte för moderföretaget i den underkoncern som ingår i koncernen enligt ovan och dit företaget hör som dotterföretag
- uppgift om var kopia av koncernboksluten kan erhållas.

(118) Om man med stöd av 6 kap. 1 § 4 mom. i bokföringslagen har låtit bli att upprätta koncernbokslut, ska detta samt namn och säte för det företag i vars koncernbokslut moderföretagets och dotterföretagets bokslut tas in nämnas i en not till moderföretagets resultaträkning eller balansräkning.

13 Rapportering till Finansinspektionen

13.1 Tillämpningsområde

- (1) I fråga om rapportering av uppgifter för tillsynen och inlämning av bokslutshandlingar till Finansinspektionen tillämpas dessa föreskrifter och anvisningar på följande företag under tillsyn enligt lagen om Finansinspektionen (878/2008):
- kreditinstitut
 - värdepappersföretag
 - fondbolag
 - finländska moderföretag i kreditinstituts eller värdepappersföretags finansiella företagsgrupper
 - centralinstitutet för sammanslutningen
 - finansiellt inriktade finans- och försäkringskonglomerats finländska holdingföretag eller moderkreditinstitut.
- (2) I fråga om rapportering till Finansinspektionen av uppgifter för tillsynen tillämpas dessa föreskrifter och anvisningar på följande företag under tillsyn enligt lagen om Finansinspektionen:
- finländska filialer till utländska kreditinstitut, värdepappersföretag och fondbolag som auktoriserats i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) (utländska EES-filialer).
- (3) I fråga om rapportering av uppgifter för tillsynen tillämpas dessa föreskrifter och anvisningar också på finländska filialer till kreditinstitut, värdepappersföretag och fondbolag som auktoriserats i ett annat EES-land.
- (4) I fråga om inlämning av bokslutshandlingar tillämpas dessa föreskrifter och anvisningar på följande företag under tillsyn enligt lagen om Finansinspektionen:
- förvaringsinstitut
 - fondbörser
 - värdepapperscentraler
 - clearingorganisationer
 - optionsföretag.
- (5) Dessa föreskrifter och anvisningar tillämpas också på moderföretag i finansiella undergrupper med dotterföretag som har tillstånd att verka som kreditinstitut eller värdepappersföretag i Finland. Till gruppen kan även höra kreditinstitut eller värdepappersföretag med auktorisation i utlandet.

13.2 Regelverk och internationella rekommendationer

- (6) Rapporteringen av boksluts- och bokföringsuppgifter för tillsynen bygger på 18 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen. Rapporteringen av utländska EES-filialers uppgifter för tillsynen bygger på 60 § 5 mom. i lagen om Finansinspektionen.

13.3 Rapportering till Finansinspektionen

13.3.1 Verifiering av rapporteringens riktighet

FÖRESKRIFT (stycke 7)

- (7) Rapportören ska intyga riktigheten av de inrapporterade uppgifterna för tillsynen. Syftet är att se till att de uppgifter som företaget lämnat in till Finansinspektionen är kontrollerade och riktiga. Intyget ska dateras och undertecknas av både uppgiftslämnaren och den som verifierar uppgifterna. Det undertecknade intyget ska förvaras hos företaget och på begäran visas upp för Finansinspektionen. Intyget ska alltid uppdateras när den beskrivna processen ändras.

ANVISNING (styckena 8–9)

- (8) Fortsatt rapportering av felaktiga uppgifter till Finansinspektionen leder till att företaget får en skriftlig begäran om förklaring. I sitt svar ska företaget lägga fram en åtgärdsplan för korrigerande av den felaktiga rapporteringen. Underlåtelse att följa dessa föreskrifter och anvisningar kan få administrativa eller andra påföljder.
- (9) På Finansinspektionens webbplats (www.finanssivalvonta.fi) under Regelverk finns anvisningar för tillämpning av en intygsmall och elektronisk inlämning till Finansinspektionen. <http://www.finanssivalvonta.fi/>

13.3.2 Inrapportering av uppgifter för tillsynen

FÖRESKRIFT (styckena 10–14)

- (10) Kreditinstituten, värdepappersföretagen, moderföretaget i deras finansiella företagsgrupper, fondbolagen och utländska kreditinstituts, värdepappersföretags och fondbolags filialer i Finland ska till Finansinspektionen lämna in en resultaträkning (A-blanketter), en balansräkning (B-blanketter) och noter (T-blanketter) enligt de närmare anvisningarna för de respektive Viratirapporteringarna (Statistikcentralens, Finlands Banks och Finansinspektionens gemensamma datainsamling). Inlåningsbanker auktoriserade i Finland, deras utländska filialer och utländska kreditinstituts filialer med inlåningsbanksverksamhet i Finland ska till Finansinspektionen dessutom rapportera sina åtaganden utanför balansräkningen (P-blanketter).
- (11) Medlemsbanker i det centralinstitut som avses i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ska lämna in uppgifter enligt stycke 10 till centralinstitutet, sparbänkerna till Sparbanksinspektionen och lokalandelsbankerna till Lokalandelsbanksförbundet. Dessa ska sedan lämna in sammanställningar till Finansinspektionen på överenskommet sätt.

- (12) Den centraliserade rapporteringen fråntar inte de medlemsbanker i sammanslutningen av inlåningsbanker, de sparbanker och de andelsbanker som avses i stycke 11 ansvaret för att lämna in rapporter till Finansinspektionen inom utsatt tid enligt dessa föreskrifter och anvisningar.
- (13) Moderföretag till finans- och försäkringskonglomerat enligt Finansinspektionens standard 1.5 "Tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat" ska rapportera sina resultat- och balansräkningar specificerade enligt segment och finansiella tillgångar (blanketterna AS01–AS03) på det sätt som närmare framgår av rapporteringsschemat.
- (14) Rapporterna ska innehålla uppgifter som närmare framgår av rapporteringsschemat och de ska lämnas till Finansinspektionen i enlighet med rapporteringskartan i rapporteringsschemat.

ANVISNING (styckena 15–16)

- (15) Rapporteringsprogram för den rapportering som avses i dessa föreskrifter och anvisningar och anvisningar för elektronisk rapportering finns på webbplatsen Jakelu Distributionstjänst (se under Rapportering på Finansinspektionens webbplats).
- (16) Närmare uppgifter om rapporteringsschemat finns också tillgängliga på Statistikcentralens webbplats (<http://www.stat.fi/tup/virati/index.html>).

FÖRESKRIFT (stycke 17)

- (17) Rapporterna omfattande de detaljerade uppgifterna som framgår av Viratidatainsamlings-schemat ska lämnas till Finansinspektionen i enlighet med tabellen nedan.

Rapporterings-helhet	Typ av tillsynsobjekt	Uppgifts-ämnr-nivåer	Rapporterings-frekvens och rapportperioder	Inlämnings-dagar
A-TATU Resultat- och balansräkningar (A- och B-tabeller)	kreditinstitut filialer holdingföretag centralinstitut	201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 221, 222, 236, 260, 264	kvartalsvis 31.3, 30.6, 30.9, 31.12	inom 20 bankdagar
	moderföretag till finansiellt inriktade finans- och försäkringskonglomerat	266		
	värdepappersföretag filialer clearingorganisationer holdingföretag	237, 240, 241, 242, 243, 244, 246, 247, 248		
	fondbolag	250, 252	kvartalsvis 31.3, 30.6, 30.9, 31.12	senast 28.2, 30.4, 31.7 och 31.10
T-TATU (Tabeller)	kreditinstitut filialer holdingföretag centralinstitut	201, 202, 204, 210, 211, 213, 214, 221, 222, 236, 260, 264	kvartalsvis 31.3, 30.6, 30.9 och 31.12 och årligen 31.12	uppgifter som ska rapporteras kvartalsvis: inom 20 bankdagar uppgifter som ska rapporteras årligen: senast 1.3
	moderföretag till finansiellt inriktade finans- och försäkringskonglomerat	266		
	värdepappersföretag filialer clearingorganisationer holdingföretag	237, 240, 241, 243, 244, 246, 247, 248		
	kapitalförvaltande fondbolag	252	kvartalsvis 31.3, 30.6, 30.9 och 31.12 och årligen 31.12	senast 28.2, 30.4, 31.7 och 31.10
	fondbolag (övriga)	250	årligen 31.12	senast 28.2
TATU per segment (AS) (IFRS)	moderföretag till finansiellt inriktade finans- och försäkringskonglomerat	266	kvartalsvis 31.3, 30.6, 30.9 och 31.12	senast 1.3, 5.5, 5.8 och 5.11
P Åtaganden utanför balansräkningen	kreditinstitut filialer	203, 221, 284, 292, 294	kvartalsvis 31.3, 30.6, 30.9 och 31.12	inom 20 bankdagar

Med bankdag avses en dag som inlåningsbanker i allmänhet håller öppet.

13.3.3 Inlämning av bokslutshandlingar

FÖRESKRIFT (styckena 18–20)

- (18) Andra företag under tillsyn än filialer ska årligen inom två veckor efter fastställt bokslut lämna in följande handlingar till Finansinspektionen:
- en kopia av bokslutet, koncernbokslutet och verksamhetsberättelsen
 - en kopia av revisionsberättelsen
 - en kopia av protokollet från den bolagsstämma eller motsvarande organ som behandlat bokslutet.
- (19) Andra företag under tillsyn än filialer ska inom två månader efter utgången av en rapportperiod lämna in den delårsrapport till Finansinspektionen som de har upprättat över sin verksamhet.
- (20) Fondbolag ska också lämna in bokslutshandlingar för de placeringsfonder som förvaltas av fondbolaget.

14 Upphävda föreskrifter och anvisningar

- (1) När dessa föreskrifter och anvisningar träder i kraft upphäver de följande av Finansinspektionens standarder och anvisningar:
- Standard 3.1 om årsredovisning
 - Standard RA3.1 om rapportering av boksluts- och bokföringsuppgifter för tillsynen
 - Anvisning om ansökan om dispens beträffande omfattningen av konsolideringsgrupp och koncernbokslut (Nr 106.4)
 - Anvisning om ansökan om dispens beträffande omfattningen av konsolideringsgrupp och koncernbokslut (Nr 203.25).